

Ταξίδια & Τεχνολογία

Οι εξελίξεις που αλλάζουν τις προσδοκίες των επισκεπτών

ΣΕΛ.20-23

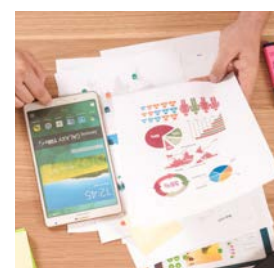
ΣΤΙΣ ΛΙΣΤΕΣ με τους
τοπ προορισμούς
φιγουράρει η Ελλάδα

ΧΑΜΗΛΕΣ οι επιδόσεις
του εσωτερικού
τουρισμού

ΜΕΓΑΛΗ η ανάκαμψη
αλλά όχι σε όλες
τις περιοχές

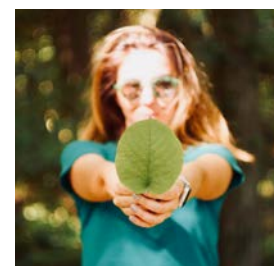
Προβληματισμός για
το δύσκολο χειμώνα
που έρχεται

ΣΕΛ.10-11

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ
Άνοιξε ο δρόμος
για επενδύσεις
στον τουρισμό

ΣΕΛ.34-35

TOUR OPERATORS
«Πράσινες»
δράσεις από TUI
και Jet2holidays

ΣΕΛ.26-27

ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
Οι αεροπορικές
που απέφυγαν
τις αναταράξεις

ΣΕΛ.32-33

Η σεζόν ξεπέρασε τις προσδοκίες

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΕΛΕΝΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Το Φεστιβάλ Γρίφων
μια πρωτοπόρα δράση
για το Καστελλόριζο

ΣΕΛ.14-15

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΟΥΓΚΡΑΚΗΣ

Ο τουρισμός
είναι βάση για πολλά
επαγγέλματα

ΣΕΛ.28-29

Γιώργος Καραχρήστος
Εκδότης της
«itn Ελληνικός Τουρισμός»

Νέα εποχή για την «itn Ελληνικός Τουρισμός»

Η σεζόν βαίνει προς ολοκλήρωση και τα αποτελέσματα έχουν ήδη ξεπεράσει τις αρχικές προσδοκίες, τουλάχιστον στους δημοφιλείς προορισμούς. Το τελευταίο διάστημα υπήρξε πάντως δύσκολο για τον τουριστικό κλάδο. Η itn Ελληνικός Τουρισμός βρέθηκε να καταγράφει τις καταγιστικές εξελίξεις από τον Απρίλιο του 2021 και να βρίσκεται δίπλα στα τεκταινόμενα που αφορούν τα ταξίδια και τον τουρισμό, παρέχοντας έγκυρη και ψυχαρμη πληροφορήση, ενώ επιχείρησε και επιχειρεί να αναδεικνύει νέες ιδέες, τάσεις και προτάσεις για τη βελτίωση του τουριστικού προϊόντος της χώρας.

Θέλοντας να επεκτείνει αυτή την προσπάθεια, αλλά και να μπορέσει να εμβαθύνει ακόμη περισσότερο σε ζητήματα που απασχολούν την ταξιδιωτική βιομηχανία της χώρας μας, πήραμε την απόφαση από κοινού με τη συντακτική ομάδα της εφημερίδας να εκδίδουμε πλέον την itn Ελληνικός Τουρισμός σε μηνιαία βάση με κεντρικό στόχο την αναβάθμιση και τη διεύρυνση του περιεχομένου. Από τούδε και στο εξής θα λαμβάνετε στο email σας την itn Ελληνικός Τουρισμός στις αρχές κάθε μήνα.

Στις τρέχουσες εξελίξεις αφήνουμε, όπως προαναφέραμε, πίσω μας μια άκρως θετική περίοδο, αλλά «βλέπουμε» μπροστά μας τα δύσκολα. Δύσκολα που δεν αφορούν μόνο τον τουρισμό, αλλά μπορεί

να τον επηρεάσουν πολύ αρνητικά. Δεν είναι μόνο οι ανατιμήσεις και το κόστος της ενέργειας. Είναι το «φάντασμα» του πολέμου που πλανάται πάνω από τη Γηραιά Ήπειρο και η ανασφάλεια που προκαλούν οι συνεχείς αντεγκλήσεις Βρυξελλών, Ουάσιγκτον, Μόσχας.

Στα του «οίκου» μας είναι αυτοί οι έρμοι οι χειμερινοί προορισμοί που με τις συνθήκες που διαμορφώνονται και πάλι φέτος, είναι αμφίβολο κατά πόσο θα μπορέσουν να ανακάμψουν ικανοποιητικά. Στα θετικά πάντως να πούμε πως η πανδημία δείχνει να υποχωρεί και φαίνεται πως θα αποφύγουμε τα φαινόμενα των περασμένων ετών.

Στα ζητήματα προς σκέψη είναι ότι η τουριστική κίνηση δεν ανέκαμψε το ίδιο σε όλες τις περιοχές. Όσες βασίζονταν στον εσωτερικό τουρισμό είδαν σημαντική κάμψη. Παραμένει το ζητούμενο της ισομερούς, κατά το δυνατόν τουριστικής ανάπτυξης. Σε αυτό το κομμάτι σημαντικό ρόλο μπορεί να παίξει ο θεματικός τουρισμός που θα έχει την τιμητική του τον ερχόμενο μήνα στην Thematic Tourism Expo & Food Festival στη Λαμία.

Αλλά αυτά θα τα πούμε αναλυτικότερα στο επόμενο φύλλο του Οκτωβρίου.

Καλή ανάγνωση!

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Thematic Tourism Expo & Food Festival LAMIA 2022

THEMATIC TOURISM EXPO & Food Festival 20-23 OCTOBER 2022

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

☎ 211-0129575

✉ info@mact.gr

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
MACT
MEDIA
GROUP

ΜΕΛΟΣ
SETE

Ο γύρος των...
ΕΙΔΗΣΕΩΝ
σε λέξεις

Η Ε. Κουντουρά ομιλήτρια στο Global Tourism Forum στις Βρυξέλλες

Η Ευρωβουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία Έλενα Κουντουρά συμμετείχε ως ομιλήτρια για τον ηγετικό ρόλο των γυναικών στον τουρισμό, στη Σύνοδο Leaders Summit Europe 2022 στις Βρυξέλλες, που διοργάνωσε ο διεθνής φορέας Global Tourism Forum.

Στη Σύνοδο έλαβαν μέρος παράγοντες της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής τουριστικής βιομηχανίας, εκπρόσωποι πολιτικών φορέων, ευρωβουλευτές, και γυναίκες σε θέσεις ευθύνης στον τουρισμό διεθνώς.

Η Έλενα Κουντουρά μίλησε για τον κρίσιμο ρόλο των γυναικών σε ηγετικές θέσεις στον τουρισμό, όχι μόνο για την επιτυχή πορεία του κλάδου, αλλά συνολικά για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και πρόοδο των προορισμών και των τοπικών κοινωνιών.

Τόνισε ότι οι γυναίκες, παρότι αποτελούν την πλειοψηφία των εργαζομένων στον τουρισμό σε παγκόσμιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, υποαμείβονται κατά μέσο όρο 15% έναντι των ανδρών, είναι πιο εκτεθειμένες σε ελαστικές μορφές απασχόλησης και έχουν συγκριτικά πολύ χαμηλότερη εκπροσώπηση σε θέσεις ευθύνης, γεγονός που συνιστά σημαντική απώλεια ταλέντου στην ΕΕ.

Αναφέρθηκε στα πρόσφατα θεσμικά βήματα και πρωτοβουλίες στην Ευρωπαϊκή

Ένωση, μεταξύ άλλων με την υιοθέτηση της κοινοτικής οδηγίας Women on Boards, που προβλέπει την αύξηση στο 40% της εκπροσώπησης των γυναικών σε διοικητικά συμβούλια εισηγμένων εταιρειών

στην ΕΕ καθώς και στα μέτρα διαφάνειας της Κομισιόν με στόχο την εξάλειψη του μισθολογικού χάσματος μεταξύ ανδρών και γυναικών για εργασία ίσης αξίας. Ενώ, ανέδειξε την ανάγκη ακόμη πιο φιλόδοξων

οριζόντιων πολιτικών και προγραμμάτων στήριξης των γυναικών, για την ενθάρρυνση της γυναικείας επιχειρηματικότητας και την καλύτερη πρόσβασή τους σε χρηματοδοτικά εργαλεία.

Κικίλιας: 5.000 προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια

Εντυπωσιακή αύξηση κατά 150% συγκριτικά με το 2021 και κατά 25% σε σχέση με το 2019, παρατηρείται στον τομέα της κρουαζιέρας, σύμφωνα με τον υπουργό Τουρισμού, Βασίλη Κικίλιας.

Η επιτυχία του ελληνικού τουρισμού φέτος καταγράφεται όχι μόνο στις αεροπορικές αφίξεις αλλά και στην κρουαζιέρα. Σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Λιμένων Ελλάδος, στην πρόβλεψη για τελικά αποτελέσματα αφίξεων κρουαζιέρας για το 2022, παρατηρείται εντυπωσιακή αύξηση κατά 150% συγκριτικά με το 2021 και κατά 25% σε σχέση με το 2019, ενώ ιδιαίτερα ενισχυμένος είναι και ο ρόλος του homeporting. «Με 5.000 προσεγγίσεις κρουαζιερόπλοιων φέτος στα λιμάνια της Ελλάδας η κρουαζιέρα αποκτά ισχυρή δυναμική. Η αύξηση κατά 25% σε σύγκριση με το 2019, αφορά στο σύνολο των προορισμών κρουαζιέρας. Έτσι το τουριστικό προϊόν δι-

αχέεται σε όλη τη χώρα, ενισχύοντας τις τοπικές οικονομίες» αναφέρει σε tweet του ο Υπουργός Τουρισμού Βασίλης Κικίλιας.

Το προηγούμενο διάστημα ο Υπουργός Τουρισμού Βασίλης Κικίλιας μετέβη στο Βερολίνο όπου είχε σειρά επαφών με επικεφαλής αεροπορικών εταιρειών (Lufthansa, Eurowings, Condor) και μεγάλους tour operators (TUI, DER Touristik κ.α). Κοινός τόπος συζήτησης είναι η φετινή επιτυχία της Ελλάδας, καθώς ήταν η μοναδική χώρα στην Ευρώπη που κατάφερε να πετύχει αύξηση των πτήσεων σε σύγκριση με το 2019, το κλείσιμο ταξιδιωτικών πακέτων που φτάνει μέχρι το τέλος του 2022 και το ενδιαφέρον για επέκταση των πτήσεων τον χειμώνα με στόχο την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου η οποία μπορεί να γίνει πράξη τόσο στα μεγάλα αστικά κέντρα όσο και στην περιφέρεια.

Μετρό Θεσσαλονίκης: Τέλος του 2023 ξεκινούν τα δρομολόγια

Στην τελική του φάση βρίσκεται το έργο της υλοποίησης του Μετρό Θεσσαλονίκης, το οποίο στο τέλος του 2023 θα παραδοθεί για χρήση, ενώ η λειτουργία του θα αλλάξει τη μορφή της πόλης και θα βελτιώσει σημαντικά την καθημερινότητα των πολιτών. Αυτό τόνισε ο υπουργός Υποδομών και Μεταφορών Κώστας Καραμανλής, μετά την ξενάγησή του στο Κέντρο Ελέγχου και Λειτουργίας του έργου, που βρίσκεται στην Πυλαία. Ο υπουργός συνοδευόταν από τον υφυπουργό Υποδομών Γιώργο Καραγιάννη,

ενώ κατά την άφιξή του στο αμαξοστάσιο τον υποδέχτηκαν ο πρόεδρος της Αττικό Μετρό ΑΕ Νίκος Ταχιός και ο διευθύνων σύμβουλος Νίκος Κουρέτας, ο γενικός διευθυντής για τον ανάδοχο Παναγιώτης Κορακίτης και ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του Άκτωρα Χρήστος Παναγιωτόπουλος. Στην ξενάγηση συμμετείχαν και εκπρόσωποι του μέλους της κοινοπραξίας του αναδόχου Hitachi Ansaldo. «Σήμερα έχουμε την πολύ μεγάλη χαρά να βρίσκμαστε στο αμαξοστάσιο στα καινούρια γραφεία της Αττικό Μετρό και στο

κέντρο ελέγχου λειτουργίας. Όπως διαπιστώσατε, τα δοκιμαστικά δρομολόγια έχουν πλέον ξεκινήσει κανονικά. Βρισκόμαστε στην τελική φάση ενός έργου, το οποίο -θα μου επιτρέψετε να πω- είχε καταντήσει το πιο σύντομο ανέκδοτο. Ένα έργο το οποίο θα έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί εδώ και πάρα πολλά χρόνια, αλλά δεν γινόταν ποτέ. Πρόκειται για ένα έργο που θα αλλάξει πραγματικά την πόλη, θα βελτιώσει την καθημερινότητα των πολιτών», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Καραμανλής.

Πρεμιέρα για τον 5ο κύκλο του CapsuleT

Τις 10 νέες startup ομάδες που κατάφεραν να συγκεντρώσουν την υψηλότερη βαθμολογία και να επιλεγούν από την Κριτική Επιτροπή Αξιολόγησης & Καθοδήγησης ώστε να ενταχθούν στον 5ο κύκλο του Προγράμματος Επιτάχυνσης (Σεπτέμβριος 2022 – Φεβρουάριος 2023), υποδέχθηκε χθες ο επιταχυντής του Ξ.Ε.Ε. CapsuleT Travel & Hospitality Accelerator.

Στην εναρκτήρια εκδήλωση του 5ου κύκλου, σε ένα ξεχωριστό διαζώσης "Welcoming Event", που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του CapsuleT πρώτος καλωσόρισε τις startups επί σκηνής ο Πρόεδρος του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος, κ. Αλέξανδρος Βασιλικός τονίζοντας ότι: «Μέσα από αυτή την προσπάθεια νομίζω ότι το μεγαλύτερο κέρδος που υπάρχει είναι ότι έχει δημιουργηθεί ένα πολύ ισχυρό community γύρω από τις startup του ελληνικού τουρισμού.

Έχουμε εξαιρετικές εταιρίες πια ως οικοσύστημα και μας δίνεται η δυνατότητα να στηρίξουμε και τις νέες ομάδες, οι οποίες βγαίνουν με πολύ ωραίες ιδέες. Αυτό πιστοποιείται και από την διεθνή διάκριση που λάβαμε το περασμένο μήνα με την ανάδειξή μας ως καλύτερο επιταχυντή της Νότιας Ευρώπης». Παράλληλα, ευχαρίστησε τόσο την ομάδα του CapsuleT όσο και τα μέλη του Δ.Σ. του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος, αλλά και τους χορηγούς του νέου κύκλου για την προσφορά τους.

Ακολούθως χαιρετισμό απηύθυνε και η Υφυπουργός Τουρισμού, κα. Σοφία Ζαχαράκη, η οποία ευχαρίστησε τους αρμόδιους για την ευκαιρία να βρίσκεται δίπλα στο έργο του CapsuleT, δηλώνοντας ότι θα συνεχίσει να είναι στο πλευρό των προσπάθειών τους ουσιαστικά, μεθοδικά και προοδευτικά. «Φτάνουμε στον 5ο κύκλο και είμαι σίγουρη ότι η δημιουργικότητα

του μπορεί να ξεπεράσει τα ψηλά όρια που υπήρξαν στους προηγούμενους τέσσερις κύκλους.

Νομίζω ότι και οι προηγούμενοι αυτό θέλουν, πάντα να πηγαίνουμε μπροστά και να δίνονται απαντήσεις σε ερωτήματα που δεν έχουν τεθεί ακόμα», ανέφερε αρχικά η Υφυπουργός, αποκαλύπτοντας στη συνέχεια ότι: «Σήμερα στείλαμε επιστολή από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού για έναν φρέσκο διαγωνισμό μέχρι τις 12 Οκτωβρίου, ώστε να μπορέσουμε να έχουμε πολλές ελληνικές συμμετοχές από startup εταιρίες. Θα υπάρχει mentoring system, μια καθοδήγηση πολύ σημαντική, μια ανάδειξη της δουλειάς των εταιριών αυτών κι εμείς ελπίζουμε να μπορέσουμε να συλλέξουμε πολύ ενδιαφέρουσες συμμετοχές από τις φοβερές δεξαμενές ταλέντου που έχει αναδείξει ο CapsuleT».

Την σκυτάλη πήρε η Διευθύντρια του CapsuleT, κα. Κατερίνα Σαριδάκη, όπου απευθυνόμενη στο κοινό ευχαρίστησε τους χορηγούς και τους στρατηγικούς

συνεργάτες του επιταχυντή, δήλωσε πως: «Χωρίς αυτούς το πρόγραμμα δεν θα μπορούσε να τρέξει αποτελεσματικά και αποδοτικά για τις ομάδες». Ως προς την διεθνή διάκριση του CapsuleT στα SESA 2022 ως ο Καλύτερος Επιταχυντής στη Νότια Ευρώπη, η ίδια ανέφερε: «Αυτή η νίκη μας εξέπληξε ευχάριστα, γιατί είμαστε η πρώτη ελληνική πρωτοβουλία accelerator που κερδίζει σε αυτόν τον διαγωνισμό. Τώρα, πάμε για μια παγκόσμια διάκριση μιας και έχουμε μπει απευθείας στο διαγωνιστικό μέρος των Global Startup Awards! Είναι δύσκολος ο ανταγωνισμός, αλλά είναι μεγάλη τιμή και χαρά που μπορούμε να είμαστε ισάξιοι με accelerators από όλο τον κόσμο».

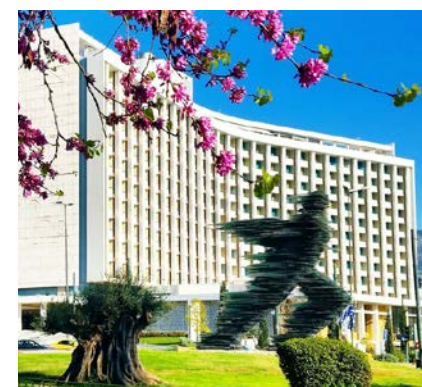
Μετά τις εισηγήσεις των εκπροσώπων της πολιτείας και του επιταχυντή, τον λόγο πήραν οι startups που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα, οι οποίες είχαν την ευκαιρία να παρουσιάσουν συνοπτικά την επιχειρηματική τους πρόταση στα μέλη της κοινότητας του CapsuleT που βρίσκονταν στον χώρο.

Απολύσεις συνδικαλιστικών στελεχών σε Hilton & Lagonissi Resort

Ανακοίνωση για τις απολύσεις συνδικαλιστικών στελεχών στο Hilton & Lagonissi Resort έβγαλε η ΠΟΕΕΤ. «Η Διοίκηση της Ομοσπονδίας μας καταδικάζει τις απολύσεις συνδικαλιστικών στελεχών σε 2 κορυφαίες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στην Αθήνα.

Στο HILTON που τελεί υπό ανακαίνιση, η διοίκηση της εταιρείας απέλυσε το Δ.Σ. του Σωματείου μεταξύ αυτών και το μέλος της Διοίκησης της Ομοσπονδίας τον συν. Παστό Κωνσταντίνο ενώ στο LAGONISSI RESORT του οποίου η διοίκηση της εταιρείας εδώ και 4 μήνες παρακρατεί παράνομα το φιλοδώρημα των εργαζομένων, απέλυσε τον τέως Πρόεδρο του Σωματείου γιατί είναι αντίθετος στην εν λόγω τακτική της εταιρείας.

Οι εκδικητικές αυτές απολύσεις αγωνιστών, εκπροσώπων εργαζομένων θα τύχουν της ανάλογης απάντησης από την μεριά μας», σημειώνει η ΠΟΕΕΤ.

Ο γύρος των...
ΕΙΔΗΣΕΩΝ
σε λέξεις

Στα Χανιά η συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της ECTAA

Στα Χανιά θα βρεθούν τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής της ECTAA εν όψει συνεδρίασης, με χαρακτήρα ενημέρωσης σε ζητήματα που αφορούν τον τουρισμό της Ευρώπης, αλλά και την διαχείριση και λήψη αποφάσεων, σχετικά με τα τρέχοντα θέματα.

Τα μέλη της Επιτροπής θα συνεδριάσουν στις 15 – 17 Σεπτεμβρίου, και θα έχουν την δυνατότητα να επισκεφθούν σημαντικά σημεία της ευρύτερης περιοχής.

Πρόκειται για την πρώτη συνάντηση της ECTAA στην χώρα μας για το 2022, αφού, στο πλαίσιο του προγράμματος «Preferred Destination» σε συνεργασία με τον EOT, για το τρέχον έτος, η Ελλάδα προβάλλεται σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και στα συνεργαζόμενα με την ECTAA κράτη.

Είναι πολύ ενθαρρυντικό και αισιόδοξο το μήνυμα αυτής της επίσκεψης, καθώς εν μέσω ιδιάζουσας τουριστικής περιόδου, η Ελλάδα βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της ευρωπαϊκής προβολής προσβλέποντας στην περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού για το 2023.

Τα τουριστικά γραφεία της Ευρώπης, ως κατ' εξοχήν διακινητές του τουρισμού, θα βρεθούν μαζί για μια πολυεπίπεδη συνεργασία για την αύξηση των τουριστικών ροών στις ευρωπαϊκές χώρες, γεγονός από το οποίο η Ελλάδα θα έχει μεγάλα οφέλη.

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η 13η Γιορτή Πατάτας Νάξου!

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε, μετά από δύο χρόνια απουσίας, η μεγάλη γιορτή της διασημότερης πατάτας, της Πατάτας Νάξου, στο πλαίσιο του Food Experience Patata Naxos το οποίο διοργάνωσε, το τριήμερο 2-4 Σεπτεμβρίου, η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νάξου.

Το κορυφαίο γαστρονομικό event Food Experience Patata Naxos συνδύασε και φέτος το παραδοσιακό νησιώτικο πανηγύρι με κεράσματα πατάτας από δημιουργίες καταξιωμένων σεφ από όλο το νησί, τα τεράστια καζάνια της Ένωσης άναψαν και πάλι και οι επισκέπτες της εκδήλωσης απόλαυσαν την πεντανόστιμη ναξιωτική πατάτα σε διάφορες εκδοχές (στο τηγάνι, στον φούρνο, σουβλιστές, σε μορφή... λουκουμά, κ.ά!).

Στην εκδήλωση, την οποία παρουσίασαν ο αγαπημένος δημοσιογράφος και παρουσιαστής της τηλεόρασης, Χρήστος Νέζος και η δημοσιογράφος Ελένη Λαζάρου, απνευμάτηκαν και τα βραβεία Naxian Excellence Awards by EAS Naxos τα οποία ψήφισε η νεοσύστατη επιτροπή αποτελούμενη από ανθρώπους των γραμμάτων και των τεχνών με επικεφαλής τον καθηγητή του Γεωπονικού Πανεπιστημίου, Γιάννη Πολίτη.

Βραβεύθηκαν, συγκεκριμένα:

Η καταξιωμένη και πολυαγαπημένη ηθοποιός, **Κατερίνα Διδασκάλου**, για την προσφορά της στον πολιτισμό και την προβολή της Νάξου (την βράβευση έκαναν δύο μικρά δίδυμα κορίτσια του Πολιτιστικού Συλλόγου Νάξου) η Ιερά Μητρόπολη Παροναξίας για το φιλανθρωπικό της έργο (ο Έπαρχος Νάξου, Μικρών Κυκλάδων και Αμοργού, Γιάννης Μαργαρίτης, έκανε την βράβευση), η βραβευμένη μαγείρισσα από την Καρδίτσα, **Τασούλα Κουφοπούλου**, για τις γαστρονομικές επιλογές της με Γραβιέρα και Πατάτα Νάξου (ο Πρόεδρος της Ένωσης Συνεταιρισμών Θηραϊκών Προϊόντων, Μάρκος Καφούρος, έκανε την βράβευση) ο **Αθλητικός Μορφωτικός Σύλλογος Φιλωτίου «Ο Ζευς»** για την προσφορά του στα πολιτιστικά δρώμενα της Νάξου (την πλακέτα έδωσε η σπουδαία κυρία του νησιώτικου τραγουδιού, Στέλλα Κονιτοπούλου), η **Κατερίνα Βάβουλα** για την επιτυχία της να μπει φέτος πρώτη στην Ιατρική Σχολή Αθηνών (την τιμητική πλακέτα έδωσε ο Νικόδημος Λιανός, δημοσιογράφος και διευθυντής του Aegean Voice 107,5) και ο κτηνοτρόφος Ηλίας Μανιός για την ποι-

ότητα του γάλακτος και την ορθολογική διαχείριση της μονάδας του (την βράβευση έκανε ο νομικός και οικονομολόγος και σύμβουλος της Ε.Α.Σ. Νάξου, Βασίλης Φραγκουλόπουλος).

Την εκδήλωση τίμησαν ακόμη με την παρουσία τους οι αγαπημένοι ηθοποιοί Μαρία Αντουλινάκη και Δημήτρης Τσίγκλης. Μιας και το φετινό Food Experience Patata Naxos είχε θέμα «Διατροφή και άσκηση – fitness and nutrition», στην διάρκεια της εκδήλωσης η καθηγήτρια γυμναστικής Σοφία Παθέκα και η Σόφη Πασχάλη ανέλυσαν τον ευεργετικό ρόλο που έχουν τα εκλεκτά προϊόντα της Νάξου στην διατήρηση της καλής φυσικής κατάστασης και της ευεξίας. Επίσης, οι εξαιρετικοί μάγειρες Δημήτρης Μπέλλος και Μαρία Μπέη παρουσίασαν επί σκηνής ένα πιάτο δικής τους έμπνευσης με πρωταγωνιστικά υλικά την Πατάτα και την Γραβιέρα Νάξου!

Η Γιορτή έκλεισε με χαιρετισμό του Προέδρου, Δημήτρη Καπούνη και των υπόλοιπων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Νάξου. Την διασκέδαση των επι-

σκεπτών στο παραδοσιακό νησιώτικο γλέντι που ακολούθησε ανέλαβαν ο Μανώλης Μπαρμπεράκης και η Στελλίνα Κονιτοπούλου με τα δικά τους συγκροτήματα. Στην διάρκεια της εκδήλωσης η «Χορευτική Ομάδα Νάξου – Αξοπατήματα» παρουσίασε χορούς του νησιού μας.

Την 13η Γιορτή Πατάτας Νάξου – Food Experience Patata Naxos 2022 συνδιοργάνωσαν η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νάξου, ο Aegean Voice 107,5 και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Αγίου Αρσενίου, με μεγάλους χορηγούς την Blue Star Ferries και την Ένωση Ξενοδόχων Νάξου. Χορηγοί της εκδήλωσης ήταν οι Μπαρμπα-Στάθης, Leader A.E., Νησογκάζ, Αθηναϊκή Ζυθοποιία, Ζαγόρι, Pepsico, Froneri Ελλάς Παγωτό Α.Ε., Θράκης Γεύσεις, Agrimore, Ερμής Express, Sky Express, Ένωση Ενοικιαζόμενων Δωματίων Νάξου, ΣΕΗΝ και Hello Greece.

Την δική τους πολύτιμη βοήθεια στην διοργάνωση και υλοποίηση του event έδωσαν τα ξενοδοχεία Iliada Sunset Suites, 18 Σταφύλια, Kavuras Village, Kouros Art Hotel, Colosseo, Galini Hotel, Astir of Naxos, Princess Mare, Αντωνίνα.

Αναστασοπούλου στο 5ο Mare Forum Mykonos

Η Γενική Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης συμμετείχε την Παρασκευή 5 Σεπτεμβρίου, στο 5ο Mare Forum Mykonos όπου μίλησε για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες του θαλάσσιου τουρισμού στην χώρα μας.

Ειδικότερα, η κα. Ολυμπία Αναστασοπούλου ανέφερε ότι «ο παράκτιος και θαλάσσιος τουρισμός μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό εργαλείο ανάπτυξης της εθνικής και τοπικής οικονομίας μας με τη συνολική οικονομική συμβολή του να ανέρχεται σύμφωνα με εκτιμήσεις στο 1,4-1,5% του ΑΕΠ της χώρας, ενώ η έμμεση συμβολή θεωρείται ότι είναι 4 με 5 φορές υψηλότερη».

Παράλληλα η Γενική Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης τόνισε ότι «στο Υπουργείο Τουρισμού παραμένουμε προσηλωμένοι σε δύο άξονες: τη βελτίωση των υποδομών των τουριστικών λιμένων-μαρινών και τη νέα στρατηγική μάρκετινγκ που τοποθετεί τον θαλάσσιο τουρισμό στην κορυφή των προτεραιοτήτων μας».

Επιπροσθέτως, η κα. Ολυμπία Αναστασοπούλου επεσήμανε ότι «στο πλαίσιο της υλοποίησης της μεταρρυθμιστικής μας ατζέντας για τον θαλάσσιο τουρισμό, η Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων έχει συνεδριάσει 4 φορές τους τελευταίους 5 μήνες, για την προώθηση των διαδικασι-

ών που αφορούν 9 τουριστικά λιμάνια σε όλη τη χώρα, ενώ τον Σεπτέμβριο προγραμματίζεται να πραγματοποιηθεί νέα συνεδρίαση».

Τέλος, η Γενική Γραμματέας Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης σημείωσε

ότι «προκειμένου η στρατηγική μας για τα νησιά, να είναι στοχευμένη και αποδοτική, λαμβάνονται υπόψη οι εξής σημαντικοί παράγοντες:

Η δυναμική των νησιών, στην οποία λογίζεται η ιδιομορφία της νησιωτικότη-

τας (πλεονεκτήματα-μειονεκτήματα, τρωτότητα του νησιωτικού συστήματος), κοινωνικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές ισορροπίες, επάρκεια ενεργειακών και υδάτινων πόρων, φυσική ποικιλομορφία (είδη, οικοσυστήματα, τοπία), στον παράκτιο και θαλάσσιο χώρο και η ευαλωτότητα τους σε φυσικούς & ανθρωπογενείς κινδύνους.

Η φέρουσα ικανότητά των νησιών, άρρηκτα συνδεδεμένη με την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και την απομείωση των φυσικών, οικονομικών και κοινωνικοπολιτιστικών επιπτώσεων που προκαλούνται από φαινόμενα υπερτουρισμού τα οποία δημιουργούν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στο επίπεδο ικανοποίησης των επισκεπτών.

Προς την κατεύθυνση αυτή, κρίνεται σημαντική η νομοθετική πρωτοβουλία του ΥΠΟΤ για τη δημιουργία Φορέων Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμών (DMOs) που θα ενισχυθούν σημαντικά από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης, και που εξασφαλίζουν την τουριστική ανάπτυξη με όρους βιωσιμότητας και αειφορίας, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος του προορισμού, την προώθηση και διαχείριση τοπικών σημάτων ποιότητας, τη δυνατότητα σύστασης παρατηρητηρίων βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, με στόχο να διαφυλαχθεί ο φυσικός και πολιτιστικός πλούτος της χώρας μας».

Στρατηγική συμφωνία των Ομίλων Κυπριώτη και Hotelbrain

Δύο από τους κορυφαίους ξενοδοχειακούς ομίλους της Ελλάδας ανακοίνωσαν την σύναψη στρατηγικής συμφωνίας, η οποία συνίσταται στη μακροπρόθεσμη μίσθωση του συνόλου των ξενοδοχείων του Ομίλου Κυπριώτη από τον Όμιλο HotelBrain.

Ο Όμιλος HotelBrain είναι ο μεγαλύτερος ξενοδοχειακός Όμιλος της Ελλάδας, έχοντας στο χαρτοφυλάκιο του 87 ιδιόχρηστα -μέσω μακροπρόθεσμων μισθώσεων- ξενοδοχεία, συνολικής δυναμικότητας 5.500 δωματίων, σε 37 προορισμούς σε όλη την Ελλάδα. Παράλληλα παρέχει ολοκληρωμένες υπηρεσίες διαχείρισης ξενοδοχειακών μονάδων σε επιπλέον 90 ξενοδοχεία τρίτων.

Ο Όμιλος Κυπριώτη διαθέτει 5 σύγχρονες ιδιόκτητες ξενοδοχειακές μονάδες στο νησί της Κω, συνολικής δυναμικότητας 1.500 δωματίων, 4.500 κλινών, δύο συνεδριακών κέντρων με δυνατότητα φιλοξενίας 7.500 συνέδρων, αποτελώντας τον

μεγαλύτερο ξενοδόχο στην Κω και έναν από τους μεγαλύτερους στην ευαίσθητη περιοχή του Ανατολικού Αιγαίου. Ο Όμιλος Κυπριώτη, έχοντας ξεπεράσει τη κρίση του Covid-19, διασφαλίζει πλέον το μέλλον των ξενοδοχείων του και αναδει-

κνύει την πραγματική αξία των περιουσιακών του στοιχείων. Ταυτόχρονα θωρακίζει τη ρευστότητα του Ομίλου και συμμετέχει στη μελλοντική υπεραξία από τη λειτουργία των ξενοδοχείων υπό την αιγίδα της HotelBrain.

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας Γ. Κυπριώτης Α.Ε., Κώστας Κυπριώτης, δήλωσε: "Η συνεργασία μας με τον Όμιλο HotelBrain, τον μεγαλύτερο, αμιγώς ελληνικό και πλέον αξιόπιστο ξενοδοχειακό Όμιλο, διασφαλίζει όχι μόνο σημαντικά οικονομικά οφέλη, αλλά και το σύνολο του προσωπικού του Ομίλου, το οποίο όλα αυτά τα δύσκολα χρόνια στήριξε έμπρακτα τόσο τα ξενοδοχεία, όσο και την αξιοπρέπεια μας. Είμαστε σίγουροι ότι η λειτουργία των ξενοδοχείων χωρίς περιορισμούς ρευστότητας, θα διαμορφώσει υψηλότερες αποδόσεις αναδεικνύοντας παράλληλα και τη δυναμική των ξενοδοχειακών συγκροτημάτων να πρωταγωνιστήσουν στο τομέα του ιατρικού και

συνεδριακού τουρισμού".

Ο κ. Πάνος Παλαιολόγος, Ιδρυτής και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου HotelBrain, δήλωσε: "Καλωσορίζουμε τα ξενοδοχεία του Ομίλου Κυπριώτη στο χαρτοφυλάκιο μας και δεσμευόμαστε να σταθούμε αντάξιοι της εμπιστοσύνης που μας έδειξε, αλλά και της προσπάθειας που έχει καταβάλει ο Όμιλος Κυπριώτη όλα αυτά τα χρόνια. Θεωρούμε το ξενοδοχειακό προϊόν του Ομίλου Κυπριώτη εξαιρετικό και εκτιμούμε ότι σε μεσοπρόθεσμο χρονικό ορίζοντα και στο πλαίσιο της τεχνογνωσίας και των στρατηγικών μας συνεργασιών θα διασφαλίσουμε την σταθερή και αδιάλειπτη λειτουργία των ξενοδοχείων και θα επιτύχουμε σημαντική βελτίωση τόσο των ποσοτικών, όσο και των ποιοτικών μεγεθών των μονάδων". Ρόλο νομικού συμβούλου επί της συναλλαγής διετελέσε η δικηγορική εταιρεία Κοντογεωργίου & Μπακοπάνου και συνεργάτες.

Ο γύρος των...
ΕΙΔΗΣΕΩΝ
σε λέξεις

Τρέξε μαζί μας για τα 10 χρόνια του Navarino Challenge

Η κορυφαία γιορτή του αθλητικού τουρισμού Navarino Challenge, που φέτος κλείνει 10 χρόνια, θα αναδείξει για μια ακόμα φορά στις 21-23 Οκτωβρίου 2022, τις φυσικές ομορφιές της Μεσσηνίας με πάνω από 30 δράσεις που θα πραγματοποιηθούν στην Costa Navarino και την Πύλο.

Η δραστηριότητα του τρεξίματος, που αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του Navarino Challenge από το 2013 μέχρι σήμερα, θα αποτελέσει και φέτος τη βασική δράση που είναι διαθέσιμη για όλους, επαγγελματίες και ερασιτέχνες συμμετέχοντες όλων των ηλικιών και όλων των δυνατοτήτων από όλο τον κόσμο. Το τρέξιμο είναι μία από τις δραστηριότητες ευεξίας της διοργάνωσης που φέρνει κοντά στον αθλητισμό τα παιδιά και τους γονείς δίνοντας τους την ευκαιρία να τρέξουν σε διαδρομές που καλύπτουν όλες τις ανάγκες και απαιτήσεις.

Τρέξε στη μοναδική διαδρομή 5χλμ powered by Samsung

Όσοι αγαπούν το τρέξιμο μικρών αποστάσεων, μπορούν να επιλέξουν τα 5χλμ powered by Samsung. Οι δρομείς, μικροί και μεγάλοι, θα τρέξουν σε μια μαγευτική διαδρομή δίπλα στη θάλασσα, ανάμεσα σε ελαιόδεντρα εκατοντάδων ετών με μοναδική θέα στο Ιόνιο πέλαγος, έχοντας ως σημείο εκκίνησης και τερματισμού την Costa Navarino. Τους συμμετέχοντες θα αναμένουν στον τερματισμό πλούσια δώρα από τη Samsung Electronics Hellas.

Τρέξε στον κορυφαίο Ημιμαραθώνιο powered by Miele

Η διαδρομή του Ημιμαραθωνίου powered by Miele ξεκινά από τις εγκαταστάσεις του The Westin Resort Costa Navarino και κατευθύνεται προς τη νότια έξοδο του συγκροτήματος.

Οι συμμετέχοντες θα τρέξουν μαζί με τον Ελληνοαμερικανό υπερμαραθωνοδρόμο Κωνσταντίνο Καρνάζη τα 21,1χλμ της διαδρομής, θα περάσουν από το καταφύγιο άγριας Ζωής της Λιμνοθάλασσας της Γιάλοβας και θα καταλήξουν στην παραλία της Βοϊδοκοιλιάς όπου ξεκινά το ομορφότερο αλλά και πιο απαιτητικό τμήμα της διαδρομής.

Σε αυτό το σημείο η διαδρομή κινείται περιμετρικά της παραλίας πάνω στη χρυ-

σή άμμο για 650μ. Η Βοϊδοκοιλιά αλλά και η ευρύτερη περιοχή έχουν χαρακτηριστεί τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και είναι ενταγμένες στο Δίκτυο Natura 2000. Πρόκειται για τον μοναδικό αγώνα trail run που συνδυάζει χώρα, άμμο και ασφάλτο. Ο τερματισμός της διαδρομής θα βρει και πάλι τους συμμετέχοντες στην Costa Navarino τους οποίους θα αναμένουν πλούσια δώρα από τη Miele.

Οι διαδρομές του Navarino Challenge προσφέρονται επίσης, και για όσους έχουν αδυναμία στους τετράποδους φίλους τους καθώς μπορούν να τρέξουν με τα κατοικίδια τους. Παράλληλα, όλες οι διαδρομές τρεξίματος αναδεικνύουν τις φυσικές ομορφιές της Μεσσηνίας, καλλιεργώντας την περιβαλλοντική συνείδηση των συμμετεχόντων μέσω των αρχών αειφορίας

που εφαρμόζει η διοργάνωση. Το Navarino Challenge εντάσσει για πρώτη φορά στο πρόγραμμά του το άθλημα του ποδοσφαίρου, διοργανώνοντας τα Tsimikas Football Clinics που φέρουν την υπογραφή του κορυφαίου διεθνή ποδοσφαιριστή της Liverpool FC και της Εθνικής Ελλάδος, Κώστα Τσιμικά.

Το Tsimikas Clinic θα πραγματοποιηθεί με εξειδικευμένο προπονητή ποδοσφαίρου, ενώ όλοι οι συμμετέχοντες θα λάβουν πλούσια δώρα, όπως καπέλο και μπλουζάκι με την υπογραφή του Τσιμικά καθώς και ένα τσαντάκι.

Στο πλαίσιο της φετινής διοργάνωσης, ο Διευθύνων Σύμβουλος της PROSPORT, κ. Πασχάλης Τουντούρης ανέφερε: «Το διήμερο των Tsimikas Football Clinics στη φετινή διοργάνωση Navarino Challenge

δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά που αγαπούν τον αθλητισμό, το ποδόσφαιρο και τον Greek Scouser, να κατανοήσουν τη φιλοσοφία του ποδοσφαίρου, να προπονηθούν από τον κορυφαίο Έλληνα προπονητή νέων και να μάθουν κάποιες από τις αγαπημένες συνήθειες του Έλληνα διεθνή συμμετέχοντα σε δοκιμασίες που ο ίδιος ο Κώστας θα τους βάλει! Αφοσίωση, συνέπεια και σκληρή προπόνηση είναι το τρίπτυχο της επιτυχίας του Κωνσταντίνου Τσιμικά και οι βασικές αρχές της εταιρείας μας.

Η Prosport, με τα Tsimikas Football Clinics, βάζει σε «πρώτο πλάνο» τα παιδιά, καλλιεργώντας πάνω απ' όλα την αγάπη για τον αθλητισμό και το «ευ αγωνίζεσθαι» όπως ακριβώς κάνει και τα τελευταία 10 χρόνια το Navarino Challenge».

Φραγκάκης: «Το Ράλλυ Ακρόπολις είναι η καλύτερη επένδυση για την προβολή του ελληνικού τουρισμού διεθνώς»

Το ιστορικό Ράλλυ Ακρόπολις (ΕΚΟ Ράλλυ Ακρόπολις 2022), επιστρέφει και φέτος στην Ελλάδα με Μεγάλο Χορηγό τον ΕΟΤ. Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού στηρίζει διαχρονικά τη διοργάνωση και παραμένει ισχυρός αρωγός των αγώνων μηχανοκίνητου αθλητισμού, με κορυφαίο το Ράλλυ Ακρόπολις, που θα πραγματοποιηθεί από 8 έως 11 Σεπτεμβρίου 2022 στην Πελοπόννησο, στην Αττική και στη Στερεά Ελλάδα.

Το ΕΚΟ Ράλλυ Ακρόπολις είναι ένας από τους παλαιότερους και σημαντικότερους αγώνες αυτοκινήτου στον κόσμο. Ένας

διεθνής αγώνας με όνομα, ταυτότητα και χαρακτήρα απόλυτα ταυτισμένα με την Ελλάδα. Μετά από 8 χρόνια απουσίας, ο θεσμός επέστρεψε πέρυσι δυναμικά και επανήλθε φέτος πιο λαμπρός από ποτέ, καθώς τηλεοπτικοί σταθμοί, ραδιόφωνα, εφημερίδες και δημοσιογραφικές ιστοσελίδες αναφέρονται συνεχώς στις προετοιμασίες για τη μεγάλη γιορτή του μηχανοκίνητου αθλητισμού.

Για την στήριξη του ΕΟΤ, ο Γενικός Γραμματέας του ΕΟΤ Δημήτρης Φραγκάκης, ο οποίος θα βρίσκεται στο χώρο του ΟΑΚΑ στην έναρξη του Ράλλυ Ακρόπολις,

δήλωσε σχετικά: «Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά ο ΕΟΤ στηρίζει έμπρακτα και δυναμικά το Ράλλυ Ακρόπολις. Είμαστε υπερήφανοι που είμαστε μέλος της ισχυρής ομάδας του Υφυπουργείου Αθλητισμού, η οποία διοργανώνει έναν από τους σημαντικότερους αγώνες μηχανοκίνητου αθλητισμού στον κόσμο!», δήλωσε μεταξύ άλλων ο κύριος Φραγκάκης.

Με στόχο να προβληθεί η Ελλάδα όσο το δυνατόν περισσότερο τις τέσσερις ημέρες των αγώνων, ο ΕΟΤ έχει παραχωρήσει στον διοργανωτή στοχευμένα τηλεοπτικά spot που θα προβληθούν στην

εισαγωγή των τηλεοπτικών μεταδόσεων της Υπερειδικής διαδρομής του ΟΑΚΑ και των Ειδικών Διαδρομών του Αγώνα, αλλά και σε εκπομπές διεθνών τηλεοπτικών σταθμών, που θα προβάλλουν το Ράλλυ Ακρόπολις. Έτσι, εικόνες από εντυπωσιακά τοπία της χώρας μας θα ταξιδέψουν σε όλο τον πλανήτη, τόσο τηλεοπτικά όσο και μέσω διαδικτύου και social media.

Επισημαίνεται ότι η κατανάλωση μπύρας αφορά σε άτομα ηλικίας άνω των 18 ετών, ενώ πάντα καταναλώνουμε υπεύθυνα!

ΣΕΤΚΕ: Εντείνεται το πρόβλημα του διακριτικού τίτλου για τα μη κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα

Την έντονη δυσανεμία της εκφράζει η Συνομοσπονδία Επιχειρηματιών Τουριστικών Καταλυμάτων Ελλάδος (Σ.Ε.Τ.Κ.Ε.) για τη μη διευθέτηση της διαδικασίας έγκρισης και κατοχύρωσης διακριτικού τίτλου για τους επιχειρηματίες μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων από το Υπουργείο Τουρισμού. Παρά τις συνεχόμενες εκκλήσεις της ΣΕΤΚΕ προς το Υπουργείο Τουρισμού και τον Υπουργό κ. Κικίλια να ενσκήψει στο πρόβλημα δίνοντας οριστική λύση, όχι

μόνο δεν υπήρξε επίλυση, αντιθέτως με τη νέα υπουργική απόφαση 68281 (ΦΕΚ Β' 3647) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που εκδόθηκε στις 11 Ιουλίου 2022 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δημιουργούνται μεγαλύτερα προβλήματα στις επιχειρήσεις μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων αφού πλέον η δέσμευση διακριτικού τίτλου ισχύει για το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας. Η δέσμευση μοναδικού διακριτικού τίτλου

λου πανελλαδικά είναι αδύνατο να εφαρμοστεί από τα τουριστικά καταλύματα του κλάδου καθώς αριθμούν πάνω από 30.000 με τεράστια διασπορά σε όλη τη χώρα.

Για ακόμη μια φορά η ΣΕΤΚΕ ζητά τη διευθέτηση του θέματος μέσω του Υπουργείου Τουρισμού, προκειμένου να υπάρξει επιτέλους διαφοροποίηση του μητρώου διακριτικού τίτλου εμπορικού χαρακτήρα από το μητρώο διακριτικού τίτλου παρεχόμενων υπηρεσιών διαμονής.

Η αναπάντεχη σεζόν και τα μηνύματα της αγοράς

Η τουριστική περίοδος ξεπέρασε τις προσδοκίες από πλευράς αφίξεων και όγκου εργασιών, ωστόσο η εικόνα δεν είναι ίδια σε όλες τις περιοχές και παράγοντες της αγοράς εκφράζουν φόβους για το επόμενο διάστημα, δεδομένου και του δύσκολου χειμώνα που έχουμε μπροστά μας

«**Τ**ίποτε δεν έδειχνε στις αρχές του έτους πως θα είχαμε μια τόσο καλή σεζόν το 2022. Αναμένουμε να δούμε τις εξελίξεις και για το 2023, φέτος», δήλωσε πρόσφατα ο πρόεδρος της ΠΟΞ Γρ. Τάσιος. Ομολογουμένως η φετινή τουριστική περίοδος ξεπέρασε κάθε προσδοκία, φέρνοντας χαμόγελα όχι μόνο στους επαγγελματίες του τουρισμού, αλλά και στην κυβέρνηση.

Πράγματι οι ελληνικοί προορισμοί φιγουράρισαν στις λίστες με τους τοπ προορισμούς για διακοπές φέτος το καλοκαίρι. Η Ρόδος, το Ηράκλειο και η Αθήνα βρίσκονται στη λίστα της Holiday με τους προορισμούς που δεν «πέφτει καρφίτσα» το καλοκαίρι. Επίσης φέτος προτίμησε την Ελλάδα για τις διακοπές του το 22% των Βέλγων ταξιδιωτών.

Η Ένωση Ξενοδόχων Αθηνών, Αττικής και Αργολοσαρωνικού, σημείωσε πως «για πρώτη φορά μετά από τα δύο έτη της πανδημίας, ο φετινός Ιούλιος, με αξιοσημείωτη θετική μέση πληρότητα για τα ξενοδοχεία της Αθήνας της τάξης του 89.3%, κατάφερε να προσεγγίσει το 2019 - και την τότε καλή πληρότητα Ιουλίου 2019, της τάξης του 89.8%».

Ωστόσο η ΕΞΑΑΑ τονίζει πως σε επίπεδο 7μηνου η θετική αυτή επίδοση της Αθήνας κατάφερε απλώς να μειώσει ελαφρά την «ψαλίδα» μεταξύ των ετών 2022 και 2019 στη μέση πληρότητα των ξενοδοχείων της Αθήνας όπως καταγράφηκε κατά το Α' εξάμηνο και συγκεκριμένα από -21.7% σε -17.8%. Έτσι, αντικειμενικά και το 7μηνο του 2022, έναντι του αντίστοιχου 7μηνου του 2019, δυστυχώς, έκλεισε με αρνητικό πρόσημο σε ότι αφορά στην μέ-

ση πληρότητα των μονάδων της ελληνικής πρωτεύουσας, απλά, η μείωση αυτή δεν ξεπερνά πλέον το 20%. «Αναμένουμε να δούμε τις εξελίξεις και για το 2023, φέτος. Μαζέψαμε τα κομμάτια μας από τις προηγούμενες πανδημικές χρονιές που ήταν δύσκολες» δήλωσε στον "Sky Rodos" ο πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων κ. Γρηγόρης Τάσιος.

Σε ερώτηση για τις αγορές που πήγαν καλά, τόνισε πως οι αφίξεις από τις περισσότερες κινήθηκαν σε υψηλά επίπεδα ενώ το κενό από τις αγορές της Ρωσίας και της Ουκρανίας έχει καλυφθεί.

Σε ερώτηση για τη σεζόν του 2023, τόνισε πως στα συμβόλαια που έχουν υπογραφεί με τους τουριστικούς πράκτορες, έχει δοθεί αύξηση 10% που όμως δεν αρκεί για την κάλυψη του κόστους.

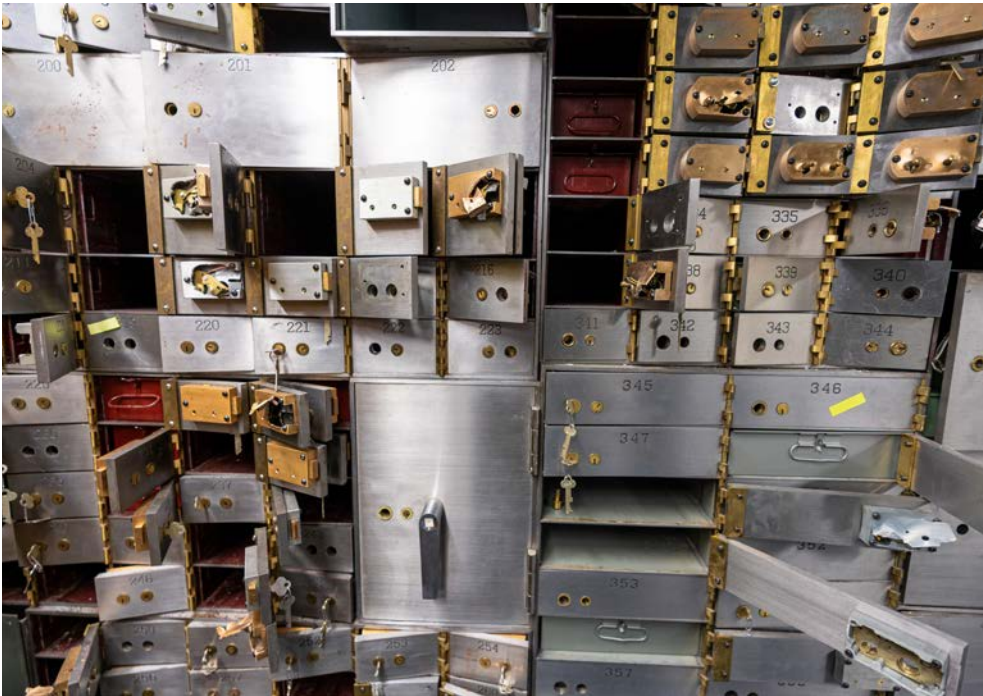
«Ο τουρισμός μεταβάλλεται και δεν μπο-

ρούμε από τώρα να ξέρουμε τίποτε για την έκβαση της επόμενης σεζόν. Είναι πολλά τα θέματα που απασχολούν τους Ευρωπαίους πολίτες. Το κλίμα μάς κάνει να είμαστε συγκρατημένοι», είπε ο κ. Τάσιος.

Σε ερώτηση για το τι αφήνει η φετινή σεζόν για τους Έλληνες ξενοδόχους, ο κ. Τάσιος δήλωσε:

«Δεν αφήνει κάτι για το λειτουργικό κέρδος. Αφήνει πολύ αισιόδοξα μηνύματα για το πώς διαχειριστήκαμε την πανδημία και πως η χώρα έχει γίνει viral τουριστικό προϊόν. Αφήνει όμως και σαφέστατα μηνύματα και για την Αυτοδιοίκηση (ΤΑ) Α και Β βαθμού, για ενίσχυση των υποδομών. Το βλέπουμε αυτό στο Νότιο Αιγαίο αλλά ομιλώ για όλη την Ελλάδα και τις ανάγκες που υπάρχουν.

Πρέπει σε συνεννόηση με τις 13 περιφέρειες της χώρας τι μπορεί να γίνει με πό-

ρους από το Ταμείο Ανάκαμψης για την ενίσχυση των υποδομών των λιμένων, ειδικά στα νησιά και σε άλλους τομείς. Τα προβλήματα είναι εδώ να μην τα κουκουλώσουμε και η ΤΑ πρέπει να κάνει έργα για την ενίσχυση των βασικών υποδομών που έχουμε. Δεν πάει άλλο. Αυτός είναι ο στόχος της ΠΟΞ για τα επόμενα δύο χρόνια».

Η εικόνα δεν είναι τόσο καλή στις περιοχές που βασίζονταν στον εσωτερικό τουρισμό. Οι προβλέψεις που είχαν δει το «φως» της δημοσιότητας από έρευνες επιβεβαιώθηκαν και η τουριστική κίνηση σε αυτούς τους προορισμούς ήταν χαμηλή σε βαθμό που παράγοντες της αγοράς μιλούν για «ντόμινο» λουκέτων το επόμενο διάστημα.

Σε αυτές τις περιοχές οι πωλήσεις των καταστημάτων κινήθηκαν πτωτικά κατά τη θερινή περίοδο ακόμα και στο διάστη-

Επιχειρήσεις που ήταν στο «κόκκινο», με περιορισμένη ή και καθόλου ρευστότητα, εκτιμάται πως δεν θα ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις των επόμενων μηνών

μα των εκπτώσεων, που ολοκληρώθηκε τυπικά στα τέλη Αυγούστου. Αν και βελτιώθηκε η εικόνα σε πολλούς προορισμούς της ηπειρωτικής χώρας μετά την διστακτική εκκίνηση της σεζόν, τα μηνύματα από τον εμπορικό κόσμο και τους επιχειρηματίες της εστίασης είναι αρνητικά σε πολλές πόλεις.

Επιχειρήσεις που ήταν στο «κόκκινο», με περιορισμένη ή και καθόλου ρευστότητα, εκτιμάται πως δεν θα ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις των επόμενων μηνών, σύμφωνα με συνδικαλιστικά στελέχη. Σημειώνεται ότι τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ΓΣΕΒΕΕ που δημοσιεύθηκαν αρχές του καλοκαιριού ανέφεραν ότι μία στις δύο (48%) μικρές επιχειρήσεις (με έως 49 άτομα προσωπικό) αντιμετώπιζε ήδη προβλήματα ρευστότητας. Μάλιστα από αυτές το 26,6% ανέφερε ότι έχει ρευστότητα για

ένα μήνα και το 21,4% ανέφερε μηδενικό ταμείο.

Επομένως υπάρχει ανησυχία για την κατάσταση στην αγορά τον χειμώνα, ενόψει και της αβεβαιότητας για το κόστος ενέργειας, ασχέτως των μέτρων που λαμβάνει η κυβέρνηση, όπως τονίζουν στελέχη της αγοράς.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε πως τα μεγάλα οφέλη από τον τουρισμό τα αντλούν ουσιαστικά 5 από τις 13 Περιφέρειες της χώρας. Οι υπόλοιπες στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στον εσωτερικό τουρισμό που φέτος καταποντίστηκε. Έτσι ένα μεγάλο κομμάτι της αγοράς δεν επωφελήθηκε από την τουριστική κίνηση και με δεδομένη την ενεργειακή ακρίβεια και τον δύσκολο χειμώνα που έχουμε μπροστά μας η αγωνία είναι στο «κόκκινο» για χιλιάδες επιχειρήσεις της χώρας.

Οι τάσεις στον τουρισμό το 2022 (και μετά;)

Οι άνθρωποι αρχίζουν να ταξιδεύουν όλο και περισσότερο και τα ταξίδια έχουν γίνει ξανά δημοφιλή για διακοπές και αναψυχή, αλλά και για επαγγελματικούς λόγους

Επωνύμως

Γράφει ο
Γιώργος Τζιάλλας*

Το 2022 είναι μια νέα αρχή για πολλούς παγκοσμίως στην μετα-covid εποχή, κάτι που είναι αρκετά εμφανές από την άνοδο της βιομηχανίας του τουρισμού και των ταξιδιών. Οι άνθρωποι αρχίζουν να ταξιδεύουν όλο και περισσότερο και τα ταξίδια έχουν γίνει ξανά δημοφιλή για διακοπές και αναψυχή, αλλά και για επαγγελματικούς λόγους. **Ας ρίξουμε μια** ματιά σε μερικές από τις τάσεις που φαίνεται ότι αναδεικνύονται φέτος:

Αυτόνομα ταξίδια

Πολλοί τουρίστες προτιμούν στις μέρες μας να πηγαίνουν ταξίδια μόνοι τους ή με τον/την σύντροφό τους, λόγω της συνεχιζόμενης, σε μικρότερο βαθμό βεβαίως, απειλής του covid-19 και της εφαρμογής ταξιδιωτικών μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης. Οι ταξιδιώτες φαίνεται ότι προτιμούν να επιλέγουν εξοχικά σπίτια και διαμερίσματα και λιγότερο μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες με συνωστισμό.

Οικογενειακά ταξίδια - ταξίδια για επίσκεψη σε συγγενείς

Τα οικογενειακά ταξίδια αναδεικνύουν την τάση που παρατηρείται άτομα από όλες τις ηλικιακές ομάδες σε μια οικογένεια να συνοδεύουν ο ένας τον άλλον σε ταξίδια. Αυτό εμφανίζεται κυρίως σε οικογένειες που επιλέγουν να απολαύσουν τις διακοπές τους, ώστε να περάσουν ποιοτικό χρόνο όλοι μαζί επανασυνδέοντας τους κοινούς τους δεσμούς. Τα τελευταία δύο χρόνια ήταν δύσκολα μεταξύ όλων των οικογενειών αφού είχαν σχεδόν μηδενική φυσική αλληλεπίδραση, μόνο εικονικές συναντήσεις και συνομιλίες. Το 2022 αποδεικνύεται ένα από τα πιο κατάλληλα χρόνια για ταξίδια επανασύνδεσης και ένα μεγάλο μέρος αυτού του επιτεύγματος οφείλεται στους ανθρώπους που επίσης ταξιδεύουν για να επισκεφτούν τους συγγενείς τους και να περάσουν κοινές στιγμές χαλάρωσης και διακοπών.

Ταξίδια αυτοβελτίωσης

Παράλληλα με την επανασύνδεση με την οικογένεια, πολλοί τουρίστες επιδιώκουν την ανακάλυψη νέων πλευρών του χαρακτήρα τους, ένα επίσης σημαντικό κίνητρο για διακοπές, που αποκαλύπτει ότι τα ταξίδια αντιμετωπίζονται ως το όχημα για βαθύτερη εξερεύ-

νηση της προσωπικότητας του ατόμου. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι ταξιδιώτες δίνουν προτεραιότητα στις σημαντικές ανθρώπινες σχέσεις και όχι στην απλή ξεκούραση όταν πρόκειται επίσης να συνδυάσουν την πρόθεση για βαθύτερη κατανόηση του προορισμού μέσω του πολιτισμού του.

Διαθεσιμότητα εισοδήματος

Δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια, λόγω της πανδημίας, τα χρήματα που η πλειονότητα των οικογενειών έχει ξοδέψει για ταξίδια και τουρισμό είναι λίγα, οι ταξιδιώτες επανα-προγραμματίζουν τον προϋπολογισμό τους για διακοπές ξανά από φέτος. Το γεγονός ότι ο τουρισμός ανακάμπτει φαίνεται και από τη μεγάλη ζήτηση στα ξενοδοχεία και τις επιχειρήσεις τουριστικών καταλυμάτων και από την υψηλή πληρότητα, ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Reunions και Friend-cations

Το 2022, ο αριθμός των ταξιδιών που έχουν προγραμματιστεί από πριν από ομάδες φίλων ή συναδέλφων έχει αυξηθεί σημαντικά, καθώς η πανδημία έχει μάθει σε όλους ότι τώρα είναι ξανά η στιγμή για ταξίδια και αναψυχή. Οι άνθρωποι κάνουν σχέδια και τα πραγματοποιούν αμέσως, μόνο και μόνο για να ταξιδέψουν και να διασκεδάσουν με τους φίλους τους.

Ταξίδια περιπέτειας

Τα ταξίδια περιπέτειας ήταν πάντα μια από τις πρώτες επιλογές μεταξύ των νέων. Ο τουρισμός περιπέτειας προσελκύει όμως τουρίστες όχι μόνο νεαρής ηλικίας, αλλά και υψηλής εισοδηματικής τάξης και συμβάλλει στην επέκταση της τουριστικής περιόδου, ενισχύοντας την απασχόληση και την οικονομική δραστηριότητα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Τα τελευταία χρόνια

η πανδημία εμπόδισε τη διενέργεια τέτοιων ταξιδιών και τώρα η φύση και τα ταξίδια περιπέτειας και άγριας ζωής αυξάνονται πάλι σε δημοτικότητα.

Ταξίδια βασισμένα σε τηλεοπτικές εκπομπές και βιβλία

Οι τοποθεσίες που απεικονίζονται σε διάφορες τηλεοπτικές εκπομπές, ταινίες, και βιβλία ήταν πάντα δημοφιλή τουριστικά μέρη για ταξίδια. Οι άνθρωποι ταξιδεύουν ακόμη και πολύ μακριά από τον τόπο διαμονής τους για να απολαύσουν τις τοποθεσίες για τις οποίες μόλις διάβασαν ή παρακολούθησαν στην οθόνη σε κάποια ταινία ή διαφήμιση και να έχουν μια προσωπική εμπειρία διακοπών εκεί.

Επιστροφή στο σπίτι

Πολλοί άνθρωποι που ζούσαν για διάφορους λόγους μακριά από τη μόνιμη κατοικία τους έπρεπε να παραμείνουν ενδεχομένως αναγκαστικά σε μια ξένη χώρα τα τελευταία δύο χρόνια. Σήμερα, στις περισσότερες χώρες του κόσμου, οι αεροπορικές πτήσεις εσωτερικού και εξωτερικού και άλλες ταξιδιωτικές επιλογές κάνουν τον επαναπατρισμό μια εμπειρία διακοπών για τους ανθρώπους που επιστρέφουν στα σπίτια τους, κοντά στην οικογένεια και τους φίλους.

Ταξίδια κάμπινγκ

Οι λάτρεις του κάμπινγκ αντιμετώπισαν κι αυτοί όλους τους ταξιδιωτικούς περιορισμούς που έφερε μαζί της η πανδημία. Φέτος, ο κατασκηνωτικός τουρισμός κερδίζει πόντους ολοένα και περισσότερο, με τις εκτιμήσεις σε επίπεδο κρατήσεων και πληρότητας στα κάμπινγκ δημοφιλών προορισμών να είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά. Σ' αυτό βέβαια συμβάλλουν αφενός η επιθυμία των τουριστών-κατασκηνωτών να απολαύσουν ξανά την εμπειρία της υπαίθριας διαμονής και των δραστηριοτήτων αναψυχής στη φύση, αλλά και η

δύσκολη οικονομική συγκυρία που περιορίζει το διαθέσιμο εισόδημα των τουριστών και τους κάνει να αναζητούν οικονομικότερες λύσεις για τις διακοπές. Οι διακοπές σε glamping επίσης κερδίζουν όλο και περισσότερο έδαφος, προσφέροντας μια πιο πολυτελή κατασκηνωτική εμπειρία.

Ταξίδια bleisure και διακοπές workcation

Τα ταξίδια bleisure είναι μια από τις αναδυόμενες έννοιες στον ταξιδιωτικό κλάδο και η ανάπτυξή τους σημαίνει ότι πλέον δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στις ανάγκες του εταιρικού ταξιδιώτη που θέλει να απολαύσει λίγο ελεύθερο χρόνο κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του. Συνήθως έχει τη μορφή επιχειρηματιών που παρατείνουν τη διάρκεια του ταξιδιού τους, προκειμένου να απολαύσουν σύντομες διακοπές, ένα ταξίδι δηλαδή που αποτελείται τόσο από επαγγελματικά στοιχεία όσο και από στοιχεία αναψυχής.

Από την άλλη, το workcation, ο συνδυασμός δηλαδή διακοπών με εργασία και οι ψηφιακοί νομάδες (digital nomads) είναι οι νέες τάσεις στον τουρισμό που επιτρέπουν την εξ αποστάσεως εργασία, ενσωματώνοντας παράλληλα δραστηριότητες αναψυχής που επιτρέπουν στους ταξιδιώτες-εργαζόμενους να χαλαρώνουν και να είναι πιο παραγωγικοί.

Νέες λοιπόν τάσεις στον τουρισμό κάνουν την εμφάνισή τους, τα ταξίδια επανέρχονται στο προσκήνιο, οι νέες τεχνολογίες θα παίξουν όλο και πιο σημαντικό ρόλο σ' αυτά, και μένει να δούμε πώς οι διεθνείς γεωπολιτικές ισορροπίες και το παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον θα επηρεάσουν το μέλλον της τουριστικής βιομηχανίας.

** Ο Γιώργος Τζιάλλας είναι Σύμβουλος Διοίκησης της DBC DIADIKASIA S.A., Εμπειρογνώμονας Τουρισμού, πρώην Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Τουρισμού*

*Υπεύθυνη της ομάδας Science Reactors
- Συν-διοργανώτρια Φεστιβάλ Γρίφων
Καστελλόριζου

Στον
ΓΙΑΝΝΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟ

2ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΓΡΙΦΩΝ

Μια πρωτοπόρα δράση για το ακριτικό Καστελλόριζο

«Το φεστιβάλ υπήρξε πράγματι μια μεγάλη και «εθνικής» σημασίας εθελοντική επιστημονική διοργάνωση, που ξεπέρασε τις αρχικές μας προσδοκίες», λέει η κυρία Γραμματικοπούλου. Τι περιλαμβάνει το Φεστιβάλ φέτος

Η πρώτη διοργάνωση πέ-
ρυσσι κέρδισε όχι μόνο
το εγχώριο, αλλά το διε-
θνές ενδιαφέρον λέει
η κυρία Γραμματικο-
πούλου και έφερε το
Καστελλόριζο στο επίκεντρο του ενδια-
φέροντος. Αναλυτικά η συνέντευξη της
κας Γραμματικοπούλου έχει ως εξής:

**- Κυρία Γραμματικοπούλου είναι χα-
ρά μας που σας φιλοξενούμε στην itn
Ελληνικός Τουρισμός. Δεύτερη χρο-
νιά φέτος που υλοποιείται το πολύ
ενδιαφέρον Φεστιβάλ Γρίφων στο
Καστελλόριζο. Ποια ήταν η περσινή
εμπειρία και ποιες είναι οι προσδο-
κίες για φέτος;**

Είναι και δική μας χαρά η προβολή του
φεστιβάλ Γρίφων Καστελλορίζου μέσα
από τον δικό σας χώρο. Το φεστιβάλ υπήρ-
ξε πράγματι μια μεγάλη και «εθνικής»
σημασίας εθελοντική επιστημονική διορ-
γάνωση, που ξεπέρασε τις αρχικές μας
προσδοκίες. Καθοριστικός παράγοντας η
συμμετοχή 50 και πλέον αξιόλογων επι-
στημόνων, ερευνητών, ακαδημαϊκών και
εκπαιδευτικών αλλά και καλλιτεχνών, οι
οποίοι μοιράστηκαν το όραμά μας, αλλά
και τον ενθουσιασμό μας προσφέροντας,
αφιλοκερδώς, την επιστημονική τους
γνώση και εμπειρία.

Η υποδοχή των μαθητών και του κοινού
ήταν απρόσμενη και απρόβλεπτη. Υπήρ-
χαν δράσεις από τα ξημερώματα μέχρι
αργά το βράδυ που κάλυπταν το ενδιαφέ-
ρον μικρών και μεγάλων. Αυτό άλλωστε
μας έδωσε και το κίνητρο να επαναλάβου-
με και τη χρονιά αυτή το φεστιβάλ (22-
25/9) με στόχο να καθιερωθεί ως θεσμός.
Και μάλιστα πήγαμε και ένα βήμα παρα-
κάτω, τολμηρό μεν αλλά ελπιδοφόρο.
Το Φεστιβάλ Γρίφων «βγαίνει» από τα
στενά όρια του νησιού και θα ταξιδέψει
στην Πάτρα (Παλαιά Σφαγεία 21-23 Οκτω-
βρίου) και Αθήνα (πρώην Δημόσιο Κα-
πνεργοστάσιο 16-18 Δεκεμβρίου).
Και εδώ υπάρχει μία καινοτομία: τα λο-

γότυπα των τριών φεστιβάλ είναι γρίφοι
σχεδιασμένοι από τον Πανταζή Χούλη
(ιδρυτή του Μουσείου Γρίφων Καστελλο-
ρίζου) και μάλιστα της Πάτρας (ο Καρα-
γκιόζης) και της Αθήνας (η Μέδουσα Με-
γίστης) έχουν κατασκευαστεί και θα έτοι-
μα για κυκλοφορία.

- Τι περιλαμβάνει φέτος το Φεστιβάλ;

Ο βασικός κορμός είναι οι εκθέσεις εντυ-
πωσιακών γρίφων από γριφολόγους/γρι-
φοποιούς όπως ο Πανταζής Χούλης, ο
Μιχάλης Τούλουζας, καθώς και ο Bob
Hearn (από τις ΗΠΑ). Οι δύο ελληνικές παρουσίες, διεθνούς
φήμης με διακρίσεις στο εξωτερικό, είναι
Καστελλοριζιακής καταγωγής (τυχαίο;) ο
δε Bob Hearn είναι ειδικός στη Θεωρία
Παιγνίων, συλλέκτης και κατασκευαστής
πολλών γρίφων που υπάρχουν στην πα-

γκόσμια αγορά, κι ένας από τους διοργα-
νωτές του περίφημου Gathering for
Gardner – (G4G).

Στο πλαίσιο των «Παιγνιδιών Επιστήμης»
υπάρχουν πολλά και πρωτότυπα θέματα
που από την περσινή μας εμπειρία ξέρου-
με πως θα κερδίσουν το ενδιαφέρον και
θα γοητεύσουν τα παιδιά... και όχι μόνο.
Επιγραμματικά αναφέρουμε: σταθερή
αξία η παρουσία του εκπληκτικού καθη-
γητή Μιχάλη Λάμπορου (που είναι επίσης
διοργανωτής του διαγωνισμού Καγκουρό
στην Ελλάδα), Ηλιοπαράτηρηση- Αστρο-
παρατήρηση με τηλεσκόπια (συνεργασία
Πανεπιστήμιο Αθήνας/Αστεροσκοπείου),
ζωντανή σύνδεση με CERN, εργαστήρια
Ρομποτικής, εργαστήρια από το Ινστιτού-
το Παστέρ, δρώμενα από το Ερευνητικό
Κέντρο ΑΘΗΝΑ, η παρουσία του Ινστι-
τούτο Πληροφορικής – ΙΤΕ, εντυπωσιακά
πειράματα από το πρόγραμμα Science is

fun, το ανεπανάληπτο κυνήγι θησαυρού
από το πατρινό «Πλήρωμα 94», οι Science
Reactors με το ξεχωριστό Stand up Science
Kids και πλείστα ακόμη ενδιαφέροντα
δρώμενα. Δεν θα ήταν σωστό να μην ανα-
φέρουμε και τις πρωινές περιπλανήσεις
στα μονοπάτια του νησιού με ξεναγό τον
ίδιο τον Πανταζή Χούλη.

Το 2ο Φεστιβάλ Γρίφων έχει και μία ακό-
μη πρωτοτυπία: στις εκδηλώσεις του φε-
στιβάλ (22/9 και 23/9 το πρωί) έχουν εντα-
χθεί ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα
εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας
που θα γίνουν μέσα στις σχολικές ώρες.
Για παράδειγμα, Cinemathesis, VAST από
το Ινστιτούτο Πληροφορικής και Τηλεπι-
κοινωνιών (ΙΠ&Τ) του Δημοκρίτου, πα-
ρουσιάσεις από το Εργαστήριο Μαθησι-
ακής Τεχνολογίας και Διδακτικής Μηχα-
νικής του Πανεπιστήμιου Αιγαίου και
κυρίως το κοινωνικό πρόγραμμα Kids
Save Lives (μαθήματα πρώτων βοηθειών/
διάσωσης, τοποθέτηση εξωτερικού απι-
νιδωτή). Το τελευταίο εξασφαλίσθηκε με
την ευγενική χορηγία της ΒΙΟΡΥΛ.

**- Το Φεστιβάλ Γρίφων βγήκε και εκτός
ελληνικής επικράτειας και υπήρξαν
προτάσεις συνεργασίας και από το
εξωτερικό. Θέλετε να μας μιλήσετε
γι' αυτό;**

Εδώ έχουμε καλά νέα. Λόγω της πανδημί-
ας, έως τώρα πολλοί ομογενείς της Αυ-
στραλίας (που πάντα επισκέπτονται το
νησί το καλοκαίρι) δεν μπορούσαν να
απολαύσουν το Μουσείο Γρίφων (που
λειτουργεί από το 2020) και το Φεστιβάλ
Γρίφων. Κατά τη διάρκεια του φετινού
καλοκαιριού ήδη έχουν επισκεφθεί το
Μουσείο πάρα πολλοί, ενώ αναμένουν με
ανυπομονησία και το Φεστιβάλ Γρίφων.
Έπειτα από συνομιλίες του Πανταζή Χού-
λη με «ανθρώπους κλειδιά», η διοργάνω-
ση μεγάλου γεγονότος με γρίφους στην
Αυστραλία είναι πια θέμα χρόνου.
Παράλληλα, υπάρχουν και άλλες πρόσφα-
τες προτάσεις μετά την επίσκεψη στο
Μουσείο Γρίφων, ακόμα και από Κίνα. Να

Το Μουσείο Γρίφων Μεγίστης, το πρώτο στην Ελλάδα, διαθέτει τη μεγαλύτερη συλλογή γρίφων στην Ελλάδα και μία από τις μεγαλύτερες παγκοσμίως

τονίσουμε πάντως, πως όσο διεθνή χαρακτηριστήρα κι αν πάρουν οι γρίφοι Καστελλορίζου, όσο κι αν χρειαστεί να λείψουν προσωρινά από το Καστελλόριζο σημαντικοί παράγοντες, το νησί θα είναι πάντα η βάση μας για όλα τα δρώμενα, κάτι το οποίο θεωρούμε αδιαπραγμάτευτο.

- Το Φεστιβάλ πραγματοποιείται στα τέλη Σεπτεμβρίου, δίνοντας παράλληλα και ώθηση στην τουριστική κίνηση στο ακριτικό νησί μας. Πόσους επισκέπτες υποδεχθήκατε πέρυσι και ποια είναι η πρόβλεψη για φέτος;

Το φεστιβάλ απευθύνεται κατά κύριο λόγο στο ίδιο το νησί και στους μαθητές του. Αυτός είναι και ο σκοπός του: η προσφορά νέας γνώσης στο ίδιο το νησί. Είναι μία δράση που ξεκινά όταν ανοίγουν τα σχολεία και οι ντόπιοι δεν είναι αποκλειστικά απασχολημένοι με τις τουριστικές τους εργασίες.

Όμως η παρουσία μαθητών από τη Ρόδο, οι προσκεκλημένοι συμμετέχοντες που τη χρονιά αυτή θα ξεπεράσουν τους 100 και πολλοί φίλοι που ο συνδυασμός του τρίπτυχου γρίφοι-επιστήμη – Καστελλόριζο υπήρξε γι' αυτούς ιδιαίτερα ελκυστικός αυξάνουν κατά πολύ την κινητικότητα στο νησί, όπου με δυσκολία μπορούσαμε να τους εξασφαλίσουμε τη διαμονή τους.

- Πείτε μας πώς γεννήθηκε η ιδέα του Φεστιβάλ και τι ακριβώς είναι το Μουσείο Γρίφων;

Η ιδέα ξεκίνησε πέρσι σαν πυροτέχνημα/ πρόταση από εμένα προς τον Πανταζή Χούλη, -τον οποίο είχα καλέσει σε ένα φεστιβάλ στην Αθήνα, με είχε εντυπωσιάσει και στη συνέχεια αναπτύξαμε μια στενή φιλία και συνεργασία-. Τί λες, να έρθω με την ομάδα μου τους Science Reactors (μια ομάδα που ασχολείται με Stand up Science) και κάποιους φίλους να παρουσιάσουμε επιστημονικά παιχνίδια και πειράματα στα παιδιά του νησιού; Και τελικά καταλήξαμε στη διοργάνωση του 1ου Φεστιβάλ Γρίφων με τη συμμετοχή 50 και πλέον επιστημόνων, ερευνητών, καλλιτεχνών από όλη την Ελλάδα, με απρόσμενη επιτυχία!

Το Μουσείο Γρίφων Μεγίστης, το πρώτο

στην Ελλάδα, διαθέτει τη μεγαλύτερη συλλογή γρίφων στην Ελλάδα και μία από τις μεγαλύτερες παγκοσμίως. Ιδρύθηκε από τον μαθηματικό Πανταζή Χούλη και διαθέτει 4200 εκθέματα, πολλά από τα οποία είναι δικές του επινοήσεις και κατασκευές. Ο Πανταζής Χούλης ουσιαστικά ξεκίνησε (σημαντικές και διεθνείς) κινητοποιήσεις με γρίφους στην Αυστραλία πριν από είκοσι χρόνια, αυτές ήταν εντός του Πανεπιστημίου Δυτικής Αυστραλίας. Από τότε, οι παρουσιάσεις με γρίφους Καστελλορίζου επεκτάθηκαν και σε Ασία (Σιγκαπούρη, Ινδία, Μαλαισία, κ.α.), Αμερική (Νέα Υόρκη, Σαν Φρανζίσκο, κ.α.) και τώρα πια, στην Ευρώπη. Τώρα πια είναι μόνιμα εγκατεστημένος στον τόπο του, το Καστελλόριζο όπου δραστηριοποιείται με το Μουσείο και τη δημιουργία νέων γρίφων.

Το Μουσείο λειτουργεί χειμώνα/καλοκαί-

ρι κι έχει καταπλήξει θετικά τους επισκέπτες κάθε ηλικίας, καθώς και έναν μεγάλο αριθμό Ελλήνων και ξένων διακεκριμένων επισκεπτών που έρχονται στο νησί αποκλειστικά για το Μουσείο Γρίφων. Αν και υπάρχουν μόνο τέσσερα άλλα Μουσεία Γρίφων σε άλλες χώρες (που καλύπτουν όλα τα είδη γρίφων), αυτό στο Καστελλόριζο είναι το μόνο διαδραστικό.

- Υπάρχουν σκέψεις για διεξαγωγή του Φεστιβάλ Γρίφων και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας;

Ο κόσμος αγαπάει τους γρίφους, εντυπωσιάζεται από αυτούς με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον γι' αυτούς. Πολλοί εκπρόσωποι πανεπιστημιακών και εκπαιδευτικών φορέων που επισκέφτηκαν το Μουσείο ή πληροφορήθηκαν για τα φεστιβάλ μάς προσέγγισαν διερευνώντας τη δυνατότητα διοργάνωσης αντίστοιχων φεστιβάλ στις πόλεις τους. Εμείς είμαστε ανοιχτοί σε κάθε πρόκληση.

Άλλωστε το μότο μας είναι:

■ από τους Καστελλοριζιούς στο Καστελλόριζο,

■ από το Καστελλόριζο στην υπόλοιπη Ελλάδα,

■ και από την Ελλάδα σε όλο τον κόσμο! Να προσθέσουμε πως η όλη οργάνωση γίνεται από την **ΕΝ.Ι.Γ.ΜΑ** (Ενωση Ιδεών, Γρίφων και Μαθηματικών) με έδρα το Καστελλόριζο. Ο Πανταζής Χούλης είναι Πρόεδρος της και εγώ μέλος του Δ.Σ. με 30ετή εμπειρία και δράση στον χώρο της Επικοινωνίας της Επιστήμης.

Η αλήθεια είναι πως δεν έχει υπάρξει αντίστοιχο ενδιαφέρον από την Πολιτεία ή από άλλους κρατικούς ή μεγάλους ιδιωτικούς φορείς. Ελπίζουμε στο μέλλον να ευαισθητοποιηθούν και να υποστηρίξουν την επέκταση του Μουσείου Γρίφων Μεγίστης, μια πρωτοπόρα δράση για το ακριτικό Καστελλόριζο.

► Μπορεί κανείς να αναζητήσει όλες τις πληροφορίες στο site του φεστιβάλ

<https://kastellorizofestival.com>

Τα βήματα του Χο Τσι Μινχ στην Ελλάδα

Η παρουσία του μεγάλου ηγέτη του Βιετνάμ στη Μακεδονία στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και οι επισκέπτες που έρχονται να τιμήσουν τους προγόνους τους

Γράφει ο

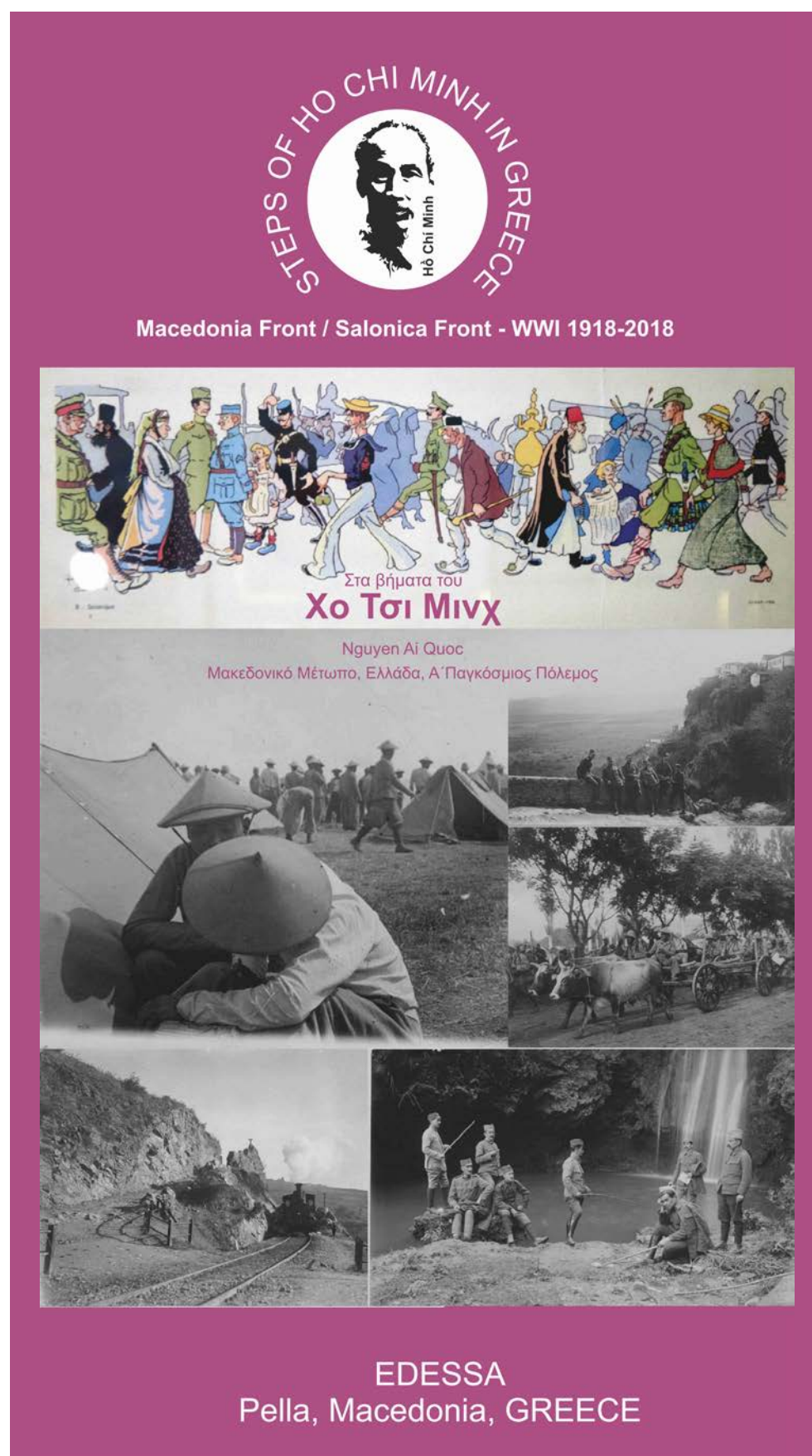
**Ευάγγελος
Κυριακού**

Ειδικός Διαχείρισης
Προορισμών

**Εναλλακτικός...
Προορισμός**

Στο μακρινό 1965 ο πρώτος Έλληνας πολεμικός ανταποκριτής καταφέρνει να έρθει σε επαφή με ανθρώπους του Λαϊκού Απελευθερωτικού Μετώπου στο Βιετνάμ. Ο πόλεμος πλέον δείχνει ατελείωτος και η δύναμη του διεθνούς τύπου έχει αναγνωριστεί. Αφού του δίνουν τα μάτια για να μπερδευτεί και να μην γνωρίζει την διαδρομή, μέσα από στενά και πόρτες, τον περνούν σε ένα σκοτεινό δωμάτιο με τρεις φιγούρες. Ενώ οι προβολείς τον τυφλώνουν δέχεται τις πρώτες ερωτήσεις. «Έλλην δημοσιογράφος; Από ποια περιοχή είστε; Από την Μακεδονία απαντά ο Σόλων Γρηγοριάδης. Από ποια πόλη; Από την Έδεσσα. Πώς την έλεγαν αυτή την πόλη παλιά; Βοδενά απαντά. «Ααα μάλιστα είστε από την πολιτεία των νερών και των κερασιών» ακούγεται μια ευγενική φωνή. Εμβρόντητος ο δημοσιογράφος ρωτά... «Μα πώς είναι δυνατόν να γνωρίζετε». Ήμουν κατά την διάρκεια του Μεγάλου Πολέμου στο στρατόπεδο ανάμεσα στην Έδεσσα (Βοδενά) και την Σκύδρα (Βερτεκόπ) ... Τότε οι δύο άντρες σηκώθηκαν και χαιρετήθηκαν θερμά, σαν να γνωρίζονταν και να είχαν κάτι κοινό. Την στιγμή εκείνη είδε ο Σόλων Γρηγοριάδης στο φως το πρόσωπο του ηγέτη, ιδρυτή και πρώτου προέδρου του Βιετνάμ.

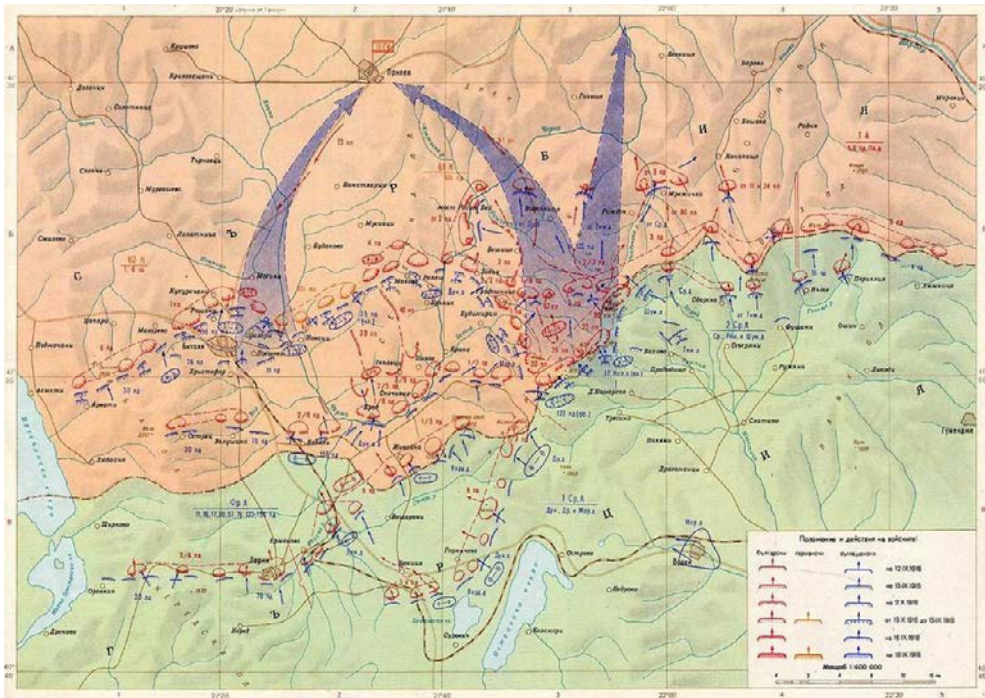
Με αυτή την δευτερεύουσα για τότε πληροφορία ξεκινά η αναζήτηση μιας σειράς ιστοριών που πιστοποιεί το πέρασμα αυτής της παγκόσμια αναγνωρισμένης προσωπικότητας από την Ελλάδα και συγκεκριμένα από την περιοχή

*Τα μνημεία
του Μεγάλου Πολέμου
είναι σήμερα αντικείμενο
ενός μείγματος
πολιτιστικού ιστορικού
τουρισμού με έντονο
τα προσκυνηματικά
στοιχεία*

της Έδεσσας, στην Μακεδονία. «Για καλό δικό σου και της οικογένειάς σου καλό είναι η συνάντησή μας αυτή να μείνει μυστική», είπε ο μεγάλος ηγέτης στον δημοσιογράφο κάτι που τηρήθηκε ευλαβικά στις ανταποκρίσεις του μέχρι και την λήξη του πολέμου το 1975. Ωστόσο όπως όλα τίποτε κρυφό δεν μένει και έτσι ο πολυγραφότατος Σόλων Γρηγοριάδης αμέσως μετά την λήξη του πολέμου στο Βιετνάμ το εκμυστηρεύεται στον μακρινό του ξάδελφο Τρύφωνα Σιβένα, ο οποίος και φέρνει την ιστορία στο φως μπροστά στον πρώτο πρόεδρο του Βιετνάμ στην Ελλάδα.

Μόλις το 2012 με την ίδρυση της πρώτης πρεσβείας του Βιετνάμ στην Ελλάδα ξεκινούν οι έρευνες για το θέμα μιας και στην περιοχή της Μακεδονίας ήταν κοινό μυστικό η έλευση Αναμιτών (Ανάμ είναι η παλιά ονομασία του Βιετνάμ) στρατιωτών την περίοδο του Α' Παγκοσμίου Πολέμου μαζί με την μεγάλη πολυεθνική στρατιά της Ανατολής υπό Γαλλική Διοίκηση η οποία ανέπτυξε τις δυνάμεις στο περίφημο Μακεδονικό Μέτωπο την περίοδο 1916-1917 με κέντρο την Θεσσαλονίκη, βοηθώντας την Ελλάδα στα πρώτα της βήματα μετά την απελευθέρωση των εδαφών από την οθωμανική αυτοκρατορία. Είναι η περίοδος όπου την περιοχή πλημμυρίζουν Γάλλοι, Σέρβοι, Ρώσοι, Άγγλοι, Σκωτζέζοι, Αυστραλοί, Καναδοί, Νεοζηλανδοί, Αλγερινοί, Σενεγαλέ-

ζοι, Μαροκινοί, Ινδοί, Θιβετιανοί, Μαλγάσιοι, Ζουάβοι, Αναμίτες, Πακιστανοί, Αιγύπτιοι, Κούρκας, Σουδανοί, Αλβανοί, Μαυροβούνιοι, Ιταλοί, Πορτογάλοι και φυσικά Έλληνες. Από την άλλη μεριά του βουνού είναι οι Βούλγαροι και οι Γερμανοί. Η Θεσσαλονίκη είναι το κέντρο του κόσμου.

Τα μνημεία του Μεγάλου Πολέμου είναι σήμερα αντικείμενο ενός μείγματος πολιτιστικού ιστορικού τουρισμού με έντονο τα προσκυνηματικά στοιχεία μιας και στην Μακεδονία και ιδιαίτερα στην περιοχή της Ορεινής Πέλλας ξεκίνησε η απαρχή της λήξης του Α' Παγκοσμίου Πολέμου κάτι που δεν είναι πολύ γνωστό στην Ελλάδα όπως επίσης και οι ηρωικές στιγμές της Ελληνικής Συμμετοχής. Πόσοι ξέρουν ότι ο στρατηγός Ντ' Εσπερέ διέρρηξε το μέτωπο στην περιοχή Ντόμπρο Πόλε; Από αυτό το υψίπεδο στην Ορεινή Πέλλα ξεκίνησε η λήξη του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Αμέσως μετά έγινε η διάτρηση του μετώπου και η στρατιά της Ανατολής κατέλαβε το σι-

Στην Μακεδονία
και ιδιαίτερα στην περιοχή
της Ορεινής Πέλλας
ξεκίνησε η απαρχή
της λήξης του
Α' Παγκοσμίου Πολέμου
κάτι που δεν είναι πολύ
γνωστό στην Ελλάδα

δηροδρομικό σταθμό των Σκοπίων και ακολούθως του Βελιγραδίου, απελευθερώνοντας την Σερβία, φτάνοντας πολύ κοντά στην Γερμανία όπου ενώ όλες οι εφημερίδες προπαγάνδιζαν την νίκη (ανάλογο με την προπαγάνδα του σήμερα)... ξαφνικά υπογράφηκε μέσα στο βαγόνι η ήττα που προκάλεσε κατά ένα τρόπο τον αιματηρό Β' Παγκόσμιο Πό-

λεμο; Ποιος γνωρίζει την ιστορική μερραρχία Αρχιεπαγώνους; Ποιος γνωρίζει τον ηρωικό Συνταγματάρχη Γαργαλίδη, ο οποίος τιμήθηκε από τον ίδιο τον Ντ' Εσπερέ για τις απίστευτες στρατηγικές κινήσεις στις χαράδρες των βουνοκορφών του Καϊμακτσαλάν;

Χιλιάδες επισκέπτες από τις παραπάνω χώρες, πλέον και από την Ελλάδα έρχονται να δουν τους χώρους δράσης των προγόνων τους, καθώς και το ειρηνικό τους έργο μιας η τεχνολογία που αναπτύχθηκε με τον πόλεμο άλλαξε πολλά από τα δίκτυα της περιοχής. Ο Σιδηροδρομικός Σταθμός της Έδεσσας, αλλά κυρίως της Αριδαίας, προκαλεί έκπληξη σε όσους τον βλέπουν μια και τρένο δεν υπάρχει εδώ και 100 χρόνια από όταν λειτουργούσε το περίφημο τρενάκι της Καρατζόβας, το οποίο ξεκινούσε από την περιοχή της Σκύδρας και το μνημονεύει με εξαιρετικό τρόπο ο Μενέλαος Λουντέμης. Διάσημα είναι τα συμμαχικά νεκροταφεία στην περιοχή της Θεσσαλονίκης και της ευρύτερης

περιοχής της Μακεδονίας. Για τους δε Σέρβους πρόκειται για έναν εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα, για τον δρόμο της Ελευθερίας, που πέρασε από την κορυφή του Καϊμακτσαλάν με την μεγαλύτερη μάχη σε τέτοιο υψόμετρο όλων των εποχών και χιλιάδες νεκρούς. Το ίδιο ισχύει για τους Γάλλους, τους Βρετανούς, τους Ινδούς. Από το 2016, επέτειο της Μάχης του Καϊμακτσαλάν, χιλιάδες επισκέπτες επισκέπτονται την περιοχή και το εκκλησάκι-μνημείο του Προφήτη Ηλία που βρίσκεται στην κορυφή του βουνού ακούγοντας τις ιστορίες από εξειδικευμένους οδηγούς. Το πιο συγκλονιστικό είναι ότι πολλοί εκ των επισκεπτών επιλέγουν να ανέβουν στην κορυφή του βουνού (2524μ) από το σαλέ που βρίσκεται η βάση του Χιονοδρομικού Κέντρου (2050μ) με τα πόδια... ξυπόλητοι! Ένα προσκύνημα αναγνώρισης της τεράστιας προσπάθειας για ανεξαρτησία και ελευθερία τιμώντας την Ελλάδα για την φιλία και την συνεργασία.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα ➔

Η Ιστορία, τα Μνημεία και η διαχείριση προορισμών

«Τα βήματα του Χο Τσι Μινχ» στην Ελλάδα είναι η απαρχή μιας πολιτιστικής διαδρομής με προσφορά διαφοροποιημένη και ανεξάρτητη από τις εποχές, άρα και βιώσιμη

Εναλλακτικός...
Προορισμός

Γράφει ο

Ευάγγελος

Κυριακού

Ειδικός Διαχείρισης
Προορισμών

Στην διαχείριση προορισμών δεν υπάρχουν στεγανά. Όλα τα ζητήματα είναι ανοικτά και η κάθε τοπική κοινωνία οφείλει να γνωρίζει και να αναγνωρίζει. Οι χιλιάδες ψυχές που χάθηκαν σε αυτούς τους πολέμους κουβαλούν πολλές προσωπικές και ηρωικές ιστορίες που αξίζει ο καθένας να μάθει. Ακολουθώντας «Τα βήματα του Χο Τσι Μινχ» στην Μακεδονία μέσα από μια προσωπικότητα που άλλαξε την παγκόσμια ιστορία κάθε λαός και κάθε άνθρωπος μαθαίνει τα όρια του, τις ηρωικές αλλά και τις απλές ανθρώπινες στιγμές. Τα μνημεία είναι εκεί για να θυμίζουν αυτές τις παράξενες στιγμές της ιστορίας όπου μηδενίζονται οι αποστάσεις και αναδεικνύεται η δύναμη της ανθρώπινης ψυχής.

Η πολιτιστική κληρονομιά, υλική όσο και άυλη, λέει την ιστορία μιας περιοχής, μιας χώρας ή μιας ολόκληρης ηπείρου δημιουργώντας σημαντικές διασυνδέσεις μέσω την ολοένα μεγαλύτερης ανάγκης για προσωποποιημένες εμπειρίες. Παράλληλα η αύξηση του ενδιαφέροντος για την σύνδεση της μικροϊστορίας, της προσωπικής οικογενειακής ιστορίας του καθενός επισκέπτη με την μακροιστορία ως ανάμνηση της δικής του ιστορίας γίνεται ολοένα και πιο σημαντική στην αναζήτηση των ριζών και στην ικανοποίηση της αυξανόμενης περιέργειας να μάθει και να κατανοήσει περιοχές και άλλους πολιτισμούς.

Η τάση αυτή αντικατοπτρίζεται και στην αύξηση της ζήτησης για αυτό το μικτό είδος πολιτιστικού-ιστορικού-φυσιολατρικού τουρισμού. Ωστόσο χρειάζονται διευρυμένες συνεργασίες επιστημόνων

από διάφορους κλάδους προκειμένου η καταγραφή, η αποτύπωση και η μεταφορά της εμπειρίας στους επισκέπτες να είναι η καλύτερη δυνατή. Η εξυπηρέτηση του απαιτεί καινοτόμα δίκτυα συνεργασίας σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διασυννοριακό επίπεδο προκειμένου η επαφή πολιτισμού και τουρισμού να προσδώσει αναπτυξιακές δυνατότητες με βιώσιμα χαρακτηριστικά.

«Τα βήματα του Χο Τσι Μινχ» στην Ελλάδα είναι η απαρχή μιας πολιτιστικής διαδρομής με προσφορά διαφοροποιημένη και ανεξάρτητη από τις εποχές, άρα και βιώσιμη. Η γκάμα της προσφοράς για ένα μέρος του πληθυσμού ενδιαφέροντος έχει και προσκλησιαστικά χαρακτηριστικά όπως μνημόσυνα, εκδηλώσεις μνήμης, πέρα από τοπικά πα-

*Η πολιτιστική κληρονομιά,
υλική όσο και άυλη,
λέει την ιστορία μιας
περιοχής, μιας χώρας
ή μιας ολόκληρης ηπείρου
δημιουργώντας σημαντι-
κές διασυνδέσεις μέσω
την ολοένα
μεγαλύτερης ανάγκης
για προσωποποιημένες
εμπειρίες*

νηγύρια, παραδοσιακές εκδηλώσεις, πολιτιστικές οικοξεναγήσεις, ιστορικές, φυσιολατρικές διαδρομές και υπαίθριες δραστηριότητες με ή χωρίς εξοπλισμό διανυκτέρευσης όλο το χρόνο. «Τα βήματα του Χο Τσι Μινχ» στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια αποτελούν πρόκληση για μια ευρωπαϊκή πολιτιστική διαδρομή που αναδημιουργεί αυτόν τον πολύτιμο συνδυασμό πολιτισμού και τουρισμού, ως υπόβαθρο δικτύωσης και προσέλκυσης Ελλήνων, Βαλκάνιων, Ευρωπαίων, Ασιατών και διεθνών επισκεπτών ως ένα μέρος που βιώνουν ένα δικό τους κομμάτι της άγνωστης ευρωπαϊκής ιστορίας.

«Τα βήματα του Χο Τσι Μινχ» περιλαμβάνουν αστικές πολιτιστικές διαδρομές στην πόλη της Έδεσσας, της Βέροιας,

της Σιάτιστας και της Θεσσαλονίκης στα σημεία όπου υπάρχουν αναφορές για τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, περιαστικές διαδρομές στην πεδιάδα της Βεγορίτιδας, της Σκύδρας, της Αριδαίας, της Βέροιας και της ευρύτερης περιοχής Θεσσαλονίκης και ορεινές πεζοπορικές και ποδηλατικές διαδρομές με συνοδούς βουνού στα πεδία των Μαχών της Ορεινής Πέλλας με κυρίαρχα τα βασικά σημεία στην κορφή του Καϊμακτσαλάν και στην περιοχή Ντόμπροπόλε όπου ξεκίνησε η απαρχή της λήξης του Α' Παγκοσμίου Πολέμου όπου οδήγησε σε μικρό διάστημα στην ανακωχή. Σημειώνουμε ότι πολλά από τα παράξενα ονόματα, τοπωνύμια όπως: Σούσιτσα, Μπιγκουρουτ, Κάρβοφ Κάμεν, Βέτερνικ, Σχλέμ Κουκουρούζ, ΓκόλοΜπίλο, Βλάχικο Λι-

Κάθε προορισμός μπορεί να είναι εναλλακτικός βάζοντας προστιθέμενη αξία στον Ελληνικό Τουρισμό μέσα από το συνδυασμό ιστορίας, φύσης και πολιτισμού

βάδι, Πρέσλαπ, Μπλάντετς, Σάρενα βρίσκονται στο μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη στην Αθήνα θυμίζοντας σε όλους εμάς ιστορίες από έναν ... άγνωστο πόλεμο. Από ένα πόλεμο όπου ήρ-

θαν άνθρωποι ακόμη και από την Ασία, την κόρη του Ποσειδώνα, από ένα λαό, το μακρινό Βιετνάμ, που τραγουδήθηκε και αγαπήθηκε από τους λαούς για την προσπάθειά του για ειρήνη και ανεξαρτησία.

Το 2018 η τότε υπουργός Τουρισμού Έλενα Κουντουρά έθεσε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού «Τα Βήματα του Χο Τσι Μινχ στην Ελλάδα» ενώ τον Αύγουστο του 2022 ο υπουργός Νίκος Δένδιας ανακοίνωσε, από το Βιετνάμ, την τοποθέτηση της προτομής του Χο Τσι Μινχ στην Έδεσσα καθώς και την μεταφορά της τέφρας του ήρωα Κώστα Σαραντίδη στο Βιετνάμ. Οι ήρωες τιμούνται και η ιστορία γράφεται αποτελώντας πηγή έμπνευσης, δημιουργίας και αειφορίας για τις επόμενες γενιές. Έως

τότε ο Χο Τσι Μινχ, θα αποτελεί τον «μάγειρα» της ιστορίας σύμφωνα με τον ποιητή Βασίλη Παπά, που θα ονειρευτεί κάτω από τα άστρα της Ελλάδας, την γη της δικής του «Μασεντουάν» και το ταξίδι πίσω στην «Σαλονίκ» και τη Γαλλία, την αξία της ειρήνης, της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας. «Εμείς θα πει αργότερα, πολεμάμε όχι για το πόλεμο, αλλά πολεμάμε για την ειρήνη», ένα μήνυμα που σήμερα δείχνει να έχει διαχρονική αξία.

Κάθε προορισμός μπορεί να είναι εναλλακτικός βάζοντας προστιθέμενη αξία στον Ελληνικό Τουρισμό μέσα από το συνδυασμό ιστορίας, φύσης και πολιτισμού. Αυτό ακριβώς κάνουν με εξαιρετικά εξωστρεφή τρόπο «Τα βήματα του Χο Τσι Μινχ» στην Ελλάδα.

Ταξίδια & τεχνολογία

Οι **τεχνολογικές εξελίξεις** στον κλάδο των ταξιδιών «τρέχουν» με ραγδαίο ρυθμό επιχειρώντας να καλύψουν προσδοκίες των ταξιδιωτών, ιδιαίτερα μετά την πανδημία. Ποιες είναι οι πιο τεχνολογικές τάσεις που πρέπει να γνωρίζετε

Η τεχνολογία αποτελεί κρίσιμο μέρος της τουριστικής και ταξιδιωτικής βιομηχανίας, βοηθώντας τις επιχειρήσεις στις καθημερινές λειτουργίες, ενώ παράλληλα βελτιώνει την εμπειρία των πελατών. Για το λόγο αυτό, είναι σημαντικό τα ξενοδοχεία, οι αεροπορικές εταιρείες, τα εστιατόρια και άλλες εταιρείες να συμβαδίζουν με τις τελευταίες τεχνολογικές τάσεις στον ταξιδιωτικό κλάδο. Αυτό είναι ιδιαίτερα ζωτικής σημασίας ιδιαίτερα μετά την πανδημία που μετέβαλλε ριζικά τις προσδοκίες των πελατών.

Το travel technology είναι ένας ευρύς όρος, ο οποίος χρησιμοποιείται για να περιγράψει την εφαρμογή της πληροφορικής, του ηλεκτρονικού εμπορίου και παρόμοιων τεχνολογικών λύσεων στους τομείς του τουρισμού, των ταξιδιών και της φιλοξενίας. Η ξενοδοχειακή και τουριστική τεχνολογία μπορεί να έχει ως στόχο να βοηθήσει τις επιχειρήσεις και τους υπαλλήλους τους, να βελτιώσει την ταξιδιωτική εμπειρία για τους πελάτες ή και τα δύο.

Τελικά, οι στόχοι ή τα κίνητρα πίσω από την εφαρμογή της ταξιδιωτικής τεχνολογίας περιλαμβάνουν την αυτοματοποίηση των ταξιδιών και των σχετικών διαδικασιών, την εξοικονόμηση χρόνου, τη μείωση του κόστους και τη δημιουργία μιας πιο απρόσκοπτης ταξιδιωτικής εμπειρίας για τους καταναλωτές. Η τεχνολογία μπορεί να αναπτυχθεί για να βελτιώσει την εμπειρία του πελάτη πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το ίδιο το ταξίδι.

Γιατί όμως η ταξιδιωτική τεχνολογία είναι σημαντική για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού και των ταξιδιών;

Η ταξιδιωτική τεχνολογία μπορεί να

βοηθήσει τις επιχειρήσεις να εκσυγχρονίσουν τις διαδικασίες τους ή ακόμη και να αυτοματοποιήσουν διαδικασίες που παραδοσιακά θα απαιτούσαν ενεργό ανθρώπινη συμμετοχή. Αυτό μπορεί στη συνέχεια να βοηθήσει ενδεχομένως μια επιχείρηση να μειώσει τις απαιτήσεις σε προσωπικό, να μειώσει το κόστος και να αυξήσει το ποσό των εσόδων που παράγει, οδηγώντας σε βελτιωμένα οικονομικά αποτελέσματα.

Επιπλέον, η τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να έχουν περισσότερη ακρίβεια στη λειτουργία τους, αλλά και ευκολία, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στη μείωση ή την εξάλειψη των ανθρωπίνων σφαλμάτων. Είναι, ωστόσο, σημαντικό να παρακολουθείτε πάντα τις τελευταίες τάσεις της τουριστικής τεχνολογίας, ώστε να χρησιμοποιούνται οι καλύτερες λύσεις και να μην αποκτά ο ανταγωνισμός πλεονέκτημα.

Οι επιχειρήσεις που αγνοούν τις τεχνολογικές εξελίξεις στον κλάδο κινδυνεύουν να χάσουν έσοδα, και αυτό ισχύει ιδιαίτερα αν η τεχνολογία έχει σχεδιαστεί προς όφελος των πελατών.

Καθώς οι τάσεις αναδύονται και η νέα τεχνολογία καθιερώνεται, οι πελάτες αρχίζουν να περιμένουν ένα συγκεκριμένο επίπεδο εμπειρίας και επιθυμούν τη σχετική ευκολία. Εάν η επιχείρησή σας δεν ανταποκριθεί σε αυτές τις προσδοκίες, είναι πιθανό οι πελάτες να νιώσουν απογοητευμένοι. Αυτό θα μπορούσε στη συνέχεια, με τη σειρά του, να οδηγήσει σε αρνητικές κριτικές και να βλάψει τη φήμη σας.

Ταυτόχρονα, το να συμβαδίζετε με τις τάσεις της ταξιδιωτικής και τουριστικής τεχνολογίας μπορεί επίσης να βοηθήσει τους εργαζόμενους και μπορεί να διευκολύνει τις προσλήψεις, καθώς οι υποψήφιοι

οι θα θέλουν να εργάζονται με τα πιο σύγχρονα εργαλεία, ειδικά αν αυτό μπορεί να μειώσει το άγχος.

Ποιες είναι, όμως, οι εξελίξεις που βρίσκονται πίσω από τις τελευταίες τάσεις της ταξιδιωτικής τεχνολογίας; Στον τομέα της φιλοξενίας, υπάρχουν διάφοροι παράγοντες που ευθύνονται για τις αλλαγές στη συμπεριφορά των καταναλωτών και, ως εκ τούτου, είναι επίσης υπεύθυνοι για πολλές από τις τάσεις της ταξιδιωτικής τεχνολογίας που είναι πιο σημαντικές αυτή τη στιγμή.

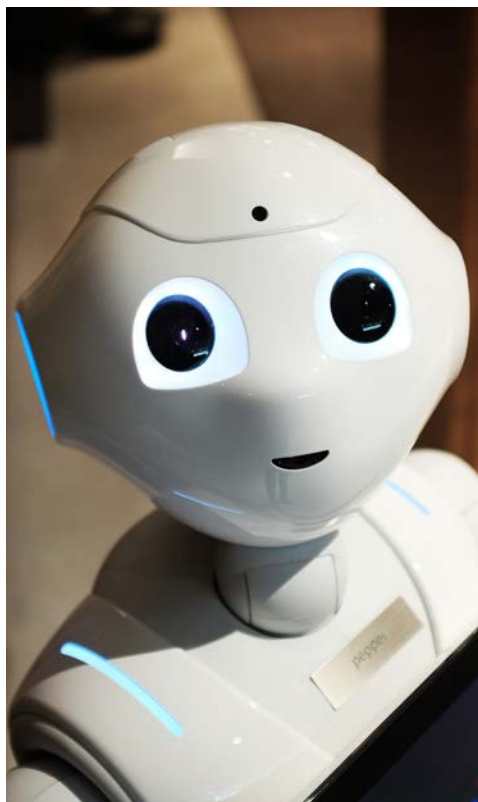
Η αναδυόμενη τεχνολογία, συμπεριλαμβανομένης της φωνητικής αναζήτησης, της εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας, της τεχνολογίας αναγνώρισης προσώπου και του Διαδικτύου των πραγμάτων, έχει οδηγήσει στην υιοθέτηση έξυπνων ηχείων στα ξενοδοχεία, περιηγήσεων εικονικής πραγματικότητας από ταξιδιωτικές εταιρείες και νέων, απρόσκοπτων τρόπων για το check-in, χωρίς να χρειάζεται να περιμένει κανείς στην ουρά και να μιλάει στο προσωπικό της υποδοχής.

Στην προσωπική μας ζωή, χρησιμοποιούμε όλο και περισσότερο τις ανέπαφες πληρωμές, τη φωνητική αναζήτηση και τις λύσεις για κινητά, οπότε είναι λογικό οι τάσεις της τουριστικής τεχνολογίας να ακολουθούν το ίδιο βασικό μοτίβο. Η πανδημία COVID-19 συνέβαλε επίσης στην επιτάχυνση ορισμένων από αυτές τις συμπεριφορές, αυξάνοντας παράλληλα την ανάγκη για λύσεις όπως τα ρομπότ καθαρισμού.

Παρακάτω παρουσιάζουμε ορισμένες από τις τελευταίες και νεότερες τεχνολογικές τάσεις στον τομέα του τουρισμού και των ταξιδιών, μαζί με τις τεχνολογικές τάσεις που χρησιμεύουν ως απάντηση στην αλλαγή της συμπεριφοράς των καταναλωτών λόγω της πανδημίας.

1. Φωνητική αναζήτηση & φωνητικός έλεγχος

Τα smartphones, τα έξυπνα ηχεία και οι βοηθοί τεχνητής νοημοσύνης έχουν συμβάλει στην αύξηση της σημασίας της φωνητικής αναζήτησης όσον αφορά τις τεχνολογικές τάσεις στον ταξιδιωτικό

κλάδο. Ειδικότερα, ένας αυξανόμενος αριθμός ταξιδιωτών χρησιμοποιεί τη φωνητική αναζήτηση για να βρει και να κλείσει αεροπορικά εισιτήρια, δωμάτια ξενοδοχείων και ταξιδιωτικές εμπειρίες.

Επομένως, είναι ζωτικής σημασίας να σχεδιάσετε τον ιστότοπό σας με γνώμονα τη φωνητική αναζήτηση, ώστε να μπορέσετε να επωφεληθείτε από αυτή την τάση.

Συν τοις άλλοις, ο φωνητικός έλεγχος παίζει επίσης αυξανόμενο ρόλο και στις πραγματικές ταξιδιωτικές εμπειρίες. Μέσα στα δωμάτια των ξενοδοχείων, οι συσκευές με φωνητικό έλεγχο μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο του φωτισμού και της θέρμανσης των δωματίων ή για τη λήψη τουριστικών πληροφοριών χωρίς να χρειάζεται επικοινωνία με κάποιον υπάλληλο. Αυτό είναι πιθανό να συνεχίσει να επεκτείνεται και σε άλλους τομείς του κλάδου.

2. Αυτοματοποίηση

Η ρομποτική τεχνολογία βελτιώνεται συνεχώς. Στα ξενοδοχεία, για παράδειγμα, τα ρομπότ έχουν χρησιμοποιηθεί σε ρό-

● ● ● ● ● ● ● ●

Η τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να έχουν περισσότερη ακρίβεια στη λειτουργία τους, αλλά και ευκολία, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει στη μείωση των ανθρώπινων σφαλμάτων

● ● ● ● ● ● ● ●

λους που μοιάζουν με θυρωρούς, βοηθώντας να υποδέχονται τους επισκέπτες κατά την άφιξή τους και να παρέχουν πληροφορίες. Ορισμένα ξενοδοχεία έχουν επεκτείνει ακόμη περισσότερο τη χρήση τους, εμπλέκοντάς τα στην καθαριότητα και τη διαχείριση των αποσκευών.

Στα εστιατόρια, τα ρομπότ μπορούν ενδεχομένως να διαδραματίσουν ρόλο στην προετοιμασία και την εξυπηρέτηση των τροφίμων. Στα αεροδρόμια, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανίχνευση κρυμμένων όπλων, ενώ ορισμένοι κατασκευαστές χρησιμοποιούν επίσης τη ρομποτική για τη δημιουργία βαλιτσών αποσκευών που σας ακολουθούν έξυπνα. Επιπλέον, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες χρησιμοποιούν ρομπότ για τον προκαταρκτικό έλεγχο, καθιστώντας τους χρόνους αναμονής πιο παραγωγικούς για τους πελάτες.

Όπως συμβαίνει με πολλές άλλες τεχνολογικές τάσεις στον ταξιδιωτικό κλάδο, οι χρήσεις των ρομπότ έχουν πράγματι αυξηθεί ως απάντηση στην πανδημία, καθώς επιτρέπουν λιγότερη επαφή ανθρώπου με άνθρωπο.

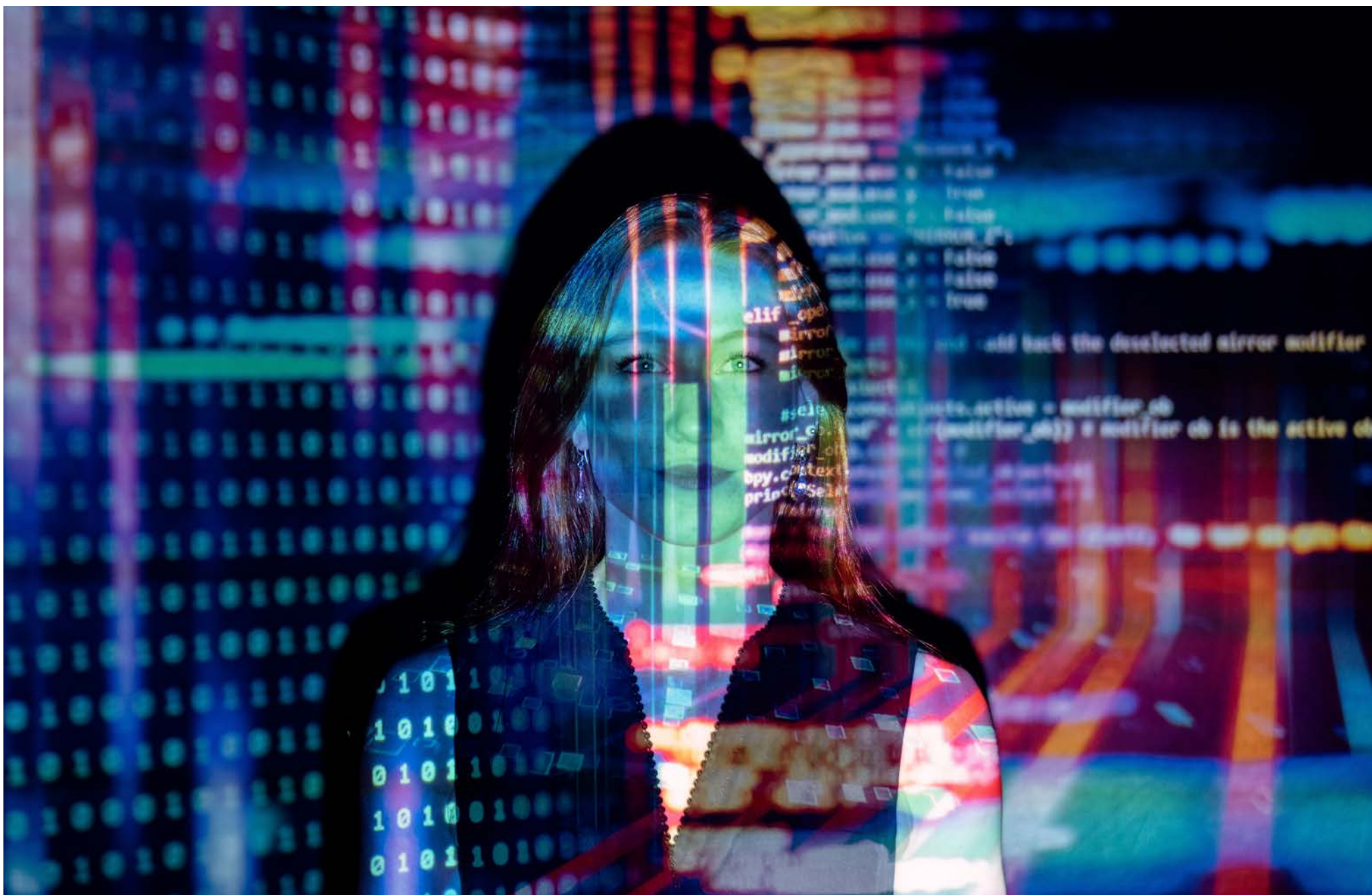
3. Ανέπαφες πληρωμές

Μια άλλη σημαντική μορφή ταξιδιωτικής τεχνολογίας είναι η δυνατότητα αποδοχής ανέπαφων πληρωμών. Πρόκειται για μια αρκετά διαδεδομένη τεχνολογία έχει επιτρέψει στις ταξιδιωτικές εταιρείες να διεκπεραιώνουν τις πληρωμές πολύ πιο γρήγορα. Επίσης βελτιώνει την εμπειρία των πελατών, επειδή εξοικονομεί χρόνο. Η διαθεσιμότητα των ανέπαφων πληρωμών ξεκίνησε ως ευκολία, αλλά έχει αναδειχθεί σε βασικό μέρος του τουριστικού μάρκετινγκ μετά την πανδημία του κορονοϊού. Με τους ταξιδιώτες να είναι νευρικοί για την εξάπλωση του ιού, πολλοί είναι απρόθυμοι να χειριστούν μετρητά. Η χρήση ανέπαφων πληρωμών όσο το δυνατόν περισσότερο μπορεί να προστατεύσει και το προσωπικό της τουριστικής επιχείρησης.

4. Εικονική πραγματικότητα (VR)

Η εικονική πραγματικότητα αποτελεί μια αναδυόμενη τεχνολογία σε διάφορους τομείς, αλλά ο ρόλος της στον τουριστικό κλάδο είναι ιδιαίτερα σημαντικός.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα ➔

Παρέχει στους ταξιδιώτες τη δυνατότητα να γνωρίσουν μακρινές τοποθεσίες από την άνεση του σπιτιού τους και μπορεί να κάνει τη διαφορά στο αν τελικά θα ολοκληρώσουν μια κράτηση.

Χρησιμοποιώντας περιηγήσεις VR, οι πελάτες μπορούν να βιώσουν τα πάντα, από εικονικές περιηγήσεις σε ξενοδοχεία και εστιατόρια, μέχρι αξιοθέατα, εθνικά πάρκα ή ακόμη και συγκεκριμένες δραστηριότητες. Η διαδραστικότητα και η εμπύθιση μπορούν επίσης να σας βοηθήσουν να αποκτήσετε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών σας που δεν αξιοποιούν ακόμη στο έπακρο αυτού του είδους τις τεχνολογικές τάσεις. Οι περισσότερες περιηγήσεις VR ή περιηγήσεις 360 είναι πλέον συμβατές με τα συνηθισμένα προγράμματα περιήγησης στο διαδίκτυο και μπορούν να βοηθήσουν όσους διστάζουν να ταξιδέψουν λόγω COVID να δουν τα οφέλη πιο ξεκάθαρα.

5. AI Chatbots

Τα chatbots με τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να είναι μία από τις πιο λογικές επενδύσεις στην ταξιδιωτική τεχνολογία, επει-

δή είναι σε θέση να παρέχουν στους πελάτες γρήγορες απαντήσεις σε ερωτήσεις σε 24ωρη βάση, ανεξάρτητα από τη διαθεσιμότητα του προσωπικού. Αυτό μπορεί να είναι απαραίτητο για να ανταποκριθείτε στις σημερινές προσδοκίες σχετικά με την εξυπηρέτηση πελατών.

Συνήθως, τα chatbots απαντούν σε κοινές ερωτήσεις, οι οποίες έχουν τυποποιημένες απαντήσεις. Ωστόσο, οι εξελίξεις στην τεχνολογία AI σημαίνουν ότι τα σύγχρονα chatbots βελτιώνονται συνεχώς, καθώς έχουν όλο και περισσότερες αλληλεπιδράσεις. Μπορούν επίσης να απαντούν σε ερωτήματα σχετικά με τις πολιτικές COVID και τα μέτρα ασφάλειας ή υγιεινής.

6. Μέτρα ασφάλειας στον κυβερνοχώρο

Η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο αποτελεί σημαντικό τομέα για όσους κατέχουν ρόλους διαχείρισης ταξιδιών, επειδή οι εταιρείες του κλάδου κινδυνεύουν όλο και περισσότερο από επιθέσεις στον κυβερνοχώρο και είναι επίσης πιο ευάλωτες σε παραβιάσεις δεδομένων. Οι ταξιδιωτι-

κές εταιρείες αποτελούν σημαντικό στόχο, επειδή απασχολούν πολλούς ανθρώπους και έχουν πρόσβαση σε πληθώρα δεδομένων πελατών.

Ορισμένες από τις μεγαλύτερες απειλές σε αυτόν τον τομέα περιλαμβάνουν επιθέσεις phishing και επιθέσεις ransomware, αν και η σύγχρονη εξάρτηση από τα δεδομένα αφήνει τις εταιρείες σε κίνδυνο και από ανθρώπινα λάθη που προκαλούνται από τους ίδιους τους υπαλλήλους. Αυτό απαιτεί επενδύσεις σε εκπαίδευση για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και διάφορες λύσεις υλικού και λογισμικού για να διατηρήσετε την επιχείρησή σας ασφαλή.

7. Διαδίκτυο των πραγμάτων (IoT)

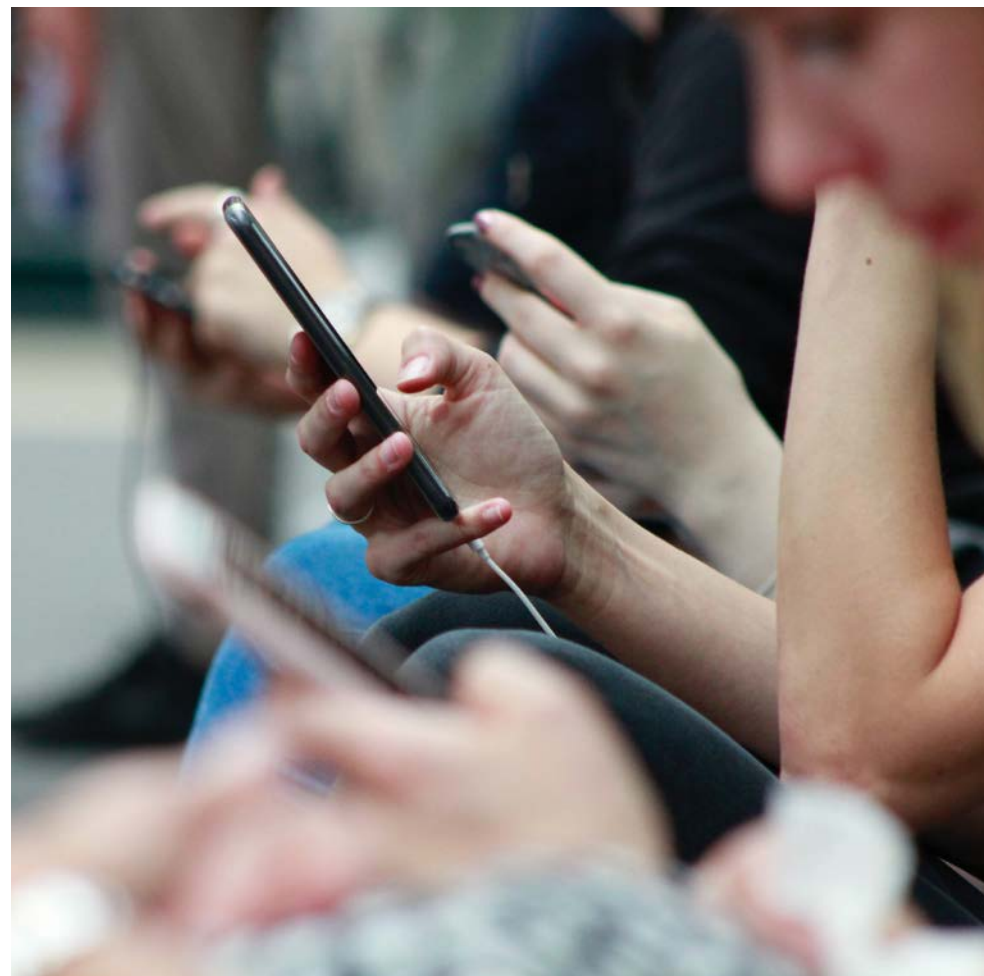
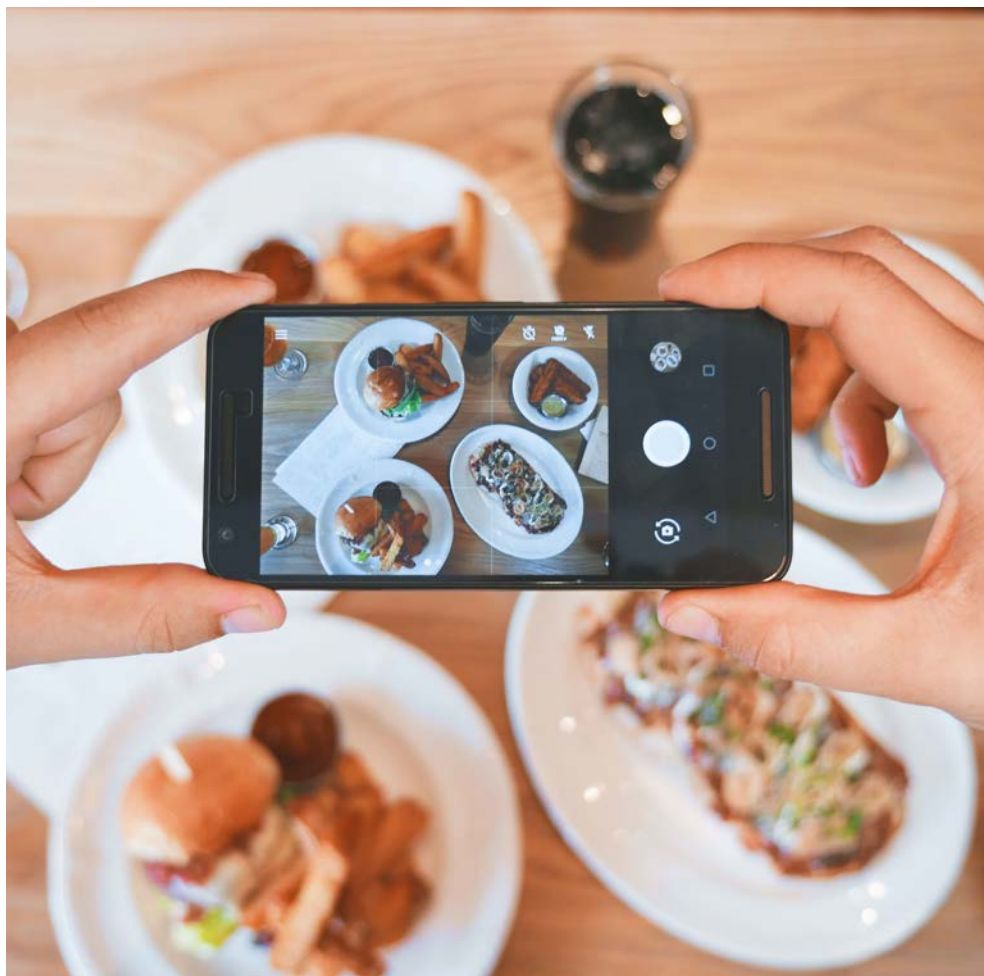
Μία από τις πιο συναρπαστικές αναδυόμενες τάσεις της ταξιδιωτικής τεχνολογίας είναι το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IoT), το οποίο περιλαμβάνει τη διασύνδεση μέσω διαδικτύου μεταξύ καθημερινών συσκευών, επιτρέποντάς τους να στέλνουν και να λαμβάνουν δεδομένα. Ήδη, βλέπουμε παραδείγματα του ρόλου του στην ταξιδιωτική και τουριστική βιομηχανία και αυτό πρόκειται να αυξηθεί.

Για παράδειγμα, η τεχνολογία IoT μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε δωμάτια ξενοδοχείων για να παρέχει στους πελάτες μια συσκευή που συνδέεται με τα πάντα, από τα φώτα μέχρι τις θερμάστρες και τον κλιματισμό, επιτρέποντας τον έλεγχο όλων από ένα σημείο. Στα αεροδρόμια, εν τω μεταξύ, οι βαλίτσες αποσκευών μπορούν να εγκατασταθούν με αισθητήρες που θα ειδοποιούν τους επιβάτες όταν περνούν από εκεί.

8. Τεχνολογία αναγνώρισης

Η τεχνολογία αναγνώρισης παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, λόγω της δυνατότητάς της να εξοικονομεί χρόνο και να παρέχει ευκολία σε προσωπικό και ταξιδιώτες. Η ίδια η τεχνολογία περιλαμβάνει την αναγνώριση δακτυλικών αποτυπωμάτων, την αναγνώριση προσώπου, τη σάρωση αμφιβληστροειδούς και διάφορα άλλα βιομετρικά αναγνωριστικά.

Η εν λόγω τεχνολογία χρησιμοποιείται ήδη σε ορισμένα ξενοδοχεία για να επιτρέπει την πρόσβαση στα δωμάτια μέσω δακτυλικών αποτυπωμάτων ή για να επιτρέπει ημι-ανέπαφα check-outs. Ωστόσο,

στο μέλλον, ελπίζεται ότι η τεχνολογία αυτή μπορεί να επιτρέψει στους πελάτες να πληρώνουν για τα γεύματα στο εστιατόριο του ξενοδοχείου απλά περνώντας από την έξοδο.

9. Επαυξημένη Πραγματικότητα (AR)

Η επαυξημένη πραγματικότητα είναι παρόμοια με την εικονική πραγματικότητα, αλλά περιλαμβάνει την επαύξηση του πραγματικού περιβάλλοντος ενός ατόμου, αντί της αντικατάστασής του. Ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της συγκεκριμένης τεχνολογικής τάσης είναι ότι είναι φθηνότερη από την VR, με τους χρήστες να απαιτούν μόνο ένα smartphone ή μια συσκευή tablet που έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Μέσω των γραφικών επικαλύψεων, όσοι δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά την εμπειρία των πελατών, παρέχοντάς τους πολύτιμες πληροφορίες ή ακόμη και καθαρή ψυχαγωγία.

Για παράδειγμα, οι εφαρμογές μπορούν να επιτρέψουν την επαύξηση των φωτογραφιών μέσω φίλτρων και εφέ.

Λεπτομέρειες σχετικά με τοπικούς προορισμούς μπορούν επίσης να εμφανίζονται καθώς ο πελάτης στρέφει το smartphone του προς αυτούς, παρέχοντας πληροφορίες ακριβώς τη στιγμή που είναι πιο σχετικές.

10. Τεχνητή νοημοσύνη (AI)

Μακριά από τα ρομπότ, η τεχνητή νοη-

Στην προσωπική μας ζωή, χρησιμοποιούμε όλο και περισσότερο τις ανέπαφες πληρωμές, τη φωνητική αναζήτηση και τις λύσεις για κινητά, οπότε είναι λογικό οι τάσεις της τουριστικής τεχνολογίας να ακολουθούν το ίδιο βασικό μοτίβο

μοσύνη χρησιμοποιείται και με άλλους τρόπους. Ίσως η πιο προφανής χρήση στον ταξιδιωτικό και τουριστικό κλάδο είναι για σκοπούς εξυπηρέτησης πελατών, με τα chatbots να διαθέτουν την ικανότητα να παρέχουν γρήγορους χρόνους απόκρισης σε προβλήματα ή ερωτήματα. Είναι επίσης σε θέση να μαθαίνουν συνεχώς από τις αλληλεπιδράσεις με τους πελάτες.

Επιπλέον, τα ξενοδοχεία και άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό κλάδο μπορούν να κάνουν χρήση της τεχνητής νοημοσύνης για την ακριβή και συνεχή ταξινόμηση των δεδομένων.

Θα είναι σε θέση να εξάγει συμπεράσματα σχετικά με τις επιχειρηματικές επιδόσεις ή τις τάσεις που σχετίζονται με την ικανοποίηση των πελατών, ακόμη και να διαχειρίζεται έξυπνα τα αποθέματα.

11. Big Data

Σχεδόν όλες οι εταιρείες σήμερα χρησιμοποιούν τις δικές τους τεχνικές συλλογής δεδομένων. Μια από τις μεγαλύτερες χρήσεις αυτών των δεδομένων είναι η βελτίωση της εξατομίκευσης, με τις ταξιδιωτικές εταιρείες να χρησιμοποιούν τις πληροφορίες που συλλέγουν για να κάνουν

συγκεκριμένες προσαρμογές στις προσφορές τους.

Μια άλλη πολύτιμη χρήση των δεδομένων είναι η ανάλυση των τρεχουσών επιχειρηματικών επιδόσεων. Ειδικότερα, οι ιδιοκτήτες ξενοδοχείων μπορούν να χρησιμοποιούν τα big data για σκοπούς διαχείρισης εσόδων, χρησιμοποιώντας ιστορικά ποσοστά πληρότητας και άλλες τάσεις του παρελθόντος για την καλύτερη πρόβλεψη των επιπέδων ζήτησης. Όταν η ζήτηση είναι προβλέψιμη, οι στρατηγικές τιμολόγησης και προώθησης μπορούν επίσης να βελτιστοποιηθούν.

Ο τουρισμός Υγείας και η μακρά Ιστορία του στην Ελλάδα

Η ιατρική επιστήμη διαθέτει μακρά παράδοση στην Ελλάδα. Το στοιχείο αυτό σε συνδυασμό με το πλήθος ιαματικών πηγών στη χώρα δεν πρέπει να μένει αναξιοποίητο

Ο Τουρισμός Υγείας είναι μια ειδική μορφή τουρισμού που συνδυάζει την πρόληψη, θεραπεία καθώς και την αποκατάσταση διαφόρων σωματικών και ψυχικών ασθενειών με το καθαυτό ταξίδι.

Είναι μία από τις πιο εξελισσόμενες μορφές τουρισμού σήμερα. Στο παρελθόν, ο τουρισμός υγείας αφορούσε όσους ταξίδευαν από λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες σε πολύ ανεπτυγμένες χώρες, για

Γράφει ο
**Θοδωρής
Βασιλείου**

θεραπεία που δεν ήταν διαθέσιμη στον τόπο καταγωγής.

Ωστόσο υπάρχει και το αντίστροφο φαινόμενο κατά τα τελευταία χρόνια, δηλαδή οι άνθρωποι, από τις ανεπτυγμένες χώρες, να ταξιδεύουν σε φτωχότερες χώρες για ιατρικές θεραπείες σε χαμηλότερες τιμές. Κάποιοι αναζητούν ιατρικές υπηρεσίες που δεν είναι διαθέσιμες στη χώρα καταγωγής.

Ο ιατρικός τουρισμός συμπεριλαμβάνει συνήθως χειρουργικές επεμβάσεις (καρδιολογικές ή άλλες) ακόμη και για οδοντιατρικούς λόγους.

Ωστόσο δεν εξαιρείται σχεδόν κανένα είδος υγειονομικής περίθαλψης.

Ο τουρισμός υγείας συμπεριλαμβάνει τρεις κύριες κατηγορίες:

1) Ιαματικός - Θερμαλιστικός Τουρισμός

2) Τουρισμός Ευεξίας

3) Αμιγώς Ιατρικός Τουρισμός

Ο Ιατρικός τουρίστας δαπανά κατά μέσο όρο περισσότερα χρήματα από ότι ένας κοινός τουρίστας. Διαμένει στην χώρα υποδοχής, μαζί με όσους τον συνοδεύουν, κατά μέσο όρο περίπου 2 εβδομάδες.

Ο τζίρος του ιατρικού τουρισμού στην Ευρώπη (ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΠΑΡΤΖΗΣ MSc, PHD(C)) ανέρχεται συνολικά σε 46,9 δισ. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 4,6% του συνόλου των τουριστικών εσόδων και το 0,33% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Η Γερμανία, η Γαλλία, η Πο-

λωνία, η Ιταλία και η Σουηδία ωφελούνται με περισσότερο από το 75% των εσόδων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δαπάνες για τουρισμό ευεξίας παγκοσμίως για το 2015 εκτιμώνται σε 193 δισεκατομμύρια δολάρια (USD).

Τα έσοδα των εγχώριων και διεθνών ταξιδιών στην Ελλάδα υπολογίζονται αντίστοιχα σε 0,95 δισεκατομμύρια ευρώ.

Βασικοί μεριδούχοι του ιατρικού τουρισμού στην ΕΕ, κατέχοντας το 56% του συνόλου των αφίξεων και το 58% όλων των αναχωρήσεων είναι η Γαλλία, η Σουηδία, η Γερμανία και η Ιταλία.

Η ιατρική επιστήμη διαθέτει μακρά παράδοση στην Ελλάδα. Ο Ασκληπιός υπήρξε ο πρώτος γιατρός στην αρχαία Ελλάδα. Κατά την επικρατέστερη εκδοχή, γεννήθηκε γύρω στο 1250 πΧ στις όχθες του ποταμού Ληθαίου, στην αρχαία Τρίκκη, τη σημερινή πόλη των Τρικάλων. Η φήμη του απλώθηκε σε όλο τον ελληνικό χώρο και οι ικανότητές

του να θεραπεύει τους ανθρώπους, οδήγησαν στην Θεοποίηση του.

Ήταν τόσο καταλυτική η συνεισφορά του ώστε άρχισαν να δημιουργούνται ειδικοί χώροι λατρείας και θεραπείας, που ονομάστηκαν Ασκληπιεία. Την Αρχαϊκή εποχή, από τον 7ο μέχρι τον 5ο αιώνα πΧ, ιδρύθηκαν περισσότερα από 340 Ασκληπιεία στην Ελλάδα και την Ανατολική Μεσόγειο.

Ένα από τα σημαντικότερα, είναι το Ασκληπιείο στην Επίδαυρο όπου διασώζεται ένας από τους μεγαλύτερους αρχαίους ιαματικούς ναούς. Η περιοχή οφείλει την μεγάλη φήμη της χάρις στο γνωστό θέατρο της Επιδαύρου, ένα θάμα της ακουστικής που λειτουργεί μέχρι σήμερα.

Στην αρχαιότητα, το όλο συγκρότημα χρησίμευε ως ιατρικό ησυχαστήριο όπου αντιμετωπιζόνταν διάφορες σοβαρές παθήσεις.

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει η θερα-

πευτική αντίληψη εκείνης της εποχής.

Ο ναός βρίσκεται ένα ευρύχωρο θέρετρο που περιλάμβανε ξενώνες, γυμναστήριο, στάδιο και το περίφημο θέατρο, το οποίο χρησίμευε για να «ανυψώσει την ψυχή».

Δηλαδή η θεραπεία είναι ένα κοκτέιλ υπηρεσιών υψηλού επιπέδου, μέρος των οποίων είναι η καθαυτού ιατρική φροντίδα.

Αυτή η αντίληψη κατά την γνώμη του γράφοντος είναι πολλαπλά αξιοποιήσιμη σήμερα και μπορεί να συμβάλει στην διαφοροποίηση και παγκόσμια καταξίωση του ελληνικού τουρισμού υγείας.

Άλλη μία ενδιαφέρουσα ιατρική αντίληψη εκείνης της εποχής είναι η χρήση του νερού ως σημαντικού μέσου θεραπείας.

Διαδεδομένη ήταν η αξιοποίηση των υδάτων (κυρίως ιαματικών και μεταλλικών) ως μέσο θεραπείας για ποικίλες αρρώστιες.

Από τον Ηρόδοτο τον 5ο αι. π.Χ υπάρχουν αναφορές για την αξία των ιαματικών πηγών.
Ο δε Ιπποκράτης αναφέρει στα έργα του τις παθήσεις για τις οποίες ενδείκνυται η χρήση των ιαματικών πηγών. Σχεδόν καθολικά, οι αρχαίοι Έλληνες χρησιμοποιούσαν τα λουτρά για την υγιεινή του σώματος ήδη από το 1500π.Χ. Τον 5ο αι. π.Χ. δημιουργήθηκαν και τα δημόσια λουτρά.
Πασιγνώστα έγιναν στην μεταχριστιανική περίοδο τα λουτρά της Αιδηψού, τα οποία επισκέφτηκε και ο Κορνήλιος Σύλλας το 83μ.Χ.όπου και έχτισε το πρώτο λιθοκτιστο οίκημα λουτρών.
Στους Βυζαντινούς χρόνους ακμάζουν τα λουτρά της Προύσας και της Πυθίας, ενώ το 900 μ.Χ. κατασκευάζεται το πρώτο λουτρό για ιατρικούς σκοπούς, στις πηγές του Λαγκαδά. Μεσολαβεί ο μεσαίωνας με σχεδόν πλήρη απώλεια της γνώσης για την αξία των ιαματικών νερών.

Οι τουριστικοί παράγοντες της χώρας μας οφείλουν να δώσουν την δέουσα προσοχή και να συμβάλλουν έμπρακτα στην αναβάθμιση των προορισμών τουρισμού υγείας, με την συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και υπό το πρίσμα της ολοκληρωμένης διαχείρισης προορισμού

Η κυβέρνηση Καποδίστρια αναζωογονεί το ενδιαφέρον για τις ιαματικές πηγές και πολύ αργότερα (1927) δημιουργείται ο κλάδος των μόνιμων υδρολόγων ιατρών οι οποίοι προσλαμβάνονται στις κυριότερες ιαματικές πηγές.
Το έτος 1938 δημιουργείται η έδρα της κλινικής υδροθεραπείας και ιατρικής κλιματολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.
Οι ελληνικοί ιαματικοί πόροι καταγράφονται με ακρίβεια στα χρόνια του μεσοπολέμου από το χημικό Μ. Περτέκη ο οποίος από το 1923 προβαίνει σε λεπτομερή φυσικοχημική ανάλυση των υδάτων επτακοσίων πενήντα περίπου πηγών.
Η εκμετάλλευση των ιαματικών πηγών ξεκινά δηλαδή στις αρχές του 20ου αιώνα σε θέρετρα όπως Υπάτη, Αιδηψός, Κύθνος, Κυλλήνη, Λουτράκι και Καϊάφα.
Σήμερα, μετά την πανδημική κρίση, ο παράγοντας "υγεία" επηρεάζει το σύνολο του τουριστικού κλάδου και η "αίσθηση υγειονομικής ασφάλειας" κυριαρ-

χεί στην συνείδηση του τουρίστα ως ο βασικότερος παράγοντας επιλογής τουριστικού προορισμού, με δεύτερο αυτόν της "αναψυχής".
Σε μια δημογραφικά γηραιά Ευρώπη, ο τουρισμός υγείας θα καθίσταται όλο και περισσότερο προτιμητέα μορφή τουρισμού.
Για αυτόν το λόγο οι τουριστικοί παράγοντες της χώρας μας οφείλουν να δώσουν την δέουσα προσοχή και να συμβάλλουν έμπρακτα στην αναβάθμιση των προορισμών τουρισμού υγείας, με την συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και υπό το πρίσμα της ολοκληρωμένης διαχείρισης προορισμού.
Πηγές
• Wikipedia
• Γιώργος Μπάρτζης MSc, PHD(C)
• Αλέξανδρος Γιατζίδης, M.D.
• Greek voyager
• ΙΝΣΕΤΕ

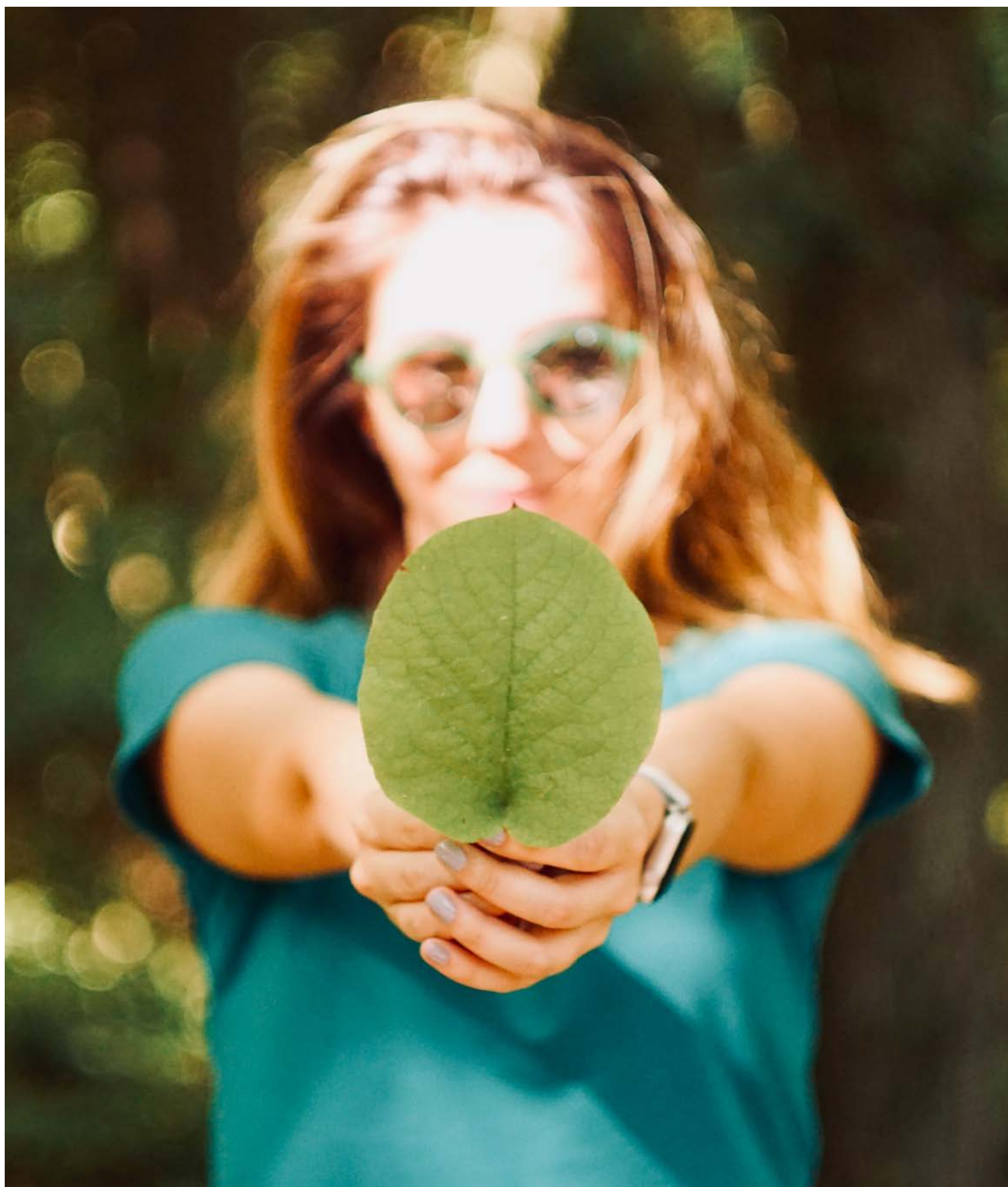
«Πράσινες» δράσεις από TUI και Jet2

Στις πρακτικές βιωσιμότητας στρέφουν την προσοχή τους οι δύο μεγάλοι tour operators της Ευρώπης. Ποιες είναι οι πρωτοβουλίες που ανέλαβαν

Εστιάζοντας στη μείωση των εκπομπών και όχι στην αντιστάθμισή τους, ο όμιλος TUI Group ελέγχει πλέον επιστημονικά τους δικούς του στόχους για τη βιωσιμότητα. Για το λόγο αυτό έχει υποβάλει τους στόχους του για τη μείωση των εκπομπών από τα αεροσκάφη, τα κρουαζιερόπλοια και τα ξενοδοχεία του στη MKO Science Based Targets initiative (SBTi) για επικύρωση. Η πιστοποίηση των στόχων αυτών αναμένεται μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους και θα επιβεβαιώσει ότι οι φιλόδοξοι στόχοι μείωσης των εκπομπών για το 2030 που έχει θέσει η TUI βασίζονται στα πιο πρόσφατα πορίσματα της κλιματικής επιστήμης και είναι σύμφωνοι με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού.

Το SBTi είναι μια συνεργασία μεταξύ του Carbon Disclosure Project (CDP), του Global Compact των Ηνωμένων Εθνών, του World Resources Institute (WRI) και του World Wide Fund for Nature (WWF). Η πρωτοβουλία δείχνει στις εταιρείες και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε τι μέγεθος και πόσο γρήγορα θα πρέπει να μειώσουν τις εκπομπές τους, προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που συμφωνήθηκαν στη Συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα για την καταπολέμηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη. Περισσότερες από 3.000 εταιρείες παγκοσμίως συνεργάζονται ήδη με τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία.

Ο όμιλος TUI Group έχει θέσει ως στόχο να επιτύχει καθαρές μηδενικές εκπομπές σε όλες τις δραστηριότητές του το αργότερο έως το 2050. Σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση αποτελούν οι «χάρτες πορείας εκπομπών» για τους επιχειρηματικούς τομείς των αεροπορικών εταιρειών, της κρουαζιέρας και των ξενοδοχείων. Αντιπροσωπεύουν το 99% των εκπομπών του Ομίλου. Για καθέναν από τους τρεις επιχειρηματικούς τομείς έχουν εκπονηθεί λεπτομερείς μελέτες και έχουν αναπτυχθεί σχέδια δράσης για την υλοποίηση σημαντικών μειώσεων των εκπομπών έως το 2030. Τα σχέδια δράσης περιλαμβάνουν ολοκληρωμένες δέσμες μέτρων - από τη χρήση βιώσιμων αερο-

πορικών καυσίμων (SAF) και την επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την παραγωγή ενέργειας στα ξενοδοχεία του Ομίλου TUI μέχρι τις πιο πρόσφατες τεχνολογίες για τη μείωση των εκπομπών στον τομέα της κρουαζιέρας. Τα σχέδια αποτελούν μέρος μιας ολοκληρωμένης Ατζέντας Βιωσιμότητας του Ομίλου TUI, η οποία θα παρουσιαστεί σύντομα.

«Θέλουμε να θέσουμε τα πρότυπα για τη βιωσιμότητα στην αγορά και να ανταποκριθούμε στη δέσμευσή μας ως ηγέτης της αγοράς. Η εστίασή μας στις εκπομπές είναι σαφής: δεσμευόμαστε να αποφεύγουμε και να μειώνουμε τις εκπομπές και όχι να τις αντισταθμίζουμε. Οι αεροπορικές μας εταιρείες είναι ήδη μεταξύ των πιο αποδοτικών σε άνθρακα στον κόσμο. Επενδύουμε συνεχώς σε νέα αεροσκάφη και σήμερα πετάμε με έναν πολύ σύγχρονο και αποδοτικό ως προς τον άνθρακα στόλο σύμφωνα με τα γερμανικά, ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα. Τα κρουαζιερόπλοιά μας χρησιμοποιούν τις τελευταίες τεχνολογίες για τη μείωση των εκπομπών. Λειτουργούμε συστήματα ηλιακής ενέργειας σε ορισμένα από τα ξενοδοχεία

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Τη στρατηγική Jet Zero ανακοίνωσε η Jet2, ενώ η TUI στοχεύει πλέον στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και όχι στην αντισταθμισή τους

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

μας. Αυτό που είναι σαφές, είναι ότι θέλουμε να επιταχύνουμε τις διαδικασίες και θα κάνουμε περισσότερα. Είμαι πεπεισμένος ότι ο βιώσιμος μετασχηματισμός δεν είναι παράγοντας κόστους, αλλά ότι η βιωσιμότητα αποδίδει - για την κοινωνία, το περιβάλλον και τις επιχειρήσεις. Θα παρακινήσουμε επίσης τους εταίρους μας και θα δώσουμε περισσότερα κίνητρα για να επενδύσουν στη βιωσιμότητα, για παράδειγμα στην κατασκευή και μετα-

τροπή ξενοδοχείων, στις μεταφορές σε προορισμούς διακοπών, στην ανάπτυξη εκδρομών ή στην αγορά τροφίμων από τοπικούς παραγωγούς», σημείωσε πρόσφατα ο Sebastian Ebel, μελλοντικός διευθύνων σύμβουλος του ομίλου TUI.

Παρόμοια και η Jet2holidays προχώρησε στη δημοσίευση της στρατηγικής Jet Zero για τη βιωσιμότητα. Ο Steve Heary, Διευθύνων Σύμβουλος της Jet2 δήλωσε σχετικά: «Η στρατηγική Jet Zero αποτελεί σημαντικό ορόσημο στο ταξίδι του τομέα των αερομεταφορών για τη μείωση των εκπομπών σε καθαρό μηδενικό επίπεδο έως το 2050. Τα ταξίδια και ο τουρισμός είναι μια δύναμη για το καλό σε όλο τον κόσμο και πρέπει να επιδιώξουμε ένα μέλλον όπου αυτό θα μπορεί να συμβεί με πιο βιώσιμο τρόπο.

Οι δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις είναι απαραίτητες για την ενθάρρυνση της ανάπτυξης νέων τεχνολογιών απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές και χαιρετίζουμε τις σημερινές δεσμεύσεις της κυβέρνησης. Η αεροπορική βιομηχανία συνεισφέρει ήδη πάνω από 290 εκατ. λίρες ετησίως μέσω του ΣΕΔΕ του Ηνωμέ-

νου Βασιλείου, οπότε τα έσοδα αυτά θα πρέπει να δεσμευτούν για την επιτάχυνση της απαλλαγής από τον άνθρακα. Η κυβέρνηση πρέπει επίσης να αυξήσει τη χρηματοδότηση για τα βιώσιμα αεροπορικά καύσιμα, ώστε να διασφαλίσει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο θα επιτύχει τον στόχο του για πέντε υπό κατασκευή εργοστάσια SAF έως το 2025. Αυτό θα εγγυηθεί την αυξημένη υιοθέτηση σε ολόκληρη τη βιομηχανία, ενώ παράλληλα θα ενισχύσει τις δυνατότητες των SAF να προωθήσουν τη δημιουργία θέσεων εργασίας, διασφαλίζοντας ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα μείνει πίσω.

Η Jet2 είναι επίσης στην ευχάριστη θέση να συμμετάσχει στο Συμβούλιο Jet Zero, αξιοποιώντας τη φιλόδοξη στρατηγική μας για τη βιωσιμότητα και παρέχοντας φωνή για τη Βόρεια Αγγλία. Η περιοχή είναι μια ακμάζουσα περιοχή πράσινης ανάπτυξης και είμαστε ενθουσιασμένοι από το μετασχηματιστικό δυναμικό της βιώσιμης αεροπορίας για την προσέλκυση επενδύσεων και την παροχή εξειδικευμένων θέσεων εργασίας», κατέληξε ο κύριος Heary.

Συνέντευξη
ΓΡΗΓΟΡΗΣ**ΜΟΥΓΚΡΑΚΗΣ***

*Διευθυντής Ι.Ι.Ε.Κ. Praxis Αθήνας

Ο τουρισμός είναι βάση για πολλά επαγγέλματα

«Πανελλαδικά ο αριθμός των σπουδαστών στα επαγγέλματα του Τουρισμού στα ιδιωτικά ΙΕΚ, μειώθηκε 40% μέσα σε 2 χρόνια», σημειώνει ο κύριος Μουγκράκης και συμπληρώνει πως ενώ ο κλάδος δημιουργεί συνεχώς νέες θέσεις εργασίας, λόγω των ελλείψεων δεν μπορούν να καλυφθούν στο 100%

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Τια τις μεγάλες επαγγελματικές ευκαιρίες, αλλά και για τις ελλείψεις ανθρώπινου δυναμικού που έχει παρουσιαστεί στον τουριστικό κλάδο μας μιλά ο Γρηγόρης Μουγκράκης διευθυντής του ΙΕΚ Praxis. Αναλυτικά η συνέντευξη του κυρίου Μουγκράκη έχει ως εξής:

- Κύριε Μουγκράκη είναι χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην itn Ελληνικός Τουρισμός. Μια νέα εκπαιδευτική περίοδος ξεκινάει με το ΙΕΚ Praxis να έχει πολλές ειδικότητες που άπτονται του τουρισμού και της εστίασης. Πόσο μεγάλο ή μικρό είναι το επαγγελματικό ενδιαφέρον για τον κλάδο;

Αγαπητέ κύριε Καραχρήστο, σας ευχαριστώ για την πρόσκληση.

Το ενδιαφέρον των νέων για τα επαγγέλματα του Τουρισμού συνολικά είναι μεγάλο. Αξίζει να αναφερθώ βέβαια, ότι στον κλάδο του τουρισμού και της εστίασης υπάρχει ενδιαφέρον από διάφορες ηλικιακές ομάδες που στοχεύουν να αποκτήσουν γνώσεις για να εργαστούν, αλλά και να δημιουργήσουν ή να λειτουργήσουν πιο αποδοτικά μια δική τους επιχείρηση. Είναι γνωστό βέβαια ότι ο κλάδος περνάει κρίση τα τελευταία 2 χρόνια, λόγω της πανδημίας. Πανελλαδικά ο αριθμός των σπουδαστών στα επαγγέλματα του Τουρισμού στα ιδιωτικά ΙΕΚ, μειώθηκε 40% μέσα σε 2 χρόνια, καθώς η γνώμη του κοινού για τα αυτά τα επαγγέλματα επηρεάστηκε αρνητικά. Αυτό βέβαια έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τις ανάγκες για κάλυψη θέσεων που έχει ο κλάδος.

- Είδαμε φέτος μεγάλες ελλείψεις προσωπικού στον τουρισμό. Ποιες

είναι οι αιτίες του φαινομένου κατά τη δική σας άποψη;

Όντως έχουν παρατηρηθεί τεράστιες ελλείψεις ήδη από την σεζόν του 2021. Το ζήτημα είναι πολυπαραγοντικό. Ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες ήταν ο χειρισμός της πολιτείας κατά την περίοδο της πανδημίας. Αποφάσισε να κλείσει χιλιάδες επιχειρήσεις Τουρισμού και εστίασης και να «βγάλει» από την αγορά χιλιάδες εργαζόμενους.

Το απρόβλεπτο αυτό γεγονός δημιούργησε ανασφάλεια και αβεβαιότητα στους ήδη εργαζόμενους στον τουρισμό και τη εστίαση, αλλά και σε άλλους που εργάζονται εποχιακά σχετικά με τις μελλοντικές συνθήκες εργασίας. π.χ. αν θα υπάρχουν θέσεις και πόσες, με τι αμοιβές κλπ.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας πολλοί εργαζόμενοι αναγκάστηκαν ή επέλεξαν

να αλλάξουν κλάδο απασχόλησης με σκοπό να εξαλείψουν την όποια αβεβαιότητα. Οι τριγμοί που δημιουργήθηκαν κατά τα προηγούμενα χρόνια στο στιβαρό οικοδόμημα του τουρισμού, δημιούργησε δεύτερες σκέψεις και σε πολλούς νέους εισερχομένους στον κλάδο σχετικά με τον αν τα επαγγέλματα αυτά θα προσφέρουν και στο μέλλον επαγγελματική σιγουριά και καλά εισοδήματα.

Κατά συνέπεια μειώθηκε δραστικά ο αριθμός εισαγωγής νέων στους φορείς εκπαίδευσης, καθώς πιθανά στρέφονται σε άλλα εκπαιδευτικά πεδία, κάτι που θα συνεχίσει να δημιουργεί πρόβλημα τα επόμενα χρόνια σχετικά με την ύπαρξη νέων και σωστά καταρτισμένων εργαζομένων στον τομέα του Τουρισμού.

Στον αντίποδα, βλέπουμε να υλοποιούνται αρκετές επενδύσεις στον κλάδο, και αυτό είναι ευτυχές, γιατί δημιουργούνται νέες

Η διασύνδεση μας με τον τουριστικό κλάδο, οφείλω να απαντήσω ότι είναι ένας πυλώνας της λειτουργίας μας εδώ και πολλά χρόνια

θέσεις εργασίας, που δυστυχώς όμως στην παρούσα φάση δεν μπορούν να καλυφθούν στο 100% και αυτό εντείνει τα προβλήματα των ανθρώπων που ήδη εργάζονται στον κλάδο και των εργοδοτών. Υπάρχει δηλαδή μια αντίφαση που θα πρέπει να ανατραπεί προσηχώς.

- Πέραν της ειδικότητας τουριστικών επαγγελμάτων, ποιες άλλες ειδικότητες βλέπετε να έχουν ζήτηση στην αγορά εργασίας; Φαντάζομαι πως κάποιες συνδέονται επίσης με τον τουριστικό κλάδο.

Ο τουριστικός κλάδος, τείνει να είναι βάση για την βιωσιμότητα πολλών επαγγελμάτων και τοπικών οικονομιών. Ειδικότητες με υψηλή ζήτηση, πέραν της αμιγούς λειτουργίας Τουριστικής – Ξενοδοχειακής μονάδας, είναι της Μαγειρικής/Αρτο-ζαχαροπλαστικής, της Διοίκησης και Οικονομίας, των επαγγελμάτων της ομορφιάς Αισθητικής, Κομμωτικής, Spa Manager-therapist της Φυσικοθεραπείας, αλλά και των τεχνικών επαγγελμάτων πχ Μηχανικών - Ηλεκτρολόγων.

Βέβαια όποια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε περιοχή που έχει Τουριστική δραστηριότητα, καλό είναι να έχει ανθρώπινο δυναμικό που έχει γνώση για το προϊόν του Τουρισμού. Για το λόγο αυτό το ΙΕΚ PRAXIS επενδύει σταθερά κάθε χρόνο ώστε να είναι σε θέση να προσφέρει εκπαίδευση υψηλού επιπέδου, καινοτόμες

λύσεις και προτάσεις, που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες των επιχειρήσεων και εξασφαλίζουν την μέγιστη επαγγελματική απορρόφηση των αποφοίτων.

- Πείτε μας, αν θέλετε, ποια είναι η απορροφησιμότητα των αποφοίτων σας; Έχει διασύνδεση το ΙΕΚ Praxis με τον τουριστικό κλάδο;

Η διασύνδεση μας με τον τουριστικό κλάδο, οφείλω να απαντήσω ότι είναι ένας πυλώνας της λειτουργίας μας εδώ και πολλά χρόνια, κατανοώντας τις ανάγκες των επαγγελματιών. Για αυτό στοχεύουμε στην δημιουργία της κατάλληλης κουλτούρας/ νοοτροπίας στους αποφοίτους μας ώστε να ταιριάζουν σε ένα βιώσιμο μοντέλο ανάπτυξης. Έτσι, οι απόφοιτοι του ΙΕΚ Praxis απορροφούνται από την αγορά εργασίας σε ποσοστό που αγγίζει το 100%,

των ανθρώπων που επιθυμούν να εργαστούν στον κλάδο στον οποίο σπούδασαν. Ένας επιπλέον λόγος για την επιτυχία αυτή, είναι το σύστημα του οργανωμένου γραφείου Σταδιοδρομίας που προσφέρει καθοδήγηση και προετοιμασία των σπουδαστών κατά την διάρκεια της φοίτησης. Παράλληλα λειτουργεί σαν κρίκος σύνδεσης με όλες τις άρτια οργανωμένες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις αλλά και με μικρότερες, αλλά άξιες επιχειρήσεις που δυσκολεύονται να προσελκύσουν νέους στο εργατικό τους δυναμικό. Αυτή η δράση είναι μια από τις προσφορές μας στο κοινωνικό σύνολο, προσφέροντας λύση σε ένα ουσιαστικό πρόβλημα σύνδεσης νέων εργαζομένων - επιχειρήσεων.

- Έχετε δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη διασύνδεση του τουρισμού με την παραγωγική βάση της χώρας.

Πράγματι είναι ένα κρίσιμο ζήτημα που αποτρέπει την οικονομική μονοκαλλιέργεια και ταυτόχρονα οδηγεί και σε αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος. Ποιες οι πρωτοβουλίες που έχετε λάβει σχετικά με το θέμα;

Στην Ελλάδα έχουμε πολύ πλούσια σε ποικιλία και ποιότητα παραγωγή διατροφικών προϊόντων. Η προσπάθεια ανάδειξης τους ως μέρος της ταυτότητας της κάθε περιοχής πρέπει να είναι συνεχής από όλους τους επαγγελματικούς και τοπικούς φορείς. Επίσης η παραγωγή του κάθε τόπου, δημιουργεί ήθη και έθιμα που για τον επισκέπτη -φίλοξενούμενο εμφανίζουν πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

Το ΙΕΚ PRAXIS ως φορέας εκπαίδευσης του τουριστικού και του αγρό-διατροφικού κλάδου, υποστηρίζει εδώ και πολλά χρόνια δράσεις, εκθέσεις, φεστιβάλ αλλά

και εξειδικευμένες ημερίδες εκπαίδευσης προς σπουδαστές και επαγγελματίες. Έτσι συμβάλει ενεργά στην αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και στην διεύρυνση της δραστηριότητας τοπικών παραγωγών προς τον εναλλακτικό τουρισμό.

- Κλείνοντας τι θα λέγατε σε έναν δικό σας άνθρωπο, σε έναν νέο, αξίζει να στρέψει το ενδιαφέρον στις σπουδές για τον τουρισμό;

Και βέβαια αξίζει, καθώς είναι ένας από τους μεγαλύτερους πυλώνες της οικονομίας μας, αρκεί να φροντίσει να εφοδιαστεί με όλες τις απαραίτητες γνώσεις, εμπειρίες και πιστοποιήσεις. Έτσι θα μπορεί να δώσει λύσεις ολοκληρωμένες στις επιχειρήσεις που θα απασχοληθεί, και θα θέσει τις βάσεις για την καλύτερη επαγγελματική του εξέλιξη.

Μια όαση πολιτισμού στο Ρίπεσι

Στο χωριό των 25 μόλις μόνιμων κατοίκων φιλοξενήθηκε το Συμπόσιο Γλυπτικής
«Μνήμες από την Πέτρα στο Μάρμαρο» και η Έκθεση Φωτογραφιών
και Έργων Τέχνης **«Μύρτις: Πρόσωπο με Πρόσωπο με το Παρελθόν»**

Γράφει ο
**Χρήστος
Αναστασόπουλος**
Οικονομολόγος, MSc

Περί
Τουρισμού...
ο λόγος

Όταν περίπου έναν χρόνο πριν παρέδιδα για δημοσίευση το δεύτερο σχετικό με την Κεφαλόβρυση (Ρίπεσι) άρθρο μου, είχα αποφασίσει πως το επόμενο, αν θα προέκυπτε, θα καθυστερούσε αρκετά. Διότι σε αντίθετη περίπτωση θα τίθετο σε αμφισβήτηση η αμεροληψία μου. Όσα συνέβησαν όμως φέτος το καλοκαίρι σε αυτό το μικρό χωριό της ορεινής Τριφυλίας, στη Μεσσηνία, δεν ήταν δυνατόν να με αφήσουν αδιάφορο και κλόνισαν την απόφασή μου. Παραθέτω λοιπόν όσα εκπληκτικά διαδραματίστηκαν εκεί και θέτω στην κρίση των αναγνωστών το αν έπραξα ορθά.

Η δυναμική που αναπτύχθηκε πέρυσι στο Ρίπεσι - στο πλαίσιο των εξαιρετικών εκδηλώσεων για τα 200 χρόνια από την επανάσταση κατά των Τούρκων και την ανάδειξη του σημαντικού ρόλου των ντόπιων πολεμιστών, των Ντρέδων, σε αυτήν - δεν έφθινε, δεν ξεθώριασε. Δημιουργήθηκαν στέρεες βάσεις για μια συνεχή πορεία προς την ανάπτυξη του ιδιαίτερου αυτού χώρου με άρμα τον πολιτισμό. Σε αυτό το εγχείρημα, καθώς φαίνεται, σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν και οι φίλοι που αποκτά το χωριό στην πορεία αυτή.

Έπειτα από πρωτοβουλία του Γιώργου Σταματόπουλου, διακεκριμένου γλύπτη και χαράκτη, την οποία ενστερνίστηκε και υποστήριξε σε πολλά επίπεδα και με όλες του τις δυνάμεις ο χαρισματικός πρόεδρος της Κοινότητας Κεφαλόβρυσης, Περικλής Κανελλόπουλος, αποφασίστηκε να υλοποιηθεί ένα μεγαλεπήβο-

λο σχέδιο, σε σχέση με το μέγεθος του χωριού και τους μόλις 25 περίπου μόνιμους κατοίκους του. Αποφασίστηκε να πραγματοποιηθεί ένα συμπόσιο γλυπτικής. Ναι, καλά διαβάσατε... Συμπόσιο Γλυπτικής! Στόχος ιδιαίτερα προκλητικός και σε πολλά επίπεδα αντικειμενικά δύσκολος. Αν ο Πρόεδρος της Κοινότητας ήταν η ψυχή του εγχειρήματος, την καρδιά του αποτέλεσε η Ελένη Μαρκοπούλου, εκπαιδευτικός, ο ρόλος της οποίας σε επίπεδο σχεδιασμού, οργάνωσης και υλοποίησης αποδείχθηκε καταλυτικός. Με τον δικό του ιδιαίτερο τρόπο αποφάσισε να συμμετάσχει και ο Μανώλης Παπαγρηγοράκης, Επίκουρος Καθηγητής Ορθοδοντικής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Αποφάσισε να επισκεφθεί το χωριό τις ημέρες του Συμποσίου με την «κόρη» του, την Μύρτιδα. Τη βασική αυτή ομάδα πλαισίωσαν ο Σύλλογος των Αποδήμων Κεφαλοβρυσιτών και πολλοί εθελοντές που για μια ακόμα φορά έδωσαν το παρόν στις εκδηλώσεις

του αγαπημένου τους χωριού.

Υποστηρίζοντας την απόφασή τους, με επιμονή και υπομονή, και ξεπερνώντας πολλά εμπόδια κατάφεραν να φιλοξενηθεί στο Ρίπεσι το Συμπόσιο Γλυπτικής «Μνήμες από την Πέτρα στο Μάρμαρο» και η Έκθεση Φωτογραφιών και Έργων Τέχνης «Μύρτις: Πρόσωπο με Πρόσωπο με το Παρελθόν», κατάφεραν να λειτουργήσει για δώδεκα ημέρες ένα Εργατάξιο Τέχνης και Πολιτισμού, όπως αρέσκονται να αναφέρουν.

Έτσι, την τελευταία ημέρα του Ιουλίου, ημέρα Κυριακή, πραγματοποιήθηκε η τελετή έναρξης του Συμποσίου με την παρουσία μάλιστα της Δημοτικής Φιλαρμονικής του Δήμου Καλαμάτας, η συναυλία της οποίας έδωσε ιδιαίτερο τόνο στην εκδήλωση. Ενώ, μια εβδομάδα αργότερα έγιναν και τα εγκαίνια της Έκθεσης, που διήρκησε έως τη λήξη του Συμποσίου. Στο πλαίσιο του Συμποσίου και της Έκθεσης έγιναν αρκετές εκδηλώσεις. Στο διάστημα των δώδεκα ημε-

ρών που οι γλύπτες φιλοτεχνούσαν τα έργα τους, παρουσία επισκεπτών και κατοίκων του χωριού, προβλήθηκε, στο Σινέ Ρίπεσι, ντοκιμαντέρ αφιερωμένο στην Τέχνη του Μαρμάρου και πραγματοποιήθηκαν με ιδιαίτερη επιτυχία και μεγάλη συμμετοχή δύο εικαστικά εργαστήρια, το πρώτο με αντικείμενο την κατασκευή ψηφιδωτού και το δεύτερο την κατασκευή κεραμικών. Επίσης, κάτοικοι και επισκέπτες περιηγήθηκαν στους λίθινους θησαυρούς του χωριού ενώ περισσότερα από 62 άτομα συμμετείχαν στην επίσκεψη στον Αρχαιολογικό Χώρο του Ναού του Επικούριου Απόλλωνα, όπου έτυχαν μιας τρίωρης εξαιρετικής ξενάγησης τόσο στον αρχαιολογικό χώρο όσο και στο εργαστήριο που λαμβάνουν χώρα οι σχετικές εργασίες συντήρησης.

Ως χώρος φιλοτέχνησης των γλυπτών αλλά και πραγματοποίησης ορισμένων από τις εκδηλώσεις επιλέχθηκε το προαύλιο του δημοτικού σχολείου του χω-

ριού, που για το λόγο αυτό καθарίστηκε και έγιναν οι αναγκαίες λειτουργικές, αισθητικές και εικαστικές παρεμβάσεις. Τέσσερις εξαιρετικοί καλλιτέχνες προσκλήθηκαν να λάβουν μέρος στο συμπόσιο, οι διακεκριμένοι, Γεώργιος Σταματόπουλος και Στέλιος Γαβαλάς και οι ανερχόμενοι, Αλέξιος Ξενίας και Στέλιος Παναγιωτόπουλος. Οι τρεις πρώτοι αποτύπωσαν τα έργα τους, σε εξαιρετικής ποιότητας λευκό μάρμαρο Θάσου ενώ ο τέταρτος δημιούργησε το δικό του έργο συνδυάζοντας θραύσματα μαρμάρου, που προέκυπταν από τη δημιουργία των υπολοίπων έργων, με ξύλο και μέταλλο. Μαζί τους εργάστηκαν ο βοηθός γλύπτης Γιώργος Παπασωτηρίου, οι βοηθοί γλύπτη Δημήτρης Γαβαλάς και Αμαλία Καρκούλια, καθηγήτρια εικαστικών, η οποία ήταν υπεύθυνη και για τα εικαστικά εργαστήρια καθώς και ο τεχνίτης πέτρας Fatos Kulloli.

Η έκθεση της Μύρτιδας εγκαινιάστηκε από τον Πέτρο Θέμελη, Ομότιμο Καθηγητή Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και τα έργα εκτέθηκαν στο κοινοτικό γραφείο και στον περιβάλλοντα χώρο του. Η Μύρτιδα ήταν ένα κορίτσι που έζησε στην Αρχαία Αθήνα το 430 π.Χ. και πέθανε, σε ηλικία έντεκα ετών, στο λοιμό που έπληξε την πόλη. Η ανασύνθεση του προσώπου του πραγματοποιήθηκε από τον καθηγητή Μανώλη Παπαγρηγοράκη σε συνεργασία με διεπιστημονική ομάδα. Η μικρή κόρη των Αθηνών, όπως δήλωσε ο «πατέρας» της, ξεκίνησε το ταξίδι της στη σύγχρονη εποχή, από το Νέο Μουσείο Ακροπόλεως και αφού πέρασε από τα μεγαλύτερα Μουσεία της Ελλάδας, ταξίδεψε και στο

Μέσω των σημαντικών εκδηλώσεων που υλοποιούνται σε αυτό το ιδιαίτερο χωριό επιτυγχάνονται στόχοι, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια, και η απόκτηση φύλων και υποστηρικτών του χωριού

εξωτερικό. Επισημαίνεται πως η Μύρτις είναι πρέσβειρα του Ο.Η.Ε. ως «Φίλη των στόχων της Χιλιετίας». Είναι πραγματικά εντυπωσιακό να φιλοξενείται μια τέτοια έκθεση σε ένα τόσο μικρό χωριό!

Οι καλλιτέχνες φιλοξενήθηκαν σε σπίτια του χωριού ενώ για το καθημερινό τους φαγητό φρόντιζε κάθε μέρα και μια διαφορετική οικογένεια. Απόφαση που αν και ελήφθη για οικονομικούς και λειτουργικούς λόγους αποδείχθηκε εξαιρετική στην κατεύθυνση γνωριμίας των καλλιτεχνών με το σύνολο των κατοίκων και της όσμωσης μεταξύ τους.

Η τελετή λήξης ήταν συναισθηματικά φορτισμένη. Αφού παρουσιάστηκαν τα έργα τέχνης, που θα κοσμήσουν διάφορα σημεία του χωριού πλέον, το «χωριό» ευχαρίστησε τους καλλιτέχνες, τον καθηγητή και όσους συνέβαλλαν στην πραγματοποίηση των εκδηλώσεων αλλά και οι παραπάνω με τη σειρά τους ευχαρίστησαν το χωριό για την φιλοξενία.

Ανακοινώθηκε πως το συμπόσιο γλυπτικής θα αποτελέσει θεσμό και θα πραγματοποιείται κάθε δύο χρόνια. Ο Μανώλης Παπαγρηγοράκης ανακοίνωσε πως το δημοτικό σχολείο του χωριού θα αποτελέσει το πρώτο Σχολείο της Μύρτιδας, με πρώτο στόχο την ίδρυση σχετικής βιβλιοθήκης. Τη λήξη σήμαναν δύο κανονιοβολισμοί, με την επιμέλεια του Συλλόγου Ελληνομνημόνων Καλαμάτας και η υπέροχη βραδιά έκλεισε ιδανικά με υπέροχα ακούσματα από νεαρούς και νεαρές μουσικούς.

Είναι προφανές πως μέσω των σημαντικών εκδηλώσεων που υλοποιούνται σε αυτό το ιδιαίτερο χωριό επιτυγχάνονται στόχοι όπως η ενεργοποίηση ενδογενούς δυναμικού που υπολανθάνει, η ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων και των παραδόσεων του, η έμπνευση και η εμπλοκή των νέων ανθρώπων και των παιδιών, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχεια, και η απόκτηση φύλων και υποστηρικτών του χωριού.

Παράλληλα, επιτυγχάνεται το «τράβηγμα» της προσοχής θεσμών της πολιτείας και πολιτών, δημιουργείται ένα σημαντικό τουριστικό προϊόν, πολιτιστικού χαρακτήρα, ανεξαρτήτως αν αυτό τυγχάνει συνειδητοποίησης και τίθενται οι βάσεις για ανάπτυξη του χωριού, μια ανάπτυξη όμως που δεν ταυτίζεται με την οικονομική μεγέθυνση αλλά που αφορά μια «... μακροχρόνια διαδικασία κοινωνικού - οικονομικού - πολιτικού - πολιτιστικού μετασχηματισμού, με στόχο την εξασφάλιση μιας ποιοτικά ανώτερης ανθρώπινης ζωής σε όλα τα επίπεδα...» (Hirschman, 1958), έτσι όπως θα την ήθελαν αυτοί που το αγαπούν.

Μακάρι, εκεί στο Ρίπεσι, να συνεχίσουν με την ίδια ζέση να κάνουν αυτό που κάνουν με εξαιρετικά αποτελέσματα, μακάρι να βρουν μιμητές, μακάρι η Πολιτεία να υποστηρίξει οικονομικά και άλλως τέτοια εγχειρήματα, εκεί και αλλού, αλλά μόνο όπου αξίζει!

Δύο εταιρείες στη Βρετανία απέφυγαν τις «αναταράξεις»

Η Ryanair και η Jet2 απέφυγαν σε μεγάλο βαθμό τις καθυστερήσεις, τις ακυρώσεις και γενικότερα την ταλαιπωρία των επιβατών. Με διαφορετικές τακτικές αντιμετώπισαν το φετινό χάος στα αεροδρόμια με επιτυχία. Ποιες είναι οι «συνταγές» που ακολούθησαν

Οι μεγάλοι αριθμοί επιβατών προκάλεσαν χάος φέτος στα αεροδρόμια και στις αεροπορικές εταιρείες της Ευρώπης. Βασική αιτία ήταν η υποστελέχωση λόγω των μειώσεων προσωπικού που είχαν προηγηθεί εξαιτίας της πανδημίας. Στη Βρετανία ένας στους τρεις ταξιδιώτες αντιμετώπισε σοβαρά εμπόδια με καθυστερήσεις, ακυρώσεις και χαμένες αποσκευές, στην προσπάθειά του να ταξιδέψει αυτό το καλοκαίρι.

Ωστόσο ενώ ορισμένες αεροπορικές εταιρείες αναγκάζονται να περικόψουν τα προγράμματά τους, λόγω έλλειψης προσωπικού και να αντιμετωπίσουν απερ-

γίες για τις συνθήκες εργασίας, υπήρξαν και ορισμένες που κατάφεραν να μην έχουν τόσα προβλήματα, τουλάχιστον όσον αφορά το πρόγραμμα πτήσεων και την εξυπηρέτηση των επιβατών.

Οι δύο αεροπορικές εταιρείες με τις λιγότερες ακυρώσεις αυτό το καλοκαίρι στο Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύθηκαν, ήταν η Jet2 και η Ryanair. Τι ακριβώς έκαναν λοιπόν για να κρατήσουν τα αεροπλάνα τους στον αέρα;

Η Ryanair ακύρωσε πολύ λίγες πτήσεις αυτό το καλοκαίρι - ανασκουμπώθηκε μάλιστα για να προσφέρει πτήσεις «διά-

σωσης» για επιβάτες που είχαν εγκλωβιστεί από άλλες αεροπορικές εταιρείες.

Καθώς η British Airways ακυρώνει άλλες 10.000 πτήσεις αυτόν τον χειμώνα και το Χίθροου επεκτείνει το ανώτατο όριο χωρητικότητάς του, η Ryanair έχει στραφεί αλλού για να αυξήσει τον αριθμό των επιβατών της.

«Την ώρα που το απελπισμένο Heathrow συνεχίζει να κόβει πτήσεις και να αυξάνει τους ναύλους για τις οικογένειες, η Ryanair και το London Stansted συνεχίζουν να προσθέτουν πτήσεις και να προσφέρουν χιλιάδες θέσεις με χαμηλό εισιτήριο για τις ενδιάμεσες διακοπές του φθινοπώρου»,

δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος Michael O'Leary.

Περισσότερες από 500 επιπλέον πτήσεις έχουν προστεθεί σε προορισμούς όπως η Ισπανία, η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ελλάδα και η Γαλλία ως απάντηση στους περιορισμούς στο Χίθροου. Η αεροπορική εταιρεία αναφέρει ότι τόσο η ίδια όσο και το αεροδρόμιο Stansted του Λονδίνου διαθέτουν υπεραρκετό προσωπικό για να ανταπεξέλθουν σε αυτές τις επιπλέον πτήσεις.

Ο O'Leary έχει δηλώσει στο παρελθόν ότι ο οικονομικός αερομεταφορέας είδε την ανάκαμψη να έρχεται και αποφάσισε

να επαναφέρει νωρίς το προσωπικό. Ο επικεφαλής της Ryanair πρόσθεσε ότι η έδρα της στην Ιρλανδία σήμαινε ότι η αεροπορική εταιρεία δεν είχε υποφέρει από το Brexit όπως οι αεροπορικές εταιρείες με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο.

Ωστόσο δεν είναι όλα ρόδινα για τη low cost εταιρεία. Η Ryanair εξακολουθεί να έχει διαμάχες σχετικά με τις συνθήκες εργασίας παρά το σχετικά αδιατάρακτο πρόγραμμά της.

Προσωπικό της Ryanair στην Ισπανία συμμετέχει σε πεντάμηνη κυλιόμενη απεργία για τους μισθούς και τις ημέρες διακοπών. Η δράση αυτή έρχεται μετά από απεργιακές κινητοποιήσεις νωρίτερα αυτό το καλοκαίρι, οι οποίες οδήγησαν σε καθυστέρηση ή ακύρωση πολλών πτήσεων.

Η επόμενη αεροπορική εταιρεία που βρέθηκε στην κορυφή της κατάταξης αξιοπιστίας, η Jet2, λέει ότι δεν χρειάστηκε να ακυρώσει καμία πτήση λόγω έλλειψης προσωπικού. Ήταν, όντως, η μόνη αεροπορική εταιρεία στο Ηνωμένο Βασίλειο που δεν ακύρωσε ούτε μία πτήση τον Ιούλιο.

Στην πρόσφατη ετήσια έκθεση της εταιρείας, ο πρόεδρος Philip Meeson αναγνώρισε τη σκληρή δουλειά που κατέβαλαν οι υπάλληλοί της κατά τη διάρκεια μιας «πολύ δύσκολης περιόδου».

Όμως, πέρα από τον απλό προφορικό έπαινο, όλο το προσωπικό έχει λάβει δύο αυξήσεις μισθών κατά 4% από τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους. Τους δίνεται επίσης ένα «ευχαριστήριο μπόνους» 1.000 λιρών (1.187 ευρώ) στο τέλος της θερινής περιόδου 2022.

Για να μπορέσουν να φροντίσουν την ψυχική τους υγεία, η Jet2 λέει ότι δίνει επίσης στο προσωπικό τέσσερις επιπλέον ημέρες ετήσιας άδειας φέτος. Θα προστεθούν στο σύνολο που ήδη λαμβάνουν οι εργαζόμενοι.

«Αυτό θα τους επιτρέψει περαιτέρω χρόνο για να επικεντρωθούν στην ευημερία τους και αποτελεί ένδειξη της εκτίμησής μας για την αφοσίωσή τους», δήλωσε εκπρόσωπος της εταιρείας στο Euronews Travel.

Η απόφαση αυτή έρχεται αφού η Ένωση Πιλότων Βρετανικών Αεροπορικών Εταιρειών (BALPA) κατηγόρησε τον Ιούλιο την αεροπορική εταιρεία για την «άρνησή της να αναγνωρίσει» τις ανησυχίες σχετικά με την κόπωση των πιλότων. Ωστόσο, η εταιρεία δηλώνει ότι λαμβάνει πολύ σοβαρά υπόψη την ευημερία του προσωπικού της.

Το σίγουρο είναι πως με δύο, όπως φαίνεται, διαφορετικές προσεγγίσεις η Ryanair και η Jet2 κατάφεραν να ανταπεξέλθουν στη φετινή δύσκολη χρονιά. Το μέλλον θα δείξει ποια από τις δύο τακτικές έχει «βάθος» και δεν θα επιφέρει νέα προβλήματα.

Κλείνει τη βάση της στην Αθήνα για τον χειμώνα η Ryanair

Από τις 29 Οκτωβρίου έως τα τέλη Μαρτίου, η ιρλανδική αεροπορική εταιρεία αποδεσμεύει δύο αεροσκάφη της από το αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος», μειώνοντας τα δρομολόγια της σε 10, από 29 που ήταν προγραμματισμένα. Κάτι που σημαίνει ότι θα μειωθεί σχεδόν στο ήμισυ η χωρητικότητα.

Η Ryanair θα διατηρήσει 10 δρομολόγια από Αθήνα προς Δουβλίνο, Λονδίνο, Βρυξέλλες, Μιλάνο, Μπολόνια, Ρώμη, Βουδαπέστη, Κατοβίτσε, Βιέννη και Μάλτα, μη σταθμεύοντας πλέον κανένα αεροσκάφος στο αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος. Αυτό σημαίνει ότι οι τέσσερις βάσεις που διέθετε στην Αθήνα το 2019 και πέρυσι έγιναν δύο, θα

μηδενίσουν τη φετινή χειμερινή σεζόν.

Επίσης, η ιρλανδική εταιρεία, που έχει μερίδιο στην ελληνική αγορά περίπου στο 7% (πίσω από την Aegean 38% και τη Sky Express 15%), θα διατηρήσει τη βάση της Θεσσαλονίκης και θα διεξάγει δρομολόγια προς τη συμπρωτεύουσα και από τα Χανιά και από και προς τη συμπρωτεύουσα.

Η Ryanair επιχειρώντας να δικαιολογήσει την απόφασή της έκανε λόγο για τη μη ύπαρξη κινήτρων από τον ελληνικό αερομεταφορέα και τη Fraport Greece, που διαχειρίζεται περιφερειακά αεροδρόμια, ώστε να τονώσει την επιβατική της κίνηση τη χειμερινή περίοδο. Μάλιστα, φέρεται να επιρρίπτει και ευθύνες στην κυβέρνηση, αλλά και στο

«Ελευθέριος Βενιζέλος» για διατήρηση μη ανταγωνιστικών χρεώσεων.

Σύμφωνα με πληροφορίες πάντως τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι, όπως τα λέει η Ryanair. Πρώτον οι ευνοϊκές χρεώσεις που είχε στο ΔΑΑ γνώριζε πως έχουν ημερομηνία λήξης και τέλος πάντων θα μπορούσε να διαπραγματευτεί την παράτασή τους ή μια νέα συμφωνία. Το κυρίαρχο φαίνεται πως είναι ότι αναπτύχθηκε έντονος ανταγωνισμός με τις εγχώριες εταιρείες και έχασε σημαντικό μερίδιο αγοράς.

Όπως και να έχει πάντως υπολογίζεται πως θα υπάρξει απώλεια εσόδων για το Ελευθέριος Βενιζέλος και την ελληνική οικονομία ύψους 200 εκατ. ευρώ.

Ανακοινώθηκε η πρώτη προκήρυξη του καθεστώτος «Ενίσχυση Τουριστικών Επενδύσεων» του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022. Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η χορήγηση ενισχύσεων σε ένα ευρύ πε-

Γράφει ο
**Κωνσταντίνος
Παντελής**

Οικονομολόγος MSC
CEO ΑΝΟΔΟΣ Συμβουλευτική

δίο τουριστικών επενδύσεων που αφορούν κυρίως στη δημιουργία, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών καταλυμάτων, με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προ-

ϊόντος της χώρας. Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022 είναι ο πιο ελκυστικός νόμος των τελευταίων ετών για επενδύσεις καθώς προβλέπεται ενίσχυση μέχρι 75% ανάλογα πάντα με το μέγεθος της επιχείρησης και την περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης.

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Α. Ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων 4 τουλάχιστον αστέρων.

Β. Εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία 3 τουλάχιστον αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων, εφόσον αναβαθμίζονται σε κατηγορία 3 τουλάχιστον αστέρων.

Γ. Επέκταση ή και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, για 2 τουλάχιστον έτη πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτιρίου και ότι, μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής, αναβαθμίζονται σε κατηγορία 4 τουλάχιστον αστέρων.

Δ. Ίδρυση, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping),

Άνοιξε ο δρόμος για επενδύσεις στον Τουρισμό

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022 είναι ο πιο ελκυστικός νόμος των τελευταίων ετών για επενδύσεις καθώς προβλέπεται ενίσχυση μέχρι 75% ανάλογα πάντα με το μέγεθος της επιχείρησης και την περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης. Ξεκίνησαν οι αιτήσεις από τις 5 Σεπτεμβρίου

Δαπάνες

➔ Δαπάνες για κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, κατασκευές για τη διασφάλιση προσβασιμότητας ΑΜΕΑ καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. (έως 60% του Π/Υ έως 80% του Π/Υ για κτιριακές εργασίες που πραγματοποιούνται σε διατηρητέα κτίρια)

➔ Δαπάνες για αγορά & εγκατάσταση σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας.

➔ Τα μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων

➔ Αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, επιχειρηματικής εγκατάστασης υπό προϋποθέσεις

➔ Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

➔ Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς νεοσύστατες ΜΜΕ Επιχειρήσεις

➔ Δαπάνες για αποκατάσταση μολυσμένων χώρων

➔ Δαπάνες για ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων της

➔ Δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση

➔ Δαπάνες για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις της

Δικαιούχοι

➔ Εμπορική εταιρεία

➔ Συνεταιρισμός

➔ Κοιν. Σ.Επ., Α.Σ., Ο.Π., ΑΕΣ

τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία 3 τουλάχιστον αστέρων.

Ε. Ίδρυση ή/και εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία 3 τουλάχιστον αστέρων.

ΣΤ. Ίδρυση, επέκταση ή/και εκσυγχρονισμό σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α' 155), που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία 4 αστέρων τα οποία κατατίθενται ως ενιαία επενδυτικά σχέδια μη περιλαμβανομένων

των προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτιρίων και εγκαταστάσεων.

Ζ. Ίδρυση, ή εκσυγχρονισμό μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων εφόσον υλοποιούνται εντός παραδοσιακών περιοχών σε ειδικές περιοχές, φέρουν διακριτικό τίτλο «Ξενώνας Φιλοξενίας», διατηρούν τουλάχιστον 20 δωμάτια και κατατάσσεται κατηγορία 5 κλειδιών.

■ Δεν μπορούν να ενταχθούν στον εν λόγω καθεστώς επενδυτικά σχέδια με τόπο εγκατάστασης Π.Ε. Μυκόνου και στην Π.Ε. Θήρας, στον Δήμο Θήρας πλην Δ.Κ. Θηρασίας.

Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων

- ➔ 50.000,00€ για Κοιν.Σεπ., Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, Αστικούς Συνεταιρισμούς, Ομάδες Παραγωγών και Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις.
- ➔ 100.000,00€ για πολύ μικρές επιχειρήσεις
- ➔ 250.000,00€ για μικρές επιχειρήσεις
- ➔ 500.000,00€ για μεσαίες επιχειρήσεις
- ➔ 1.000.000,00€ για μεγάλες επιχειρήσεις

Είδη ενισχύσεων

- ➔ Φορολογική Απαλλαγή
- ➔ Επιχορήγηση
- ➔ Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing)
- ➔ Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

Ειδικές κατηγορίες

1. Αυξημένα ποσοστά ενισχύσεων χορηγούνται για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε:

- ➔ Ορεινές περιοχές
- ➔ περιοχές σε απόσταση 30 χλμ από τα σύνορα
- ➔ νησιά με λιγότερο 3.100 κατοίκων
- ➔ σε διατηρητέα κτίρια

➔ περιοχές που υπέστησαν φυσικές καταστροφές

2. α. Επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις Ζώνες Απολιγνιτοποίησης, (ΠΕ Φλώρινας Κοζάνης και ο Δήμος της Μεγαλόπολης), τα ποσοστά ενίσχυσης είναι τα ανώτατα του ΧΠΕ, ανάλογα το μέγεθος της επιχείρησης

β. Επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται στις ΠΕ Καστοριάς & Γρεβενών και στους Δήμους Τρίπολης, Οιχαλίας & Γορτυνίας, το ποσοστό επιχορήγησης για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις ορίζεται στο 90% και για τις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις το ποσοστό της φορολογικής απαλλαγής στο 90% του ανώτατου ορίου ΧΠΕ.

3. Επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από μεσαίες επιχειρήσεις στις ΠΕ Ροδόπης, Έβρου και Ξάνθης, παρέχεται η επιχορήγησης, σε ποσοστό 60% για την Π.Ε. Έβρου και 30% για τις ΠΕ Ροδόπης και Ξάνθης, του προβλεπόμενου ποσοστού ενίσχυσης με τα υπολειπόμενα ποσοστά φορολογικής απαλλαγής σε 40% και 70% αντίστοιχα.

Χρόνος υποβολών
Από 5/9/2022 έως και 5/12/2022

Ύψος ενισχύσεων

ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (ΧΠΕ)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ		
	ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Έως 40%	Έως 50%	Έως 60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	Έως 40%	Έως 50%	Έως 60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Έως 40%	Έως 50%	Έως 60%
Δήμοι Μεγαλόπολης, Τρίπολης, Γορτυνίας και Οιχαλίας της ΠΕΡ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%
ΑΤΤΙΚΗ- ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	0%	0%	0%
ΑΤΤΙΚΗ- ΒΟΡΕΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	0%	0%	0%
ΑΤΤΙΚΗ- ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	Έως 15%	Έως 25%	Έως 35%
ΑΤΤΙΚΗ- ΝΟΤΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	0%	0%	0%
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ, ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ & ΠΕΙΡΑΙΑΣ & ΝΗΣΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ	Έως 25%	Έως 35%	Έως 45%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	Έως 40%	Έως 50%	Έως 60%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	Έως 55%	Έως 65%	Έως 75%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	Έως 50%	Έως 60%	Έως 70%

Οι επιχειρήσεις και η διαχείριση κρίσεων

Στο σημερινό απρόβλεπτο και μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον έχει τεράστια σημασία οι επιχειρήσεις να είναι κατάλληλα προετοιμασμένες για να αντιμετωπίζουν οποιεσδήποτε έκτακτες καταστάσεις

Η κρίση είναι μια απρόβλεπτη κατάσταση που εμφανίζεται, ως επί το πλείστον, ξαφνικά και προκαλεί αστάθεια και αλλαγές σε ποικίλους τομείς μιας επιχείρησης ή οργανισμού.

Γράφει ο
**Μιχάλης
Μάρκου**

MBA* Διευθυντικό Στέλεχος
-Σύμβουλος Επιχειρήσεων
& Καθηγητής Διοίκησης
Επιχειρήσεων/Marketing

Από τις αρχές του 2020 έως και σήμερα όλος ο κόσμος βίωσε (και βιώνει ακόμα) απρόβλεπτες καταστάσεις οι οποίες ήταν αδιανόητες να συμβούν πριν (υγειονομική πανδημία, πόλεμος στην Ουκρανία,

ενεργειακή κρίση, κα). Σε αυτό το απρόβλεπτο και μεταβαλλόμενο εξωτερικό περιβάλλον έχει τεράστια σημασία οι επιχειρήσεις να είναι κατάλληλα προετοιμασμένες για να αντιμετωπίζουν οποιεσδήποτε έκτακτες καταστάσεις ή κρίσεις τυχόν προκύψουν, μιας και μια κρίση μπορεί να επιφέρει ανεπανόρθωτες ζημιές σε αυτήν.

Σαν κρίση ορίζεται κάθε απροσδόκητο γεγονός ή ανεπιθύμητο συμβάν το οποίο μπορεί να προκαλέσει το δημόσιο, αρνητικό συνήθως, ενδιαφέρον για μια επιχείρηση και να δημιουργήσει αρνητικές επιπτώσεις. Μια κρίση είναι ικανή να βλάψει μια επιχείρηση, τους εμπλεκόμενους φορείς της (stakeholders), και αν δεν αντιμετωπιστεί έγκαιρα και αποτελεσματικά, μπορεί να κοστίσει ακόμη και τη βιωσιμότητα μιας επιχείρησης. Οι κρίσεις χωρίζονται σε δυο είδη, τις ξαφνικές κρίσεις (sudden crises) και τις κρίσεις βραδείας καύσεως (smoldering crises). Οι ξαφνικές κρίσεις χτυπούν χωρίς καμιά προειδοποίηση, όπως είναι οι φυσικές καταστροφές, οι σεισμοί, οι εκρήξεις, τα ατυχήματα, οι πυρκαγιές ή οι βίαιες συμπεριφορές, ενώ στις κρίσεις βραδείας καύσεως συνήθως υπάρχουν κάποιες ενδείξεις, κάποια προειδοποιητικά σημάδια που δείχνουν ότι μια κατάσταση οδηγείται προς κρίση.

Τα κύρια χαρακτηριστικά μιας κρίσης είναι συνήθως, η κλιμακωμένη έντασή της (μιας και οι εμφανιζόμενες κρίσεις δεν εκδηλώνονται από την πρώτη στιγμή με τη μεγαλύτερή τους ένταση, αλλά κλιμακώνονται σιγά-σιγά), η επικράτηση υψηλού αισθήματος ανασφάλειας & κινδύνου (κατά την περίοδο που η κρίση εμφανίζεται, οι εμπλεκόμενοι κυριεύονται από άγχος, καθώς αισθάνονται να χάνουν τον έλεγχο της κατάστασης), ο επηρεασμός των συνήθων λειτουργιών/δραστηριοτήτων (αφού η ένταση και η ανησυχία για το χειρότερο «σενάριο» εξέλιξης των γεγονότων, διαταράσσουν και μεταβάλλουν την συνήθη εύρυθμη λει-

τουργία της επιχείρησης), η διακύβευση της δημόσιας/διεθνούς εικόνας (αφού οι συνέπειες μιας κρίσης πλήττουν συνήθως την «εικόνα» μιας επιχείρησης), ο ασφυκτικός έλεγχος από ΜΜΕ και κράτος (η εκδήλωση μιας κρίσης αναπόφευκτα προκαλεί το ενδιαφέρον των αρμόδιων φορέων, αλλά και των ΜΜΕ καθώς υπάρχει αυξημένη ζήτηση για πληροφόρηση, προς αποκατάσταση των εικασιών για τα γεγονότα) και τέλος η πρόκληση βλαβών/ζημιών (αφού προκαλείται συνήθως ηθική βλάβη, η οποία ζημιώνει το προφίλ της επιχείρησης, ενώ παράλληλα προκαλείται δυσλειτουργία στην εμπορική της δραστηριότητα).

Είναι προφανές, ότι οι επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν εκπονήσει ένα σχέδιο διαχείρισης κρίσεων προκειμένου να μειώσουν την αβεβαιότητα στην περίπτωση κρίσης. Η Διαχείριση Κρίσεων (Crisis Management) είναι η ενδελεχής μελέτη και πρόβλεψη των κινδύνων που ενδέχεται να απειλήσουν μια επιχείρηση/οργανισμό με σκοπό τη μείωση της αβεβαιότητας και τη λήψη όλων των απαιτούμενων μέτρων/ενεργειών και διαδικασιών πριν, κατά την διάρκεια και μετά από την κρίση, ώστε είτε να αποφευχθεί, είτε να αντιμετωπιστεί η κρίση με τρόπο που να εξασφαλίζει τους ανθρώπους, το περιβάλλον, τους εργαζομένους και την οικο-

νομική θέση της επιχείρησης. Η διαχείριση κρίσεων καθίσταται μια κρίσιμη οργανωτική λειτουργία μιας επιχείρησης που συμβάλει στην αναζήτηση των κατάλληλων μεθόδων και στρατηγικών για την αντιμετώπιση τους. Οι κρίσεις καλούν τις σύγχρονες επιχειρήσεις και οργανισμούς, ανεξαρτήτως ηλικίας και μεγέθους, να αντιμετωπίσουν ενδεχόμενες αλλαγές στον τρόπο διεξαγωγής των λειτουργιών τους.

Τα στάδια μιας κρίσης είναι κυρίως τρία. Το πρώτο στάδιο, δηλαδή αυτό πριν την εκδήλωση της κρίσης (pre-crisis stage), περιλαμβάνει όλες τις πτυχές της πρόληψης κρίσεων και της διαχείρισης ζητημάτων για τον σχεδιασμό για την αποφυγή τους. Το στάδιο της κρίσης (crisis stage) αναφέρεται στα μέτρα που έχουν ληφθεί για να αντιμετωπιστεί η κρίση και στην ανταπόκριση της επιχείρησης και των στελεχών της για το συμβάν. Επιπλέον, γίνεται η αναγνώριση της κρίσης, η ενημέρωση του κοινού και των εμπλεκόμενων φορέων, και η διαχείριση της φήμης. Το στάδιο μετά την κρίση (post-crisis stage) ξεκινάει όταν επιλυθεί η κρίση και διαβεβαιώνεται η ασφάλεια της επιχείρησης (και όλων των υπόλοιπων εμπλεκόμενων φορέων). Σε αυτό το στάδιο αναλύονται και αξιολογούνται όλες οι αποφάσεις και τεχνικές που υλοποιήθηκαν για την αντιμετώπιση της κρίσης και καταγράφονται οι βέλτιστες πρακτικές αντιμετώπισης της (για το μέλλον).

Η αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων

Είναι προφανές ότι μια επιχείρηση που έχει ασχοληθεί με την διαχείριση κρίσιμων περιστατικών, αποκτά την ικανότητα να αντιδρά γρήγορα, αποδοτικά και αποτελεσματικά

διέπεται από: α) τη πρόληψη και προετοιμασία, β) την αντίδραση και γ) τη μάθηση ή αναθεώρηση. Η διαχείριση κρίσεων, καταγράφει τις ενέργειες και την επικοινωνία που πρέπει να κάνει μια επιχείρηση η οποία προσπαθεί να μειώσει την πιθανότητα μιας κρίσης, να εργαστεί για την ελαχιστοποίηση της ζημιάς που επέρχεται λόγω της κρίσης και να αποκαταστήσει την τάξη μετά από την κρίση. Υπάρχουν δυο μοντέλα διαχείρισης κρίσεων με βασική τους διαφορά το στάδιο διαχείρισης της πρόληψης. Το πρώτο είναι η προληπτική διαχείριση και το δεύτερο είναι η αντιδραστική διαχείριση κρίσεων. Η προληπτική διαχείριση κρίσεων έχει χαρακτήρα ανασταλτικό και δίνει έμφαση στην πρόδρομη φάση. Δομείται με τέτοιο τρόπο ώστε να λαμβάνονται τα προειδοποιητικά μηνύματα εγκαίρως, δίδοντας την

ευκαιρία σε μια επιχείρηση να αποφύγει μια ενδεχόμενη κρίση ή αν αυτό δεν είναι εφικτό να την αντιμετωπίσει επιτυχώς. Η αντιδραστική διαχείριση κρίσεων έχει χαρακτήρα κατασταλτικό και δίνει έμφαση στην φάση της έναρξης της κρίσης. Η δομή της δεν δίνει την δυνατότητα για έγκαιρη λήξη των προειδοποιητικών σημάτων με αποτέλεσμα την αδυναμία προετοιμασίας της επιχείρησης για την επερχόμενη κρίση.

Ένα πρόγραμμα διαχείρισης κρίσεων συνήθως περιλαμβάνει: α) την αξιολόγηση κινδύνων και τις εστίες πιθανών προβλημάτων, β) την εκπόνηση πλάνου διαχείρισης κρίσεων, γ) την ανάπτυξη εναλλακτικού πλάνου διαχείρισης κρίσης, και δ) την αξιολόγηση της διαχείρισης κρίσης και ενέργειες ανάκαμψης. Στην αξιολόγηση κινδύνων, θα πρέπει να εντοπιστούν όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι, να κατηγοριοποιηθούν και να αξιολογηθούν για τον βαθμό επικινδυνότητάς τους και την πιθανότητα τους να συμβούν. Στην 2η φάση, δημιουργείται ένα πλάνο όπου παρατίθενται όλες οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν για την πρόληψη των κινδύνων και την αποφυγή της κρίσης ενώ στο 3ο στάδιο αναφέρεται στο τι πρέπει να γίνει, για να αντιμετωπισθεί η κρίση, και το οποίο περιλαμβάνει δύο σκέλη. Το 1ο είναι το πρακτικό και αφορά όλα αυτά που έχουν προγραμματιστεί να γίνουν στην πράξη, όταν ξεσπάσει η κρίση, περιλαμβάνοντας την εγκαθίδρυση της ομάδας διαχείρισης κρίσης που θα συγκληθεί αμέ-

σως μόλις χτυπήσει η κρίση. Το 2ο σκέλος είναι το επικοινωνιακό πλάνο που πρέπει να εφαρμοστεί ώστε το κοινό και όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να ενημερώνονται (μέσω των ΜΜΕ) αδιαλείπτως για τις ενέργειες της επιχείρησης. Τέλος, στο 4ο στάδιο (αξιολόγηση της διαχείρισης κρίσης και ενέργειες ανάκαμψης) η επιχείρηση οφείλει να προβεί σε ενέργειες ανάκαμψης προκειμένου να καλύψει όσο το δυνατό περισσότερο το χαμένο έδαφος και να αξιολογήσει τις τακτικές χειρισμού κρίσης που εφαρμόστηκαν, ώστε στο μέλλον να μην υποπέσει σε τυχόν ίδια παραπτώματα.

Ολοκληρώνοντας, είναι προφανές ότι μια επιχείρηση που έχει ασχοληθεί με την διαχείριση κρίσιμων περιστατικών, αποκτά την ικανότητα να αντιδρά γρήγορα, αποδοτικά και αποτελεσματικά, σε απρόοπτες καταστάσεις με σκοπό τον περιορισμό της απειλής για την ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια, την απώλεια δημόσιας ή εταιρικής παρουσίας και τις δυσμενείς επιδράσεις στην ομαλή λειτουργία της επιχείρησης. Η δημιουργία και εφαρμογή ενός πλάνου αντιμετώπισης κρίσεων από μια επιχείρηση, είναι απολύτως επιβεβλημένο στο τωρινό απρόβλεπτο και μεταβαλλόμενο μακρο-περιβάλλον. Η σωστή και αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων μπορεί να κάνει την ειδοποιό διαφορά και να εξασφαλίζει τους ανθρώπους, το περιβάλλον, τους εργαζομένους, τους stakeholders και την οικονομική βιωσιμότητα μιας επιχείρησης.

Το κρίσιμο κομμάτι της ένταξης των νεοπροσληφθέντων υπαλλήλων

Γιατί οι εργαζόμενοι παραιτούνται εντός των πρώτων 3 μηνών και ποια τα βήματα για να αποφύγουν οι επιχειρήσεις αυτή την εξέλιξη

Οι παραιτήσεις των εργαζομένων θα συνεχιστούν με αμείωτο ρυθμό και το επόμενο έτος, καθώς ένας στους πέντε εργαζόμενους αναφέρει ότι είναι πιθανό να αλλάξει εργοδότη μέσα στους επόμενους 12 μήνες, όπως προκύπτει από την παγκόσμια έρευνα «Global Workforce Hopes and Fears» που διενήργησε η PwC σε 52.195 εργαζόμενους σε 44 χώρες.

Γράφει η
Κατερίνα Ζουγανέλη

Εκπαιδύτρια ενηλίκων
Τουριστικής σχολής
Ι.ΙΕΚ ΑΝΚΟ*

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση, πρόκειται για μια από τις μεγαλύτερες έρευνες που έγιναν ποτέ σε παγκόσμιο επίπεδο για το ανθρώπινο δυναμικό. Η έρευνα διαπιστώνει ότι το 35% των ερωτηθέντων σχεδιάζει να ζητήσει από τον εργοδότη του υψηλότερο μισθό τους επόμενους 12 μήνες. Η μισθολογική πίεση είναι υψηλή, το 44% των εργαζομένων που ερωτήθηκαν σκοπεύουν να ζητήσουν αύξηση. Τα αντίστοιχα ποσοστά είναι χαμηλότερα στο δημόσιο τομέα (25%).

Τι μπορείς να κάνεις για να το περιορίσεις.

Έχεις ακουστά την Ένταξη νεοπροσληφθέντων υπαλλήλων εν έτει 2022 και στον ξενοδοχειακό κλάδο;

Τι λέω τώρα ε;

Και όμως!

Ας δούμε παρακάτω πόσο σημαντικό και ωφέλιμο πραγματικά είναι.

Για ένα τμήμα...

Για μια επιχείρηση...

Για ένα προϊστάμενο, έως και ένα συνάδερφο.

Τι γνωρίζουμε για την ένταξη ενός νεοπροσληφθέντα υπαλλήλου σε μια νέα εργασία.

Πόσοι από εμάς έχουμε περάσει από αυτό το στάδιο, πόσοι από εμάς έχουμε λάβει αυτά τα αρχικά πολύτιμα εφόδια, θα έλεγα για να ξεκινήσουμε σε μια νέα εργασία χωρίς φόβο, αλλά με πολύ πάθος.

Ξεκινά ένας νέος υπάλληλος, ωραία.

Τι σας έρχεται στο μυαλό.

Τι θα πρέπει να μάθει πρώτα;

Τι δουλειά θα κάνει, σωστά;

Όχι, θα πρέπει να μάθει πού θα δουλέψει, για ποια εταιρεία εργάζεται, το όραμα της εταιρείας, τις αξίες, τις στάσεις και την πολιτική της εταιρείας, όπως και ποια είναι η κουλτούρα της και τέλος σε ποιους απευθύνεται.

Η κουλτούρα λοιπόν είναι ένας από τους παράγοντες που πρέπει να εκτιμηθεί στη διαδικασία προγραμματισμού και στόχων της επιχείρησης αλλά και

της λειτουργίας του ανθρώπινου δυναμικού.

Παίζει σημαντικό ρόλο στη σύνδεση του προσωπικού της επιχείρησης και μπορεί να αποτελέσει ένα δυνατό μηχανισμό υποκίνησης και αφοσίωσης.

Δυστυχώς, σε πολλές εταιρείες το Induction είτε δεν υφίσταται ή είναι πολύ σύντομο (π.χ. 1 ημέρα).

Όμως, στις εταιρείες που έχουν καλύτερα αποτελέσματα εργασιακής ικανοποίησης του προσωπικού, το Induction μπορεί να διαρκέσει αρκετές ημέρες.

Αν τα πράγματα κυλήσουν καλά, αυξά-

νονται οι πιθανότητες για μακροπρόθεσμη ικανοποίηση των νεοπροσληφθέντων, για υψηλή απόδοση και παραμονή τους στη θέση εργασίας.

Οι πρώτοι μήνες, ημέρες ακόμη και ώρες στην εργασιακή ζωή ενός ατόμου που έχει προσληφθεί πρόσφατα είναι πολύ σημαντικοί και καθοριστικοί.

Η περίοδος προσαρμογής στην εταιρεία και την κουλτούρα της ονομάζεται Induction ή Onboarding.

Περίοδοι ένταξης νεοπροσληφθέντων υπαλλήλων:

■ **Την πρώτη μέρα** στη νέα δουλειά.

■ **Την πρώτη εβδομάδα** στη νέα δουλειά **Ας δούμε τι** μπορεί να περιλαμβάνει η κάθε μία από τις περιόδους:

Την πρώτη μέρα

Κυρίως η 1η ημέρα της πρώτης εβδομάδας έχει ξεχωριστή θέση.

■ **Καλωσορίστε το νέο άτομο** και βοηθήστε το να νιώσει άνεση και σιγουριά.

■ **Περιγράψτε ακριβώς** πώς θα είναι η πρώτη εβδομάδα του στην εργασία.

■ **Δείξτε τους χώρους**, παρουσιάστε τους συνεργάτες, ασχοληθείτε με τα σημαντικά έγγραφα της πρόσληψης.

■ **Ξενάγηση** στην εταιρεία ή ξενοδοχείο σε όλους τους χώρους ανεξαρτήτως ευθύνης εργασίας.

■ **Γνωριμία** με υπόλοιπο προσωπικό και καλωσόρισμα ως νέο μέλος στην επαγγελματική οικογένεια.

■ **Ξενάγηση** και πρώτη επαφή με το τμήμα στο οποίο θα εργαστεί και απλή εξήγηση για τα καθήκοντα και τις ευθύνες που του αναλογούν.

■ **Γνωριμία** με τον συνεργάτη που θα είναι «δίπλα» στο νέο μέλος.

Την πρώτη εβδομάδα

■ **Περιγραφή για** το πώς λειτουργεί η εταιρεία.

■ **Συζήτηση με** τον νεοπροσληφθέντα για το πώς συνδέεται ο ρόλος του με την εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας.

■ **Στόχοι, αρμοδιότητες** και καθήκοντα.

Λίγα λόγια για την υποδοχή και την ένταξη νεοπροσληφθέντων υπαλλήλων. Μιλώντας για υποδοχή και ένταξη εννοούμε ουσιαστικά το στάδιο της κοινωνικοποίησης των νέων συνεργατών της επιχείρησης.

Οι περισσότεροι άνθρωποι όταν ξεκινούν μια νέα εργασία αναρωτιούνται «αν είναι ικανοί για αυτή την δουλειά» αν «θα ενταχθούν ομαλά στο νέο εργασιακό περιβάλλον» και αν θα γίνουν αποδεκτοί από τους άλλους.

Αυτές οι πρώτες ημέρες είναι αρκετά σημαντικές και μπορεί να επηρεάσουν την εικόνα που θα σχηματίσει ο εργαζόμενος. Πολύ συχνά στις μέρες μας οι νεοπροσληφθέντες εμφανίζουν χαμηλή αυτοεκτίμηση, χαμηλή αυτοπεποίθηση, μηδενική διάθεση για απόδοση και παραιτήσεις επειδή δεν εντάχθηκαν σωστά στη νέα εργασία ή δε τους δόθηκαν οι απαραίτητες πληροφορίες ή γιατί δεν κατανόησαν την κουλτούρα της επιχείρησης.

Για να αποφευχθούν τέτοιου είδους προβλήματα, οι επιχειρήσεις προχωρούν στην ανάπτυξη ενός προγράμματος υποδοχής και ένταξης στο εργασιακό περιβάλλον το οποίο, στοχεύει στην προσαρμογή του νέου υπαλλήλου, την πίστη του στις αξίες, τα πιστεύω και τα πρότυπα της κουλτούρα της επιχείρησης.

Με ένα τέτοιο πρόγραμμα, οι νέοι υπάλληλοι αντιλαμβάνονται γρήγορα αν το

νέο εργασιακό περιβάλλον τους ταιριάζει ή όχι και τι πρέπει να κάνουν για να ενταχθούν ποιο ομαλά σε αυτό. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να διαμορφώνεται θετική στάση για την επιχείρηση, να μεγαλώνει η αφοσίωση, να καταγράφεται γρήγορη ένταξη και αποδοχή στην ομάδα, να υπάρχει αποδοχή της ιδεολογίας και των αξιών της επιχείρησης, να μειώνονται οι αποχωρήσεις και οι απουσίες, να αυξάνεται η απόδοση και το ηθικό των νεοπροσλαμβανόμενων.

Στην ανταγωνιστική παγκόσμια τουριστική και μη αγορά δεν είναι αρκετό για τις επιχειρήσεις να είναι ικανές να πα-
ράγουν. Η επιβίωση και ανάπτυξή τους

εξαρτάται και από την ταχύτητα με την οποία προσαρμόζονται στις νέες εξελίξεις και απαιτήσεις αλλά και την ικανότητά τους να αξιοποιούν στο μέγιστο τους παραγωγικούς τους πόρους και το ανθρώπινο δυναμικό τους.

Το ανθρώπινο δυναμικό, τα μέλη της επαγγελματικής μας ομάδας είναι οι σημαντικότεροι όλων.

**«Housekeeping Supervisor σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις. Με εμπειρία στην εξυπηρέτηση και την φιλοξενία από το 2002. Εκπαιδεύτρια ενηλίκων στον ξενοδοχειακό κλάδο με εκπαιδευτικό αντικείμενο την Οροφοκομία»*

Γεύσεις
Ελλάδας

Γράφει η

Lena

Kyriopoulos

Journalist & Poet

Ανάσες, νιάτα, στοχασμοί στη Ναυτική Ναυπλιάδα

Εικαστικοί, γλύπτες και εραστές της Τέχνης συναντήθηκαν και φέτος στο Ναύπλιο. Κάθε ηλικίας άνθρωποι πλησίασαν, γνώρισαν και εξερεύνησαν, τάσεις, τεχνικές, αλλά και εκπλήξεις που ακολούθησαν

Η φετινή Ναυτική Ναυπλιάδα τα είχε όλα... Εικαστικούς και εφευρέτες, ανάσες, νιάτα, ώριμους στοχασμούς, και φυσικά αποτέλεσε τόπο έμπνευσης και παρακίνησης για τους νέους. Όλα ξεκίνησαν από μια παρέα ρομαντικών που στην αρχή φάνηκαν γραφικοί, στην πορεία ετοιμοπόλεμοι, και εν τέλει αποφασισμένοι να διεκδικήσουν το χώρο που αναλογεί στο όνειρό τους.

Τον πρώτο χρόνο οι πίνακες κρεμάστηκαν στα κάγκελα των κτιρίων... Τον δεύτερο, στην Κεντρική Πλατεία του Ναυπλίου όπου αποτελούν το νέο καλλιτεχνικό θεσμό της πόλης. Ο καιρός συμμάχησε και εικαστικοί, γλύπτες, εραστές της τέχνης ξεχύθηκαν από νωρίς, να στήσουν τα χρώματα της φωνής τους. Επισκέφθηκα αργά και εξερευνητικά όλα τα δημιουργικά ταμπλό και ένιωσα για λίγο αόρατη, να παρατηρώ και να καταγράψω ήχους, εικόνες, μυρωδιές και αγγίγματα ψυχών με περισσότερα τρυφερότητα. Αυτό που με συγκλόνισε ήταν οι πλούσιες θεματικές, που σχεδόν στο σύνολό τους είχαν ως κοινό παρανομαστή την πανδημία και τον εκούσιο εγκλωβισμό για την προστασία του συνόλου. Ένα πλήθος διψασμένο να επικοινωνήσει την αλήθεια του και ένα κοινό έτοιμο για παράδοση άνευ όρων. Κάθε ηλικίας άνθρωποι πλησίασαν, γνώρισαν και εξερεύνησαν, τάσεις, τεχνικές, αλλά και εκπλήξεις που ακολούθησαν.

Συνάντησα διάφορους δημιουργούς, μα κοντοστάθηκα περισσότερο στα έργα που εντυπωσίασαν τη δική μου ψυχή... Τι βλέπουμε εδώ; Εδώ παρατηρούμε την αγωνία της κόρης, καθώς παλεύει η μητέρα της με τον κορονοϊό, μία σύνθετη κατάσταση εναλλασσόμενων συναισθημάτων...

Παρακάτω, παρατηρούμε τη μηχανολογική καλλιτεχνική αντίληψη και την εφευρετική ειρωνεία των ρόλων που αλλάζουν θέση. Η αδιέξοδη κατάσταση της ανθρωπότητας και ότι η ειρήνη έχει εισέλθει στο αιώνιο κλουβί του φόβου... Από πού εμπνευστήκατε; ρώτησα τον Κωνσταντίνο. Από την πανδημία που ζήσαμε στο πετσί μας, απαντάει.

Αυτό που με άγγιξε ιδιαίτερα ήταν η δημιουργία ενός έφηβου κοριτσιού, της Δήμητρας Λουκά, που παρόλο το αδάμα-

Η Κριτικός Τέχνης Δρ. Μαρίνα Γκόντα, η αρχιτέκτονας - εικαστικός Ilma Spineli και οι εικαστικοί, Μαρία Νικολάου, Κωνσταντίνα Νανοπούλου και Δημήτρης Χατζόπουλος

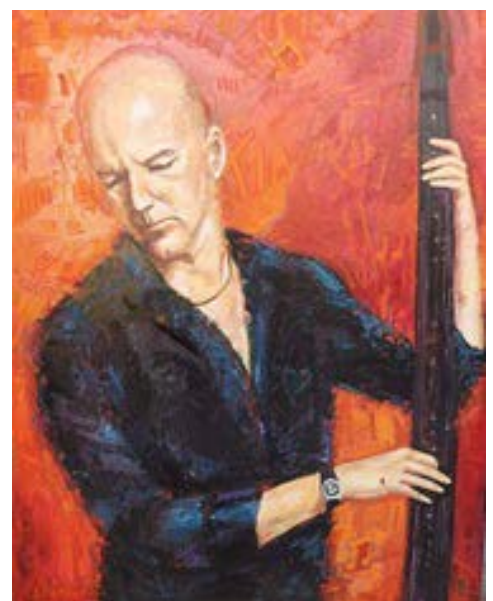
Ναυπλιώτες δημιουργοί στα καλύτερά τους

Η εικαστικός Ισμήνη Μίχα μπροστά από τη δημιουργία της

Το έργο της εικαστικού Άννας Τσιβδάρη με θέμα την «Ελευθερία»

Εδώ βλέπουμε το μουσικό Ιωάννη Νόννη, ο οποίος δραπέτευσε από το κάδρο της ζωής για να γίνει ένα αστέρι. Ένας ελάχιστος φόρος ψυχής στο «φίλο» που τόσο αθόρυβα έφυγε.

στο ταλέντο του, κατέθετε τη δική του αλήθεια στον καμβά της ζωής!

- Δήμητρα καλησπέρα, τι αισθάνεσαι όταν ζωγραφίζεις;

Καλησπέρα σας, όταν ζωγραφίζω νιώθω ηρεμία και γαλήνη καθώς ξεχνιέμαι από τη ρουτίνα και το άγχος.

- Η περίοδος της καραντίνας ήταν κάτι αρνητικό ως εμπειρία για εσένα ή είχε θετική έκβαση;

Προφανώς υπήρχαν μέρες που ένιωθα συναισθηματικά και δημιουργικά πιεσμένα, και άλλες που είχα πολύ όρεξη

να δημιουργήσω και άπειρες ιδέες.

- Κύριος στόχος σου; Είσαι ένα έφηβο κορίτσι 15 ετών, ποια πιστεύεις ότι είναι τα κύρια χαρακτηριστικά γνωρίσματα ενός εικαστικού;

Θέλω να εξελίξω τις ζωγραφικές μου ικανότητες όσο το δυνατόν περισσότερο. Πιστεύω πως αυτό που θα χρειαζόταν ένας δημιουργός είναι η πρόκληση στα ερεθίσματα που λαμβάνει στην καθημερινότητά του. Το πάθος και η όρεξη να εξερευνησει τη γνώση και φυσικά ο απαραίτητος εξοπλισμός ώστε να εφαρ-

μόσει το ταλέντο και τις δεξιότητες που έχει αποκομίσει.

- Πες μας ένα κοινωνικό θέμα που θα ήθελες να εκφράσεις την αλήθεια σου εμπνεόμενη από αυτό.

Αυτή την περίοδο κάνω μια μελέτη με θεματικό άξονα το φυλετικό ρατσισμό. Πιστεύω ότι δε θα έπρεπε να υπάρχουν τέτοιου είδους προκαταλήψεις ως προς τη διαφορετική αντίληψη διακρίσεων. Ζούμε στην εποχή της συμπεριληπτικότητας, αν μη τι άλλο οφείλουμε σεβασμό στη μοναδικότητα του άλλου.

1^ο

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

YACHTING

1-2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

2022

ΟΡΓΑΝΩΣΗ
MACT
MEDIA
GROUP

www.internationalyachtingconference.com

info@mact.gr

211-0129575

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Διεθνής έκθεση Ακινήτων και Επενδύσεων (EXPO REAL)	04 - 06 Οκτωβρίου 2022	 Μόναχο
TTG TRAVEL EXPERIENCE	12 - 14 Οκτωβρίου 2022	 Ιταλία
QUALITY TRAVEL FAIR	21 - 23 Οκτωβρίου 2022	 Δανία
IMEX America	11 - 13 Οκτωβρίου 2022	 Η.Π.Α
WTM	7 - 9 Νοεμβρίου 2022	 Ηνωμ. Βασίλειο
INTERNATIONAL TRAVEL SHOW TT WARSAW	24 - 26 Νοεμβρίου 2022	 Πολωνία
Bitesp – Borsa Internazionale del Turismo Esperienziale	23 - 25 Νοεμβρίου 2022	 Online
IBTM WORLD	29 Νοεμβ - 1 Δεκεμβρίου 2022	 Ισπανία
ILTM	5 - 8 Δεκεμβρίου 2022	 Γαλλία

YACHTING

MONACO YACHT SHOW	28 Σεπτ - 1 Οκτωβρίου 2022	 Μονακό
Tuzla Boat Show	1 - 9 Οκτωβρίου 2022	 Κωνσταντινούπολη - Τουρκία
Salon Nautico International de Barcelona	12 - 16 Οκτωβρίου 2022	 Μπαρτσελόνα - Ισπανία
Biograd Boat Show	26 - 30 Οκτωβρίου 2022	 Κροατία
Fort Lauderdale Boat Show	26 - 30 Οκτωβρίου 2022	 Φλόριντα - Η.Π.Α
Boatica	28 - 30 Οκτωβρίου 2022	 Cape Town - Νότια Αφρική
Valencia Boat Show	28 Οκτ - 1 Νοεμβρίου 2022	 Βαλένθια - Ισπανία
Abu Dhabi International Boat Show	24 - 27 Νοεμβρίου 2022	 Άμπου Ντάμπι - Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα
Nautic – Salon Nautique Paris	3 - 11 Δεκεμβρίου 2022	 Παρίσι - Γαλλία
Antigua Charter Yacht Show	4 - 9 Δεκεμβρίου 2022	 Καραϊβική
Salon Du Tourisme Et Loisirs Nature	Οκτώβριος 2022	 Le Chorus, Parc des expositions - Γαλλία
Wind And Water Boat Show - Katowice	Οκτώβριος 2022	 Katowice International Fair - Πολωνία
Nautic Show Montenegro	19 Οκτωβρίου 2022	 Budva Adriatic Fair - Μαυροβούνιο
Brussels Boat Show	20 Οκτωβρίου 2022	 Βρυξέλλες Brussels Exhibition Centre - Βέλγιο
Le Mille Sabords Du Crouesty	29 Οκτωβρίου 2022	 Arzon Port du Crouesty - Γαλλία
Warsaw Yacht Salon	4 Νοεμβρίου 2022	 Ptak Warsaw Expo - Πολωνία
Geneva Boat Show - Salon Nautique Du Léman	11 Νοεμβρίου 2022	 Γενεύη Palexpo - Ελβετία
Metstradethe METSTRADE	15 Νοεμβρίου 2022	 Άμστερνταμ RAI International Exhibition & Congress Centre - Ολλανδία
Boot & Fun Berlin	24 Νοεμβρίου 2022	 Βερολίνο Messegelände Berlin - Γερμανία
Poland Boat Show	25 Νοεμβρίου2022	 Lodz Expo Lodz - Πολωνία
Nautic - Salon Nautique De Paris	3 Δεκεμβρίου 2022	 Παρίσι Paris Expo Porte de Versailles - Γαλλία
Masters Expo	8 Δεκεμβρίου 2022	 Άμστερνταμ RAI International Exhibition & Congress Centre - Ολλανδία
Eurasia Boat Show	17 Δεκεμβρίου 2022	 IstanbulExpo Center / Istanbul Fuar Merkezi / CNR Expo - Τουρκία

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Thematic Tourism Expo & Food Festival	20 - 23 Οκτωβρίου 2022	 Εκθεσιακό Κέντρο Λαμίας
---------------------------------------	------------------------	---

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΕΟΤ	210 8707 000	ΞΕΕ	213 2169 900	ΣΕΤΚΕ	210 6422 418	FedHATTA	210 9223 522
Υπουργείο Τουρισμού	210 3736 001	ΣΕΤΕ	210 3217 165	ΠΟΞ	210 3312 535-6		

Το ψηφιακό μέσο του τουρισμού
ταξιδεύει σε όλο το κόσμο

BROADCAST CANADIAN & INTERNATIONAL TV NETWORK

www.bci24news.com

info@bci24news.com